לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים
על המשמר
יום ה', כ"א בסיון תשמ"ז, 18 ביוני 1987 / שנה מ"ד מס' 13371 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

נפטרה הסופרת רחל איתן

הסופרת רחל איתן, נפטרה אתמול בניו־יורק, שלושה שבועות לאחר שאושפזה בעקבות שבץ מוחי בו לקתה. היא נפטרה בבית החולים לנוקס, מבלי שהכרתה שבה אליה. הלוויתה תיערך בישראל ביום ראשון, לאחר שייעשו הסידורים להבאת גופתה ארצה.

רחל איתן התפרסמה בשנות השישים בספרה „ברקיע החמישי" ובספרים נוספים שפירסמה ביניהם „שירה ושירות".

השאירה אחריה שלושה ילדים, שניים מהם בישראל ואחד בארה"ב. (שעי"ד)

משלחת של מזכ"לי העבודה, מפ"ם, רק"ח ור"ץ הוזמנה לשיחות במוסקבה

לראשונה, מאז ניתוק היחסים ב־67, שמשלחת רמת־דרג כזאת מוזמנת לבריה"מ ● ידונו בנושאי השלום ובנושאי הוועידה הבי"ל ● הביקור – בסוף יולי ● פרס: אנחנו מצויים עתה ברגע מכריע במאבק על יהודי בריה"מ ● אמר כי ישראל אינה מתנה ביקור המשלחת הקונסולארית הסובייטית בהדדיות

מאת שלמה סלוצקי, דליה שחורי, ויוסף גלילי כתבי „על המשמר"

משלחת ישראלית רמת דרג בהרכב מזכ"לי מפלגת העבודה, מפ"ם, ר"ץ והמפלגה הקומוניסטית הישראלית, תצא בסוף יולי לברית־המועצות לשיחות עם נציגי הממשלה הסובייטית. במשלחת ישתתפו עוזי ברעם, אלעזר גרנות, שולמית אלוני ומאיר וילנר וכן אקדמאים, חברי־כנסת ואישים אחרים. תהיה זו המשלחת החשובה ביותר שיצאה מישראל לברית־המועצות מאז ניתוק היחסים ב־1967.

הידיעה על קיום המשלחת פורסמה אתמול בבוקר ב„קול ישראל" וארבעת המזכ"לים מכחישים כי ההדלפה יצאה מהם. בעקבות הפירסום מסר רונר רק"ח ידיעה רשמית בעניין. לדבריו, זו הזמנה רשמית של ועד השלום הסובייטי, והיא נועדה לפתוח בדיאלוג על נושאים מדיניים, ביניהם נושא הוועידה הבינלאומית.

לא נתקבלה פנייה

במשרד החוץ עדיין לא התקבלה כל פנייה מבריה"מ — לא באמצעות הולנד, המייצגת את האינטרסים של ישראל במוסקווה, ולא באמצעות כל גורם אחר — לספק ויזות לחברי משלחת קונסולרית סובייטית, כפי שהודיע שלשום דובר משרד החוץ הסובייטי גנאדי גראסימוב. שר־החוץ שמעון פרס אמר.

(המשך בעמוד 2)

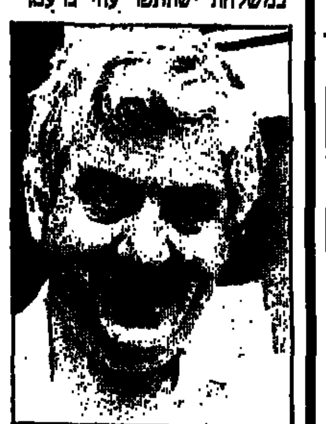
עוזי ברעם

אלעזר גרנות

מאיר וילנר

שולמית אלוני

איש השב"כ במשפט המשלחת לרומניה: גורמי השלום יכולים למתן אש"ף ● עמוד 4
נהרגו 3 מחבלים – ח"א הפציץ בלבנון ● עמוד 4
מחריפים העיצומים ברשות השידור ● עמוד 19
הדלק יתייקר ב־10—20 אחוז ● עמוד 17
תדהמה מהזמנת ולדהיים לוותיקן ● עמוד 5
נתפסה כמות שיא של הרואין ● עמוד 18
6 מנאשמי דהיישה שוחררו בערבות ● עמוד 18
היום מתחדש המו"מ על השכר ● עמוד 19

עו"ד טרלו יסייע לשב"כ בוועדת החקירה

עו"ד צבי טרלו יסייע לשב"כ כגוף בייצוגו בפני ועדת החקירה הממלכתית בבדיקת שיטות ונוהלי החקירה של השב"כ בענייני פח"ע. עם זאת עו"ד טרלו לא ייצג באופן רשמי את השב"כ כגוף, וזאת בשלב זה מאחר שטרם קיבל ייפוי כח מטעם היועץ המשפטי לממשלה. על פי הנוהל המקובל חייב היועץ המשפטי לממשלה להעניק ייפוי כח לעורכי דין פרטיים המייצגים גופים ממלכתיים. ייפוי כח זה טרם נתקבל, עם זאת ניתנה לו האפשרות לסייע בעצות משפטיות.

עו"ד צבי טרלו שימש בעבר כמנכ"ל משרד המשפטים. לפני כן היה מישנה לפרקליט המדינה. הוא היה גם שופט בבית הדין הארצי לעבודה. לאחרונה הגן על שלושה אנשי שירות בתי הסוהר בעתירתם נגד דפי סוויסה. עוה"ד צבי טרלו עצמו סירב לאשר או להכחיש ידיעה זו. (עתים)

אסקייפיזם ממשלתי

לשאלה על שום מה מצויה ישראל במקום הראשון בעולם בתדירות היחסית של נסיעות חוץ של אזרחיה יש תשובה: על שום שהאזרחים מחקים את מנהיגיהם. ראש־הממשלה יצא השבוע לביקור בעייתי ודחוק באפריקה; שר־הבטחון ושר־התחבורה מבקרים בסאלון האווירי ואצל עמיתיהם השרים הצרפתיים, ללא צורך מוחשי; שר־החוץ מתעתד לצאת בקרוב לסבב שיחות אירופאי כדי לשכנע את המשוכנעים שם בנחיצותה של ועידת שלום, כאילו הבריטים, למשל, ולא דויד לוי, למשל, חוסמים את דרכה של אותה הוועידה. ועד הרשימה ארוכה.

העניין אינו בביזבוז כביכול של כספי ציבור. השרים הלא טסים חינם, במסגרת הסדר בין חברות תעופה, המנפיקות כרטיסים מיוחדים עבור כל אישיות ממלכתית בכירה. גם בתי המלון בערי המערב אינם בהכרח יותר יקרים מבתי המלון בירושלים. הביזבוז כולו בתחום המרץ והזמן. בהעדרם של שרים מרכזיים, אי־אפשר לסכם על קיפול פרוייקט ה„לביא", למרות שההגיון הכלכלי והלאומי מחייב זאת. בהעדרם של שרים ייחודיים אי־אפשר להגיע להסדר עם אגד או עם גופים ואירגונים שובתים ומשביתים אחרים. משתררת תחושה מעיקה של סחבת ממלכתית כמעט בכל נושא הממתין לטיפול והכרעה, ונסיעות־החוץ של ראש־הממשלה ושרי הממשלה נראות כאסקייפיזם, בריחה מן ההתמודדות עם המציאות ואפילו מן ההכרח הישרת עמה.

מתי בורחים החוצה? כאשר המצב בפנים נעשה לחוץ מאוד. בימי הזוהר של ממשלת האחדות הממושכת (והיו גם ימים כאלה, כמו ימים של פורקן אחר ריב משפחתי גדול וצלחות מעופפות של האשמות הדדיות) הקפידו השרים על נוכחות מסודרת בישיבות הממשלה, ושיתפו פעולה בהזזת דברים לקראת פתרונות. אך מאז הרוטאציה, חדלה ממשלת ישראל מלתפקד כאיבר אחד והתפצלה לוועדות־משנה מפלגתיות, שכל אחת פונה לדרכה ולעיסוקיה. בתנאים כאלה, הם לא רואים עוד טעם בהתכנסות לישיבות עקרות ומעליבות. לכן בורחים שרינו החוצה.

הסיבה הנוספת קשורה במערכת הבחירות. מתחילת האביב, מסע הבחירות למעשה הבאה מצוי בעיצומו, וכל פוליטיקאי כבר מכוון את צעדיו, דבריו, הופעותיו וסדר נסיעותיו על פי הרצוי לקידומו האלקטוראלי. נסיעה מכובדת ולחיצת יד המצולמת בהרחבה, תורמות נקודות זכות לסך כל הצבירה, חוצרת את התדמית החיובית, המנהיגותית, המשפיעה. נכון, העשייה בארץ הייתה משפיעה יותר על הבוחרים, אבל מפני שבארץ מנטרל המבנה הממשלתי האחוד־משותק כל מעשה יוצר מצה שר בעל רעיון ורצון, מחפשים תחליף ונתוני לכך. ביקור בבירה זרה מספק תחליף כזה, לעתים תחליף מאונס לפעולות שוטפות של המשרד הממשלתי כאן ועכשיו.

צילומי נוף חדשים יצטרפו איפוא לאלבום הממשלתי, שילך ויתפח עד יום הבחירות ממש. מבחינת נסיעות חוץ של חברי ממשלתנו, צפוי לנו קיץ בתיקוף עולמי, כי ממשלה שאינה מסוגלת למשול ביחד בארצה, הופכת את עצמה לסוכנת תיירות.

השביתה נמשכת — הותרה הסעת נוסעים בשכר ברכב פרטי

התעריף: 1 ש"ח עבור נסיעה של עד 5 ק"מ, 2 ש"ח מ־5 ומעלה ● כתב אישום הוגש נגד „אגד" על הפרת תנאי הרשיון וסרוב להעניק שרות

מאת יוסף שמי, כתבנו לענייני תחבורה

החל מאמש הותרה הסעת נוסעים בשכר ברכב פרטי, אוטובוסים פרטיים וציבוריים, ורכב מסחרי שניתן לגביו רשיון להסעת נוסעים. על תקנות אלה חתם מ"מ שר התחבורה השר משה ארנס. כמו כן חתמו מ"מ שר התחבורה ושר האוצר על מחיר מירבי לשירות זה.

דובר משרד התחבורה מבהיר כי התקנות יחולו על כל האיזורים והקווים שבהם הופעלו ערב השבתה קווי שירות של אגד.

יכוסו ע"י הביטוח

בסיכום בין משרד התחבורה והממונה על שוק הביטוח והון במשרד האוצר ואיגוד חברות הביטוח הוסדר נושא הביטוח שיכסה את בעלי הרכב שיסיעו בריכבם נוסעים בשכר.

הדובר מבקש להדגיש כי על המסיעים להקפיד שמספר הנוסעים בריכבם לא יעלה על הקבוע ברשיונם. שכר הנסיעה ברכב פרטי הוא שקל אחד עבור נסיעה של עד 5 ק"מ ו־2 שקלים עבור נסיעה העולה על 5 ק"מ.

ממשיך בהשבתה

דובר אגד, גדעון שלמור, מסר לכתבנו אתמול, כי אגד ממשיך בהשבתה חלקית של הקווים. אתמול, הושבתו כל הקווים העירוניים מלבד הקו לקרית ארבע.

בדרישית שניהלו אתמול יו"ר המזכירות שלמה לוין ומנכ"ל משרד התחבורה שלמה לוי התנצחו השניים בנוגע לתנאי הפעלת התחבורה הציבורית.

מנכ"ל משרד התחבורה טען, כי הסתבכ בתת־מת הסכם חדש בין הממשלה ובין אגד נובעת מה־דרישות המופרזות של הקואופרטיב בכל הנוגע לתנאים הסוציאליים והאחרים. הוא טען כי שעת עבודה של האוטובוס בקואופרטיב אגד עולה 50 דולר בעוד שבחברות קטנות רק 15 דולר. כן אמר כי מאפריל '87, הורימה הממשלה כסף לסובסידיה ומימון ביניים בסך 110 מליון ש"ח ויותר.

כתב אישום נגד אגד

כתב אישום נגד קואופרטיב אגד ונגד יו"ר המזכירות של הקואופ שלמה לוין הוגש ביום רביעי לבית משפט השלום בת"א בעקבות השבתת האוטובוסים של הקואופרטיב ביום שלישי.

סוכלה חטיפת ילד בחיפה

המשטרה: כנראה רקע חבלני ● עדות הילד וילדה שכנה: החוטפים היו בעלי חזות יהודית

מאת יואב אביב, כתבנו בחיפה

נסיון חטיפה של ילד בן 9 היה שלשום בחיפה. הנסיון סוכל הודות לשכנה שהבחינה בנעשה ופתחה בצעקות. בידי המשטרה שלוש עדויות תואמות של ילדה, שכנה ושל הילד. על פי הסברה הראשונית מדובר בנסיון חטיפה על רקע חבלני.

המקרה אירע שלשום בצהריים ברחוב פאר, הסמוך לדרך נווה־שאנן בחיפה. ילד בן 9 ששב לביתו מבית הספר, הגיע לקירבת הבית שם התנפלו עליו שלושה צעירים וניסו להכניסו למכונית כבוה.

שכנה פתחה בצעקות

למזלו הבחינה בנעשה שכנה שפתחה בצעקות ממרפסת ביתה. שלושת התוקפים נבהלו, עזבו את הילד ונמלטו במכוניתם. הודעה על המקרה נמסרה למשטרה רק כיממה לאחר המקרה לאחר שהילד ההמום סיפר על המקרה להוריו.

הילדה: חזות יהודית

בינתיים נודע כי את המקרה ראתה ילדה נוספת שהיתה בקרבת מקום וכי גם היא מסרה גירסה התואמת את שתי הגירסאות שהיו בתחילה בידי המשטרה. לדברי הילד היו שלושת הצעירים בעלי חזות יהודית ואולם לדעת חוקרים במשטרה המדובר בנסיון חטיפה על רקע חבלני.

עמוד אחורי — על המשמר

רעל / מפיץ האיידס

הקרבה עצמית

היום סוף־סוף נודעה הסיבה האמיתית למסעו תגומע המרחקים של יצחק שמיר. בשיחה עם כתבנו הסביר דוברו של ראש־הממשלה, שבדרך זו החליט מר שמיר לחסום כל אפשרות לכינוס הוועידה הבין־לאומית.

— לפי הנחיות חדשות של הקהילייה האירופית, תאסר הכניסה לאירופה

לכל אלה ששהו באזורי אפריקה הנגועים באיידס — אמר הדובר. אחרי נסיעה זו, אף מדינה אירופאית או אמריקנית לא תעז לארח ועידה בין־לאומית בהשתתפותו של שמיר ושישים בני לווייתו.

— גם אנשי פרס לא ישבו בחיבוק ידיים ודרשו לבדוק את הנוסעים בשובם כדי לוודא האם נדבק מי מהם באיידס.

— ובכן, כל טרחתכם הייתה לשווא? — שאלנו את דוברו של שמיר.

— אינכם יודעים עד היכן מגיעה הקרבתו העצמית של ראש ממשלתנו. כדי שלא תבוא עלינו חס וחלילה הפורענות של הוועידה, הוא מוכן לא רק לטוס, אלא גם להידבק. הסיבה הייתה ידועה לראשי המדינה האמריקנית, ולכן קיבלו את פני המנהיג הנועז בטקס הקורבן המסורתי.

— ואם זה לא יעזור, נשתדל להדביק גם את פרס — הוסיף עוד הדובר.

ישראל שמיר

בשטח/קשישי צניחה

שמפניה וסימפטיה באוויר

מה מביא ביום קייץ חם 47 אמריקנים, רובם בגיל העמידה בעלי משרות רמות, לבוא ולצנוח דווקא בחולות פלמחים? לדברי דונאלד מקסוויל מאיימס איאווה ומשרת בחיל־האוויר האמריקני, התשובה נעוצה בסימפטיה שהם רוחשים לישראל ולתושביה. דונאלד עצמו ביקר בארץ מספר פעמים, וישראל מזכירה לו את תקופת החלוצים בארצו, תקופה שבה ניסו בארה"ב לבנות אומה חדשה ממהגרים שהתקבצו מכל קצות תבל. את הישראלים מכיר דונאלד מעבודתו בבסיס חיל־האוויר שאליו מגיעים חיילי חיל־האוויר הישראלים הנשלחים להשתלמויות שם. „הם מעניקים השראה לכל מי שבא אתם במגע," הוא אומר בחיוך רחב.

ותיקי הצנחנים האמריקנים שצנחו אתמול שירתו את ארצם במלחמת־העולם השניה, במלחמת קוריאה ובוויטנאם. כיום כאמור רובם ככולם בעלי מעמד ומשרות רמות ביניהם שופטים ועורכי־דין. האמריקנים צנחו בארבע דבוקות בזו אחר זו, ואפשר היה לחוש את רוח הנעורים בפלמחים, בקרב הצונחים שרובם כבר מגו שישים שנה. על הקרקע נותרו מספר צנחנים ישראלים ותיקים שאמרו: „אנחנו לא מקנאים במפגש הראשון שלהם עם הדיונות של פלמחים".

לאחר האמריקנים צנחו המדריכים הישראלים של הקבוצה, במפגן ראווה של צניחה חופשית. השמש המסנוורת הקשתה ורק רימוני העשן הצבעוניים שפוצצו על־ידי הצנחנים איפשרו לאתר את מיקומם, כשהגיעו לקרקע. עם סיום הצניחה נערך במקום מסדר כנפיים מאולתר שבו העניק קצין צה"ל כנפיים לצנחנים האמריקנים המגלים הזדהות עם

שניים מוותיקי הצנחנים נושאים את הפקלאות לאחר הצניחה

ישראל. מייד עם הינתן הפקודה „חופשי" מיהרו עם הישראלים אל השמפניה הקרה והתוססת שהמתינה להם באוהל שהוקם בעוד מועד. אחרי הכל הם בני שישים, ולא טירוני צנחנים המזיעים בחולות פלמחים.

זהבה מוזס

שפופרת / בני שליטא

לא נשות־חיל

ההנחיות החדשות שהוציאה בימים אלה זהבה מלכיאל ממשרד החינוך, לפיהן יש להקפיד בספרי הלימוד ובמערכת החינוך היסודי, על התייחסות שווה לבן ולבת, לא תזכנה לברכתו של ח"כ בני שליטא.

— מדוע לא, בעצם?

— כאיש ועדת החינוך אני יודע איזה בעיות חמורות עומדות לפנינו, בתחום ההשכלה הגבוהה, בחינוך היסודי. מבטלים שעות לימוד. הצרור נקוב.

— מה עניין הצרור הנקוב לכאן?

— שבכלל מתפנים לדברים כאלה. הבית בוער ופה עוסקים בזוטות. לא ייתכן שכל אימת שיתפרץ מישהו להזכיר עובדת קיומו, תהפוך בריחתו הפרטית להנחייה מחייבת.

— להכוונה אין משמעות בחינוך?

— שמע, אני מתנגד נמרץ לפמניזם המקצועי. הוא כבר הביא די נזק לעולם. הפמניסטיות איבדו צלם אנוש.

— אתה שונא נשים?

— להיפך. הטענות שלי הן דווקא משום שאני אוהב נשים. אבל שתהיינה רכות, נשיות. יש לי בבית ארבע, אשה ושלוש בנות. והן יודעות מהן רעותי.

— והן רכות ונשיות?

— הן מאה אחוז.

ארנון לפיד

אזמל / תסריטים

וזאת רק ההתחלה

תסריט מס. 1: מערכה ראשונה: בארמון האליזה בפאריס בחסות הנשיא מיטראן, בטקס רב־רושם, חותם ראש־ממשלת ישראל, שמעון פרס, על הסכם־שלום עם המלך חוסיין. נשיקות וחיבוקים, הימנונים לאומיים, ארוחות חגיגיות. מערכה שנייה. צה"ל מתחיל לסגת מחלקים מסוימים בגדה המערבית. הפגנות סוערות של „גוש אמונים", כרזות נגד הבגידה, וכיו"ב. דגל הממלכה ההאשמית מונף ביריחו. מערכה שלישית: הפלשתינים מתקוממים נגד המלך חוסיין, דורשים עצמאות. דיכוי אלים. אזרחים נרצחים, ערפאת נואם בעצרת הכללית של האומות המאוחדות נגד הבגידה הבין־לאומית בעם הפלשתיני. מערכה רביעית: צה"ל חוזר לגדה, לעזור לצבא ירדן לדכא את המרד הפלשתיני. התנגשויות בין חיילים ירדנים לבין חיילי צה"ל, תסבוכת נוספת לבנון, קורבנות, הפגנות מול בניין ראש הממשלה, וכולי וכולי וכולי..."

תסריט מס. 2: מערכה ראשונה: בארמון הנשיאות באתונה, בחסותו של נשיא יוון, כריסטוס סארדלקוס, חותם ראש־ממשלת ישראל (שמו נשמט מפני בזה הרגע) על הסכם־שלום עם יאסר ערפאת. נשיקות וחיבוקים, הימנונים לאומיים, ארוחות חגיגיות.

מערכה שניה: צה"ל מתחיל לסגת מן הגדה המערבית. הפגנות סוערות של „גוש אמונים", התחיה והליכוד, שלטים וכרזות נגד הבגידה, וכיו"ב. דגל פלשתין מונף בערי הגדה המערבית ובירושלים המזרחית. העם הפלשתיני חוגג. מערכה שלישית: המשוגעים יוצאים מן החורים — יהודים־קנאים פוגעים בערבים / וב„בוגדים" ישראלים; פלשתינים מתומכי אבו־נידאל וכמה ארגונים פרו־סוריים, פועלים אף הם במחתרת להרוג יהודים ו„בוגדים" מבני עמם. ראשי הממשלות של שתי המדינות, נפגשים ומצהירים חגיגית שלא ייתפסו לפרובוקציות. מודיעים על שורה של תוכניות פיתוח משותפות. מערכה רביעית: בעצרת האו"ם מודיעים שגרירי ישראל ופלשתין שמדינותיהם מתכוונות לקיים מדיניות בי־לאומית בין הגושים, ולקיים איזור חופשי מנשק גרעיני, ופונות במשותף לשאר מדינות המזרח־הקרוב להצטרף ליוזמתם. מערכה חמישית: שרי החינוך של שתי המדינות מודיעים על תוכנית להוראת שתי השפות, עברית וערבית, בכל בתי הספר. בפלשתין חוגגים את שובם של גולים רבים. בישראל — את שובם של יורדים רבים. נשיא מצרים מודיע: „עכשיו השלום בינינו יתחיל לקרום עור וגידים..." וזאת רק ההתחלה.

יעל לוטן

מחלקת הקליטה
מודיעה
עברנו לבית הקבה"א, קומה ד'
רח' ליאונרדו דה וינצ'י 13
טלפונים:
מזכירות המחלקה — 03-435452
ריכוז המחלקה — 435249
התיישבות
וקיבוצים צעירים — 435451
משפחות — 435450
אולפנים — 435453
דוברי אנגלית — 435454

20 אחרי הספירה/20.6.67 – 17

חתונה באי האלמוגים

שעה שבניו־יורק נפתחת באופן רישמי העצרת הכללית של האו"ם בנושא המשבר במזרח־התיכון, לומדת ישראל שהניצחון לא יבטיח שקט. מוקש שלישי בתוך יומיים מתפוצץ ליד בארותיים, גורם למותם של שניים ולפציעתם של עוד שלושה. שעות העוצר ברצועת עזה מתקצרות. צה"ל עובר מבתים ואוסף כלי נשק שחולקו לתושבים לפני פרוץ המלחמה.

גשר ארעי שמוקם על הירדן משמש את אלה הרוצים לעבור לירדן למטרת איחוד משפחות: מדיניות הגשרים הפתוחים מגבשת דפוסים ראשונים. בגל הראשון עוברים 2000 איש. כל מי שעובר חותם על טופס אחר ביציאה, טופס קטן בו הם מצהירים, כי הם מוותרים על זכותם לשוב לישראל.

בירושלים מתחיל המימשל לפנות תושבים ערבים שהתגוררו בבתי יהודים ברובע היהודי של העיר. בבית החולים רמב"ם מפורק המערך הצבאי, המיתקן חוזר לשיגרה אזרחית. על המבצר הצלבני באי האלמוגים עורך הרב הראשי של אילת את טכס הכלולות של ניסים בר־חנוך, שוטר מאילת, ואסתר שוויטו, מורה מנהרייה. בכתובה נאמר: החופה נערכה באי האלמוגים שבשטח מדינת ישראל.

בתל־אביב מתפרסמת עצומה של אזרחים מכל שכבות העם, ככתוב שנדהמו לקרוא בעיתונות הצהרות המביעות כבר עתה נכונות לוותר על שטחים שנכבשו בדם בנינו. העצומה קוראת שלא לסגת מכל שטח משוחרר.

ירון זליג

מדף / סיפורת

קאמי למתחילים

אורלי קסטל־בלום: לא רחוק ממרכז העיר. סיפורים. „פרוזה אחרת", הוצ' עם עובד, 1987.

קובץ סיפוריה הראשון של אורלי בלום, מספרת ישראלית צעירה, מופיע במסגרת הסדרה החדשה של „עם עובד", „פרוזה אחרת", בעריכתה של אילנה המרמן. המרמן, מתרגמת ועורכת, שיצאה בעבר בסדרה דומה בהוצאת „סימן קריאה / הקיבוץ המאוחד" (נזכיר את ספרו הנפלא של רוברט מוזיל, „עיזבון של אדם חי"), מפגינה, בסדרות שבעריכתה, קו תרבותי־עריכתי מיוחד, המנסה לעמוד על משבר הסגנון של הפרוזה המודרנית, שנקודת המוצא שלו התלבטות, או במלים פשוטות יותר: מה כבר אפשר לעשות, שעוד לא נעשה?

בצד תרגומים קלאסיים מספרות העולם, מפנה המרמן את תשומת־ליבנו גם לסיפורת ישראלית עכשווית, נסיונית פחות או יותר. הספר שלפנינו הוא הסגנונית הראשונה של הבשורה (זו) הישראלית ושני בסדרה לאחר „פרידה מן ההורים" לפטר וייס.

הסיפורים, רובם ככולם, הם סיפורים של סיטואציות; לא של דמויות, אלא של המפגשים ביניהם. המסגרות קטנות, מינוריות, מוגבלות בדרך־כלל למפגשים זוגיים, דיאלוגיים או כמו־דיאלוגיים, לכל היותר בתחלופה של שתיים־שלוש דמויות בסיפור הבודד. יש ניסיון מסוים להבין את הדמויות מבפנים. יש יופי וקסם מסוים באופן שהדבר נעשה. השפה משוטה, הסגנון אינו תמים אלא מיתמם. כאן, בעיה ראשונה, שכן, לא ניתן להתעלם מן השימוש המתחכם שעושה בלום בסיזיפוס־את־קאמי ובפילוסופיה בכלל.

הצורך להכביר, לעיתים קרובות, לפיהן של הדמויות את האבסורד הקיומי בשמו המפורש, מעיד, לטעמי, על אי־הביטחון של המספרת בארגון החומרים שלה. ארגון בוטח היה מסתפק בהמחשות הפנימיות של החוויה החזקה והתוכן החזק של אותו אבסורד והיה נמנע ככל האפשר מהכהרות מילוליות מיותרות כ„אבל זו קריאה סיזיפית". דומה גם, שדקארט לא היה מוחל על המשחק היומרני והלא מעניין בקוגיטו שלו, בסיפור הפותח את הקובץ: „אבישי מיהר לחשוב כדי להרגיש שהוא קיים. ללא הצלחה. הקירות אמנם היו שם..." (עמ' 25).

בעייה אחרת, העולה מן הסיפורים, היא שכל הדמויות מדברות וחושבות באותה שפה, מאותו מרכז עצבים, מאותה הבטן. דני ברוה מ„פיתרון זמני" מדבר וחושב כמו הרוצח מ„יומן"; דליה מ„לא רחוק ממרכז העיר", בת העשרים פלוס, מדברת וחושבת כמו סמדר בת הארבע־עשרה מ„היתקליף". הסגנון מרגיש את הספק, את השעמום ואת חוסר המוצא של הקיום האנושי על־ידי הליכה מעגלית מן המלה אל המחשבה הזעירה שהולידה אותה ולהיפך, ועל־ידי הישארות בתחום הדיבור האינפנטילי, האמיתי כביכול. באופן זה, למרות היומרה, גם לא נוצרת פנורמה חברתית ממשית, לא תל־אביבית — זירת ההתרחשות של רוב הסיפורים — ולא אחרת.

הסיפורים, שבהם החלום והדמיון מצליחים להתגבר על הפילוסופיה המסוגננת למתחילים — „ידיים גדולות" ו„בר־מצווה לכריסטופר" — הם הטובים שבקובץ ומהווים הבטחה.

תמר משמר

עורך „עמוד אחורי": אפי לנדאו

בביקור חשאי של אברשה טמיר בקהיר
תוכנית פרס לנסיגה חלקית ולהסדר הבעייה הפלשתינית — נמסרה למצרים
עתון האופוזיציה „אל־אהלי" אומר כי התוכנית כוללת נסיגה מאיזורים צפופי אוכלוסין בשטחים והעברת האחריות בהן לירדן ומצרים

קאהיר. — תוכנית ישראי־לית להסדר הבעייה הפלשתי־נית, הכוללת בין השאר נסיגת ישראל מארבעה חבלים של הגדה המערבית, הוגשה לממשלת מצרים — על כך מסר אמש בטאון האופוזיציה המצרית „אל אהאלי".

תוכנית זו, שגובשה על־ידי שר־החוץ שמעון פרס, הוגשה במהלך ביקור חשאי שקיים לאחרונה אברהם טמיר, המנהל הכללי של משרד החוץ הישראלי, בקאהיר.

התוכנית מדברת על שיתוף פעולה בין מצרים לירדן ואינה מעניקה כל תפקיד לאש"ף, מציין העתון.

פינוי מארבעה איזורים

לפי תוכנית זו ישראל תוציא את כוחותיה מארבעה חבלים של הגדה המערבית שבהם ריכוז גדול של אוכלוסיה פלשתינית: איזור שכם, רמאללה, חברון ואלבירה, וכן מהאיזורים צפופי האוכלוסיה הפלשתינית ברצועת עזה.

עוד נאמר בתכנית שההת־נחלויות הישראליות יפונו מאיזורים אלה, שיהיו כפופים לריבונות ירדנית. עם זאת גם מצרים, ששלטה בעבר בעזה, תקבל על עצמה אחריות באיזור זה במסגרת הריבונות הירדנית.

ירדן ומצרים יקבלו על עצמן באיזורים אלה תפקידי שיטור, שיוקדשו אך ורק לשמירת הסדר הציבורי. צה"ל מצידו יבטיח את בטחון המדינה העברית וכן את בטחון הגבולות עם ירדן ומצרים וגם את ההתנחלויות שלא יפונו.

לצורכי ניגוח

כתבנו פנחס ענברי מעיר:

דומה, מטרת הידיעה היא לנגח את ממשלת מצרים על שהיא מקיימת מגע עם ישראל לפתרונות על חשבון אש"ף. „אל־אהאלי" הוא מבטאוני האופוזיציה. קשה להאמין כי אברשה טמיר היה מציע פינוי התנחלויות. אשר להסדר בעזה, מתנהלת שם כיום מדיניות הפוכה, כאשר מצרים מנתקת את קשריה, ומפנה את מקומה לירדן. רק באחרונה סירבה מצרים להעמיד את נמל פורט סעיד לצורכי התוצרת החקלאית של עזה; צימצמה עד מאוד את מספר הסטודנטים מעזה למצרים והוקקה חוקים המגבילים את אפשרויות תושבי הרצועה לרכוש אדמות במצרים.

תוכנית אלון

אשר להסדרים בגדה, הרי מדובר בעצם בתוכנית „אלון", ובעניין זה אמינות הידיעה גדולה יותר משום שאף על פי שירדן דחתה את „תוכנית אלון" באופן רשמי, הרי הלכה למעשה מתנהלת כיום מדיניות משותפת לירדן ולישראל עפ"י קווי „תוכנית אלון".

„מפגש עכוזים"
אחרי צילום הפורנו של אשתו – פירסם „קנאר אנשנה" את עכוזו ואשכיו של לה־פן

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — העכוז של מנהיג הפשיסטים הצרפתים ז'אן מרי לה פאן מופיע בעירום בצילו־מים על פני חצי עמוד בשבועון „קנאר אנשנה".

אחרי שהצרפתים חספו את ה„פליי בוי" שהוציא מהדורה שנייה עם צילומי הפורנו של אשתו לשעבר, נראה לה פאן עצמו בצילום מפשיל את תחתוניו על דשא בכפר נופש בקלדוניה החדשה. בין שני פלחי העכוז נתלים אשכיו, הנראים שחורים. בצילומים מבחינים ללא ספק שהוא צובע את שערו לבלונדיני, כדי לשוות לעצמו הופעה צעירה.

צילומי עירום של אשתו לשעבר מופיעים לצידו תחת הכותרת „מיפגש עכוזים של בני הזוג הנורא".

מעריכים, כי הצילום, שנלקח בעדשה טלסקופית, נמסר לשבועון מחוגי מפלגה יריבה, או משרותי המודיעין של המשטרה. החדירה אל האינטימיות של לה פאן מיועדת להוציאו מכליו ולסכל את ההופעה המכובדת שישווה לעצמו. הצרמי־מים חושפים סיכסוך ולגאריו עם אשתו, גסות־רוח ואמות מידה אישיות מפוקפקות. נראה, כי באר־פי.אר, בהנהגת שיראק מצאו תחבולה חדשה, ואולי יעילה, כדי להרחיק ממנו את הכוחות הקתולים השמרניים שהצטרפו אליו, כמגלם ערכי המופת של צרפת העממית.

פתוח

● באווירה של חג עממי נפתח „שבוע הספר העברי" ברחבי הארץ. כ־30 אלף, כותבי ספרים הוצגו לציבור בהנחות של 25־40 אחוז. השווקים המרכזיים, שבהם מציגים ספרים 120 מו"לים, נפתחו ב־6 הערים ירושלים, ת"א, חיפה, באר־שבע, נתניה ורמת־גן. כן נפתחו שווקים מקומיים בעשרות ישובים ברחבי הארץ, בעזרת הרשויות המקומיות והספריות.
(עתים/שויה)

המשכים
משלחת של מזכ"לי העבודה, מפ"ם

(המשך מעמוד 1)

בתשובה לשאלה, כי ישראל לא תתנה את מתן הויזות לסובייטים במתן ויזות במקביל למשלחת קונסולרית ישראלית שתצא למוסקווה. עם זאת ישראל תפנה לבריה"מ ותבקש מתן ויזות למשלחת קונסולרית ישראלית.

לבדוק התגובה הערבית

המטרה האמיתית של ביקור משלחת קונסולרית סובייטית בישראל היא „לבחון את התגובה של המדינות הערביות", תוך הכנות לוועידת שלום בינלאומית, בה תומך מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב נמרצות — מסר אמש כתב „לה מונד" במוסקבה.

כזכור אמר דובר משרד החוץ הסובייטי גנאדי גראסימוב ביום שלישי כי ייתכן שמשלחת סובייטית רמת דרג תבקר בחודש הבא בישראל, וכי המשלחת כבר הגישה בקשות לאשרות כניסה לישראל בשגרירות ההולנדית במוסקבה, המייצגת את האינטרסים הישראליים בבריה"מ.

יוסי ביילין, המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, יצא משווייץ לשטראסבורג לדיונים של מועצת אירופה. במהלך שלושה ימי ביקורו כברן, נועד ביילין עם שר החוץ השווייצי פייר אובר. אשר אמר לו כי שווייץ תעודד את ישראל להמשיך בדו־שיח עם מדינות ערביות, והיא תומכת ברעיון של ועידת שלום בינלאומית על המזה"ת.

ביילין אמר לכתבים במסיבת עתונאים שנערכה בשגרירות ישראל, כי שוחח עם שר־החוץ אובר על ביקורו של פרס בשווייץ.

משלחת פולנית בארץ

עפ"י הזמנת הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית הגיעה אמש משלחת רמת דרג מטעם הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הפולנית. במשלחת חבר הוועד המרכזי ויו"ר המחלקה הפוליטית־ארגונית שליד הוועד המרכזי — סטניסלב גבריאלסקי וכוגומיל סויקה — סגן מנהל המחלקה לקשרים בינלאומיים שליד הוועד המרכזי. המשלחת תשהה בישראל כשבוע ימים, תקיים שיחות ותסייר בארץ.

פרס: סיכוי רציני

„הייתי מוכן להגיע לוויתורים, כדי ללכת יחד עם הליכוד במסע לשלום שהוא עיקר מעייני", הצהיר אמש מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, שנשא דברו במושב הוועד הפועל הציוני בירושלים. מר פרס ייחד דברים לעניין השלום ואמר, כי „ישראל לא תחייה בשלום ללא מדיניות של שלום". הוא חזר על עמדותיו בדבר הסיכוי הרציני הקיים היום להשגת השלום, משום שגם הערבים חשים שאין ברירה אחרת.

יהדות בריה"מ במרכז

בפתיחות דבריו אמר מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, כי לפי הערכתו צפוי הסכם בין ארה"ב לבין בריה"מ וקרא להגברת המאבק על עתיד יהודי בריה"מ שחייב להיות בהסכם זה. פרס הדגיש, כי „אם לא נצליח להעמיד את נושא יהדות בריה"מ במרכז מערכת היחסים מזרח־מערב, עלול הדבר לחלוף על פנינו מבלי שנוכל לעשות דבר וזה יקשה עלינו". פרס העמיד את עניין המאבק על עתיד יהודי בריה"מ כאחד הנושאים בראש סדר העדיפויות של העם היהודי, התנועה הציונית ומדינת ישראל. הוא ציין כי „ניצני התקווה המבטיחים מופיעים כיום באור חיוור ומדאיג".

משלחת נשים

מקורות מעורבים בנושא, טוענים שלכאורה אין קשר בין הידיעה שפורסמה לגבי משלחת המזכ"ל לבין יציאתה של משלחת נשים למוסקבה היום, בהשתתפותה של אורה נמיר, נאוה אריד וחייקה גרוסמן.

חיילת נהרגה בתאונה בת"א

אלקה קלטצקי, חיילת כבת 19, נהרגה אתמול ושני אנשים נוספים נפצעו באורח קשה בתאונת דרכים שהיתה לפנות בוקר בדרך חיפה

יוצאים אם ירצה השם

מאת שלמה סלוצקי

הרב מאיר וילנר, האם אכן יוצאת משלחת המזכ"לים כפי שפורסם היום?

איך אומרים? „אם ירצה השם". אני חושב שכן, אם לא יווצרו תקלות של הרגע האחרון.

האם אתם פרסמתם את הידיעה על המשלחת במהדורת הבוקר של החדשות ברדיו?

לא, לא אנחנו פרסמנו, ואיננו יודעים מי המקור להדלפה. תמיד יש כאלה שרוצים לפוצץ דברים. אבל בוא לא נפתח פה לשטן.

האם היוזמה למשלחת החשובה הזאת היתה שלכם או של הסובייטים?

בעצם, מדובר במסורת רבת שנים. כל שנתיים יוצאת משל־חת מישראל לברית המועצות, וכל שנתיים משלחת אחת מ„הוועד לשלום" הסובייטי לישר־ראל. החידוש במקרה זה הוא בדרג, שהוא הגבוה ביותר האפ־שרי, תוך מדרג. של חברי ממשלה.

האם יש לראות משלחת זאת בצעד לקראת חידוש היחסים?

אנו יוצאים לדיאלוג. על התוצאות נדבר כשנחזור.

האם יש לכם ברכת הדרך ממשלת ישראלית?

לא למשלחת ולא למפלגה. יש קשר כלשהו בנושא זה עם ממשלת ישראל.

קאמרון הבטיחה לשמיר לשלוח בקרוב שגריר
למרות חידוש היחסים לפני 9 חודשים טרם נמצא מועמד מתאים. רה"מ יוצא היום לליבריה

מאת שליח „על המשמר" הנלווה למסע רה"מ

יאונדה.— (קאמרון) ישראל וקמרון הסכימו אתמול על הרחבה רבה של הסיוע הטכני הישראלי למדינה מרכז אפריקאנית זו, והנשיא פול ביאה הבטיח לאורחו יצחק שמיר, שקאמרון תשלח בקרוב שגריר לישראל.

קאמרון, המדינה השנייה בסיורו של שמיר באפריקה, חידשה את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל לפני תשעה חודשים, אולם עד כה לא שיגרה אליה שגריר.

תשלח שגריר

שמיר אמר לאחר שיחתו עם ביאה, כי הנשיא עצמו העלה את נושא השגריר, באומרו כי עדיין לא מצא מועמד מתאים.

שמיר, מסר, כי חמישים אגרונומים מקאמרון שהו בישראל מאז חידוש היחסים והורחב הסיוע הישראלי לאזורים צחיחים בקאמרון.

עתה הוסכם, שישראל תפתח בריכות דגים בקאמרון ותקים מרכז חקלאי, שישרת גם מדינות אחרות באזור.

שמיר הגן במסיבת עיתונאים על האימונים שמושיטה ישראל למשמרות בטחוניים בארצות אפריקניות, באומרו שסיוע זה מוגש למדינות ולא למשטרים, וכן שישראל מסייעת בכך למלחמה בטרור הבינלאומי.

עוד מדינות

שמיר אמר, שיש גם מדינות אפריקניות אחרות השוקלות חידוש היחסים עם ישראל והן יעשו זאת בקרוב, אך סרב לפרט.

היום יוצא שמיר לליבריה.

אנו משתתפים בצערם העמוק של חברינו
רחל הכהן ומנדל אלפרט ומשפחותיהם
במות אחותם
חַשה שניידר ז"ל
קיבוץ עמיר

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו
שיינדלה פוזנר ז"ל
לבית מסר
ההלוויה התקיימה אתמול יום רביעי כ' סיון תשמ"ז, 17.6.87
יושבים שבעה בבית המנוחה, רחוב מרים החשמונאית 27 תל־אביב
אבלים:
בעלה: מרדכי
בנה וכלתה: זאב וניצה
נכדה: אלון
אחותה וגיסה: דבורה וישראל בין
וכל בני המשפחה

„המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבוגר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הכנסת דחתה ההצעה לחייב מצביעים לעיריות להביע אמונים למדינה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

לפי בקשת סגן השר רוני מילוא, דחתה אתמול הכנסת הצעת חוק של מאיר כהן־אבידוב, הבאה לחייב כל מצביע לרשויות המקומיות, להביע אמונים למדינת ישראל, לסמלה ולדגלה.

הצעת החוק הזאת, גם לדברי כהן־אבידוב, באה למנוע מאישים כמו חנא סניורה, את האפשרות להציג את מועמדותם בבחירות לרשויות המקומיות.

רוני מילוא אמר כי לישראל תהיה בעיה, אם אישים כמו חנא סניורה, יהיו מועמדים בבחירות למועצות מקומיות. יחד עם זאת דרך החקיקה שמציע כהן־אבידוב איננה מקובלת עליו. לפי שעה אין לסגן השר במשרד רה"מ דרך אחרת לחסום את דרכו של סניורה.

עורך אלפג'ר חנא סניורה הסכים להופיע בפני ועדת הפנים כדי להסביר את הכרזתו בדבר נכונותו לרוץ לבחירות לעיריית ירושלים - נמסר אתמול מוועדת הפנים.

שליטא: שריד הוא בריון קשקשים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

שריד הוא בריון קשקשים, עדת העיתונאים היא נכנעת ורופסת — כך הגיב אתמול הח"כ בני שליטא (ליכוד) על פרסומים שהופיעו בעיתונות בעקבות דיון שנערך בוועדת הכנסת בתלונת שליטא כי שריד כינה אותו „אריוט". שליטא נפגע במיוחד מכך שבכמה עתונים טושטש הדבר. לפיו שליטא הוא מעתה היחידי בכנסת שיש לו תעודה כי איננו אריוט.

אתמול טען שליטא, כי הכנסת וחבריה משתעבדים לשריד, וכי הוא מטיל טרור ובריונות, ברצותו יקבע גם את הכותרות וגודלן. שליטא האשים כמה עיתונאים בכך שלא קבלו את גרסתו לדיון בוועדת הכנסת, הכנסת מובכת ונתונה למרמס. כתביה אינם עצמאיים בשיקוליהם ובדעותיהם. חבל שעיתונאים, יחד עם ח"כים מסויימים, הם חלשי אופי ונכנעים בפרוטה. היכן עמוד השדרה, היכן זקיפות הקומה? הגיעה העת שח"כ (שריד) וכתבים יפסיקו לנפח אגו של יחיד כדורו על פי השקפתם האישית — אמר אתמול ח"כ שליטא.

יצויין כי „על המשמר" הביא בגליונו אתמול גם את גירסת שליטא.

פחת מספר הרוגי תאונות אימונים בצה"ל

מאת יצחק שור, כתב „על המשמר"

מספר הרוגי תאונות האימונים בצה"ל פחת בחצי השנה האחרונה ב־15 אחוז ומספר הרוגי תאונות הדרכים והנפגעים ירד ב־30 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד, אמר אתמול ראש אכ"א, אלוף מתן וילנאי בוועדת החוץ והביטחון.

הוועדה מקבלת מדי חצי שנה דו"ח על התאונות בצה"ל בכל התחומים: אימונים, דרכים, עבודה, מבצעים, מחלות והתאבדויות.

הבניה באורוות שלמה לדיון בוועדת הפנים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„היום מקימים מסגד באורוות שלמה, כדי שאחר כך יאמרו, יש שם מסגד ולכן אסור לעשות שם שום דבר אחר. יש שיטה בעניין, זה לא מקרה. זה נושא רציני מאוד, חשוב ונוגע, ללא ספק, לכל יהודי בארץ־ישראל וגם בתפוצות", אמר סגן השר במשרד רה"מ רוני מילוא בתגובה להצעה לסדר היום של עמיתו למפלגה דב שילנסקי (ליכוד־חרות), בנושא „בנית על הר הבית, במקום שנקרא אורוות שלמה".

שילנסקי ציין כי הר הבית מעולם לא היה המקום הקדוש ביותר למוסלמים וכי שר הביטחון במלחמת ששת הימים משה דיין עשה טעות נוראית בשעה שהותיר את מפתחות המקום בידי הווקף. הגיע הזמן שממשלת ישראל תפתח את המקום בפני כל יהודי שרוצה להתפלל במקום המקודש לו.

בשנים האחרונות, אמר שילנסקי, מכסה הווקף את השטחים הפנויים בהר הבית במבנים מוגבהים, אותם הוא מכנה במות תפילה. הבניה נעשית ללא רישיון ובניגוד לחוק. כך הוקמה במקום גם האנדרטה לזכר קורבנות סברא ושתילה. עכשיו מסתיימות עבודות הבניה במה שמכונה אורוות שלמה, כדי שיפעלו כמסגד.

בהתחשב במגבלות אי הסודיות של מליאת הכנסת הציע מילוא כי הנושא ידון בוועדת הפנים, שיושב הראש שלה הוא שילנסקי. ברוב קולות התקבלה הצעתו של סגן־השר.

כעשרת אלפים יהודים נמצאים עדיין באתיופיה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

כעשרת אלפים יהודים נמצאים עדיין באתיופיה, כל היהודים שבאו משם לארץ עלו בדרכים לא לגאליות, אמר אתמול לכנסת שר הקליטה יעקב צור. הכנסת דנה בשלוש הצעות לסדר היום בנושא זה ברחבת ההפגנות, הפגינו באותו זמן, עולים מאתיופיה בקריאה שלח את עמי.

ד"ר צוקר קרא לקברניטי המדינה להעזר בשרותיהן של מדינות מערב־אירופה להצלת יהודי אתיופיה. גאולה כהן סיפרה כי גם באתיופיה יש אסירי ציון, היום כלואים שם בשל פעילות ציונית, 37 אסירים יהודים.

השר צור, בדברי תשובתו, סיפר כי כשהופסק „מבצע שלמה", בשל ההדלפה כתוצאה היו בסודאן עוד כ־1600 עולים. כולם הגיעו ארצה תוך זמן קצר יחסית. רוב הבאים מאתיופיה גרים בדירות קבע, ועובדים במקום עבודה קבוע. היום לומדים באוניברסיטאות השונות 160 עולים מאתיופיה.

בוועדת הכספים גוברת התביעה להקים ועדת חקירה להסתבכות המושבים
נחמקין: איני מתנגד לחקירה אך בינתיים יש לאשר הסיוע

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

בוועדת הכספים של הכנסת, גוברת ההתנגדות לסיוע למושבים כפי שמוצע על־ידי האוצר ואתמול הצטרפו ח"כים מהמערך לתביעה כי יוגש מיסמך חדש ותתקיים חקירה.

בדיון שנערך אתמול אמר ח"כ עמר כי טוב יעשו שר החקלאות ושר האוצר אם ימשכו את הבקשה, כי הוועדה לא תדון בדו"ח רביד.

ח"כ ארצי אמר: „דו"ח רביד הפך למיסמך היסטורי".

ח"כ רמון: „הבקעה והגולן לא מסכימים עם הצעת האוצר", וכפנותו אל שר החקלאות: „מה אתה רוצה ממני אריק? להצביע בעד כליה של המושבים".

מרכז סיעת הליכוד ח"כ אריאל ויינשטיין אמר לשר החקלאות: „אני מודיע לך — שום פרוטה לא תצא מכן אלא אם יהיה ברור שיש ועדת חקירה".

השר נחמקין מצדו הפנה אצבע מאשימה כלפי האוצר. השר אמר כי אינו מתנגד לחקירה, אבל יש לאשר בינתיים את תוכנית הסיוע כי אחרת המושבים יתמוטטו. לדבריו החקירה עלולה להימשך יותר משנה ועד שתגיע למסקנות, לא יהיו מושבים.

שמחתי על הקשת הרחבה התומכת בי בעניין איקרית ובירעם – אמר ארנס
שריד: להיזהר מהבטחת־סרק נוספת ● שם טוב: צורך חיוני של החברה הישראלית

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„...בדרך כלל יותר נעים לשמוע מחמאות וברכות מחברי המחנה שלי, אך כאשר שמעתי ברכות ושבחים מיוסי שריד, ויקטור שם־טוב ואמנון רובינשטיין, שמחתי על הקשת הרחבה והתומכת בי בנושא בירעם ואיקרית", אמר אתמול לכנסת השר משה ארנס. בהשיבו לחמש הצעות לסדר היום.

השר וארבעה מתוך חמשת הח"כים שדיברו על הנושא, קראו לממשלה לקיים את ההבטחות מלפני כארבעים שנה, ולאפשר לתושבי איקרית ובירעם לשוב לאדמתם. יוסי שריד טען כי מי שחובש את המצע הפעור הזה בגופנו, חייבים לברך אותו, יחד עם זאת ארנס צריך להזהר עתה, מפני הבטחות סרק נוספת. „העקורים הולכים ארבעים שנה בגן עדן אבוד של הבטחות נכזבות. עוד הבטחה אחת כזאת ואבד האמון".

ויקטור שם־טוב סיפר כי מפ"ם מלווה זה שלושים ותשע שנים את מאבקם של תושבי בירעם ואיקרית לחזור לכפריהם. בהתחלה היתה מפ"ם כקול קורא במדבר. מאוחר יותר הצטרפו אחרים למאבק. בשנים האחרונות תומכת גם תרות בתושבי שני הכפרים. דווקא בתקופה זו של הידרדרות ביחסי יהודים־ערבים, קיום ההבטחה לתושבי בירעם ואיקרית הוא צורך חיוני של החברה הישראלית.

אמנון רובינשטיין (שינוי), בהופ־עתו הראשונה כח"כ מן השורה, העיר כי פרשת איקרית ובירעם, היא תערובת של עוול ואיוולת. העוול הוא כפול, כלפי התושבים וכלפי ביהמ"ש העליון — שפסק דינו לטובת העקורים סוכל על־ידי „תכסיס נתעב".

גרשון שפט (התחיה) היה הח"כ היחיד שהסתייג מנימת האהדה לתושבי הכפרים ולתביעתם לשוב לאדמתם.

השר ארנס, בדברי תשובתו, היה נחרץ מאד: „אני חייב לומר שלפי מיטב הערכתי החזרת התושבים לבירעם ואיקרית, לא תשפיע לרעה על המצב הבטחוני בגבול לבנון". היום שוכנת מצפון לשני הכפרים רצועת הבטחון, והיא נמצאת בשליטת צד"ל וצה"ל, יש גם לייחס משקל מיוחד לנכונות תושבי הכפרים להשתלב במערך ההגנה המרחבית בצפון הארץ; ולנכונותם לעודד את הנוער שלהם להתנדב לשרת בצה"ל. החזרת שני הכפרים לבעליהם לא תפגע במושבים ובקיבוצים שבאזור. בעית איקרית ובירעם מיוחדת, וגם פתרונה לא ישמש כתקדים.

הנושא נבדק עתה ע"י רה"מ שמיר, בעתיד הקרוב הוא יובא להכרעת הממשלה. בהסכמת ארנס, הועבר המשך הטיפול בנושא לוועדת החוץ והביטחון.

עקורי בירעם שוקלים הקמת שדולה של ח"כים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

חברי ועד עקורי בירעם שוקלים עתה אפשרות להקים שדולה של חברי כנסת מרוב הסיעות כדי לקדם את החזרתם לכפרם. בימים האחרונים קיימו גורמים שונים מקרב תושבי בירעם פגישות אזורות, בעקבות ההאטה שחלה בעניינם.

לחברי הוועד נודע שהטיפול בעניינם מתעכב ובינתיים לא נקבע תאריך ברור להגשת הצעתו של השר ארנס בממשלה. עוד נודע להם שגורמים בליכוד הביעו התנגדות נמרצת למימוש תוכניתו של ארנס להשיב את עקורי איקרית ובירעם לכפריהם. לפיכך הועלתה הצעה בוועד בירעם לפתוח במסע הסברה בקרב הציבור היהודי כדי לגבש תמיכה רחבה בשכבות שונות. במסגרת זאת, הועלתה האפשרות של הקמת שדולה של חברי כנסת ועתה בוחנים אנשי בירעם את הדרך הטובה ביותר למימושה.

ח"כ מיכאל איתן: רבין צימצם רשימת המגורשים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ח"כ מיכאל איתן טען אתמול כי מומחים ללוחמה בטרור העבירו לידי שר הביטחון, רשימה בת עשרות „פעילים בארגוני טרור, החיים ביהודה בשומרון ובעזה, שיש לגרשם כדי לקיים ביטחון ושקט בשטחים, אולם השר רבין צמצם את הרשימה ל־4 בלבד, והללו יגורשו בימים הקרובים.

הנושא ידון, כנראה, בשבוע הבא, במסגרת הצעה לסדר היום שיעלה ח"כ איתן במליאת הכנסת.

דרעי: יוגברו המאמצים למניעת זיהום אוויר

מנכ"ל משרד הפנים הרב אריה דרעי הודיע אתמול על החלטתו לאמץ תוכנית מקיפה למניעת זיהום אוויר, שמטרתה הפחתת המפגעים המטרידים לאוכלוסיה והגברת מאמצי משרד הפנים בכל תחומי איכות הסביבה. הדברים אלה נאמרו אתמול בטקס לציון יום איכות הסביבה הבינלאומי שהתקיים בתיאטרון ירושלים.

סגן השר ח"כ רוני מילוא עמד על חשיבות שמירת הסביבה כמנוף עיקרי לאיכות החיים בישראל.

מנהל השירות לאיכות הסביבה ד"ר אורי מרינוב הצביע על הסכנות האורבות לעצם קיומו של כדור הארץ, בעקבות השינויים העצומים שחלים בעולם, התפוצצות האוכלו־סיה, רעב באפריקה, זיהום כימי של הנהרות וכו'.

(עשית)

הצעת־חוק חיילים משוחררים של שילנסקי אושרה בקריאה טרומית
הכנסת דחתה הצעת חוק של ח"כ רפאל איתן – לחייב כל מי שלא משרת בצה"ל, להתנדב לשירות לאומי

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר"

מליאת הכנסת אישרה אתמול בקריאה טרומית הצעת חוק חיילים משוחררים של דב שילנסקי מהליכוד. משמעות ההצעה היא מתן 25 אחוז הנחה בשכר הלימוד בכל מוסד להשכלה גבוהה לכל חייל משוחרר.

ההצעה הועברה לוועדה לשם הכנתה לקריאה ראשונה.

הצעה זו הונחה על שולחן הכנסת לפני כ־6 חודשים, ללא כל קשר להחלטה האחרונה של הממשלה בנושא זה.

שילנסקי ציין כי מדינות רבות בעולם מעניקות פטור מלא מתשלום שכר לימוד לחיים משוחררים.

הוסרה הצעת איתן

במקביל הסירה אתמול הכנסת מעל סדר יומה הצעת חוק של הרמטכ"ל לשעבר רפאל איתן (התחיה) הבאה לחייב כל מי שלא משרת בצה"ל, לשרת בשרות לאומי.

איתן טען כי החוק יאפשר למי שאינם משרתים בצבא להרגיש שייכות ונאמנות למדינה.

- אמנון לין (מערך) הסביר כי „אין דבר יותר מסוכן מאשר הצעות חקיקה הנובעות ממניעים נפשיים, ללא שיקול דעת מריני".

שר העבודה והרווחה משה קצב העיר כי הצעת החוק של איתן מתכוונת לאלץ את הערבים להתנדב לשרות לאומי. היא איננה מביאה בחשבון סגנון ומסורת חיים. כך למשל התביעה לאלץ נשים ערביות להתגייס לשרות לאומי, עלולה ליצור קונפליקט קשה ביותר עם המיעוט הגדול בארץ. מבחינה אירגונית, אמר, „בתקופה זו של קיצוצים ואבטלה לא ניתן להקים את הארגון ולהקציב את המשאבים אשר יבטיחו הצלחה, ולו גם מינימלית, לחוק המוצע".

הודעה
לבעלי היחידות בחוזית קרן נאמנות
בדבר תשלום דיבידנד
מועצת המנהלים של מנהל הקרן החליטה על תשלום דיבידנד במזומן תמורת הערך הנקוב של היחידות כמפורט להלן:
תשלום ברוטו 4.40%
ניכוי למס־הכנסה בשיעור של 35,00% שהם 1.54%
דיבידנד נטו שישולם 2.86%
יום האקס נקבע ליום 21.6.87.
התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ ביום 28.6.87
בעלי היחידות בקרן אשר זכאים לתשלום במזומן בגין יחידותיהם, יוכלו ביום קבלת התשלום לרכוש תמורתו יחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי ללא תוספת שיעור הוספה.
בקשות לרכישת יחידות תמורת הדיבידנד יש להגיש עד ליום 26.6.87 — באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.
מנהל הקרן: לחק ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ
הנאמן: בנק המזרחי המאוחד בע"מ

משפט 4 אנשי משלחת השמאל לרומניה

איש השב"כ „ראובן": יש גורמים מתונים באש"ף ופעילות מחנה השלום עשוייה לחזקם

„אש"ף הוא אירגון גג פוליטי, שבו גם גופים העוסקים בטרור", אמר איש השב"כ בעדותו, ובכך תמך לכאורה בקו ההגנה המנסה לשמוט הבסיס לכתב האישום, בטענה שאש"ף אינו אירגון טרור ■ מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין שהעיד מטעם התביעה: אש"ף הוא אירגון טרור, ורק הממשלה מוסמכת לאשר מפגשים עם אנשיו

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

יש גורמים מתונים באש"ף, ופעילות מחנה השלום בישראל יכולה לחזק את הפלג המתון הזה אמר אתמול ראש מחלקה בשב"כ, המכונה ראובן, בעדותו בבית המשפט ברמלה, בהיפתח משפטם של 4 חברי משלחת השמאל לרומניה, לטיף דורי, יעל לוטן, רולף פיילר וראובן קמינר, המואשמים בקשירת קשר לביצוע עוון ובתמיכה באירגון טרור. המשפט מתנהל בפני השופט אברהם ויזר.

העד שהועלה על הדוכן מטעם התביעה, והעיד בדלתיים סגורות אמר כי באש"ף שהוא ו' פוליטי, מאוגדים אירגונים אורחיים, וקיימים בו שני גופים טרוריסטיים שהם הפת"ח וצבא השיחרור הפלשתיני. שאינו עוסק בטרור אלא בעימות צבאי בעת מלחמה. „ראובן", אמר עוד בחקירה הנגדית, כי השנה התקבלו במועצה הלאומית של אש"ף שורה של החלטות הבוחרות בדרך המדינית כשוות ערך.

מחזק עמדת ההגנה?

כך, לכאורה, חיזק אתמול העד את קוו ההגנה שבו נוקטים שני הסניגורים, עורכי הדין אביגדור פלדמן ואמנון זיכרוני. המנסים להוכיח, כי למעשה נשמט הבסיס מכתב האישום, משום שהנאשמים קיימו מגע (בהנחה שקיומו יוכח) עם חלק אורחי באש"ף, שאינו נוקט בפעולות אלימות, תוך שהם מנסים לטעון שאש"ף, הוא למעשה אירגון כללי ולא אירגון טרור בלבד. וכי ההכרזה הכוללת על אש"ף, הגורסת, כי כל האירגון הוא אירגון טרור, אינה סבירה וצריך לצמצמה לגופים הרלוונטיים.

הממשלה מוסמכת

בתחילת השמעת שלב ההוכחות, נחקר אתמול מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין במשך כשעתיים. הוא העיד, כי לא ניתן לנאשמים היתר לפגישות שקיימו עפ"י כתב האישום עם נציגי אש"ף, ונתן פירוט לגבי המיסמכים המעניקים את ההיתר המסויים. הוא חזר וטען כי אש"ף הוא אירגון טרור, ואולם אישר כי הממשלה מוסמכת להתיר מפגשים עם אנשיו.

הסניגורים הציגו שאלות שמטרתם היתה להוכיח כי אין צורך בהיתר כזה. משום שאש"ף אינו אירגון טרור בלבד.

לאחר מתן העדות הראשונה התקיים דיון קצר בבקשת התובע עורך דין רענן יוסף, לשמוע את עדות איש השב"כ בדלתיים סגורות.

עורך דין זכרוני התנגד לחוות דעתו של המומחה ולשמיעת העדות בדלתיים סגורות. „בית משפט זה לא צריך להתנהל במחשכים. אני יכול להבין מצב בו רוצים להסתיר זהות אדם, ולא רוצים להסיר את עדותו. אך קל היום להשתמש באמצעים מתאימים על מנת למנוע חשיפתו וזיהויו של אדם, וכבר היו דברים מעולם ואין צורך לשלול ולפגוע בעיקרון פומביות המשפט".

להתנגדות הצטרף עורך דין אביגדור פלדמן שאמר: „קבלנו חוות דעת של המכונה „ראובן", שהמסגרת הכללית של עדותו, אינה חסוייה ואינה סודית ולא נאמר שאסור להעבירה לאחר".

בטאוני אש"ף

העד „ראובן", הובא על ידי התביעה כדי להעיד על ידיעות אודות הפגישה ופרטיה שפורסמו בשני ביטאונים של אש"ף. לגבי אחד הבטאונים הסתייג „ראובן" ואמר, כי מהימנותו נמוכה.

העד השלישי, שזומן לאתמול, מנהל מחלקת החדשות בטלוויזיה, יאיר שטרן, לא נקרא לעלות על דוכן העדים, מפאת השעה המאוחרת והוא זומן למועד אחר.

המשך המשפט יתקיים היום, ויעידו בו אנדרי ברוטמן, צלם ששהה בעת המיפגש ברומניה ויוסף כתן שחילק מינשרים.

אופטימיים. ארבעת אנשי משלחת השמאל העומדים למשפט על רקע מבנה בית המשפט ברמלה. משמאל לימין: אליעזר פיילר, יעל לוטן, לטיף דורי, וראובן קמינר (תצלום: אנדריי ברוטמן)

30 חיילי מילואים ב„עצומה נגדית": לנקוט יד קשה בשטחים

מאת מנחם ענברי, כתב „על המשמר"

30 חיילי מילואים, אשר סיימו את שירותם בחברון אמש, פירסמו עצומת־נגד להודעת חיילי המילואים שסיימו את שירותם בשבוע שעבר, ובה חשפו את מעללי המתנחלים בחברון בזמן שרותם.

בהודעה הנגדית, מוחים 30 חיילי המילואים, נגד הדרגים הבכירים בצה"ל, והתקשורת „אשר תולים את כל האשמה ביהודים, שמתוכם נרצחים בידי הפורעים הערבים", והופכים אותם למטרה לציד מכשפות.

חיילי המילואים דורשים לנקוט „יד קשה נגד הערבים, אשר רוצים לגרש את כל היהודים".

שני חברי מועצה מקרית ארבע, צבי קצובר מן הסיעה התומכת בליכוד, ושמואל בן ישי מסיעת כך, זומנו לחקירת המשטרה על חלקם באירועי דהיישה.

הם שוחררו בערבות עצמית, ובכל הנראה יוגשו גם נגדם כתבי אישום.

גם זה מעסקי הורביץ ושות' המחיר שתבעה „רפי־אומץ" מהעבודה לפני שסגרה עם הליכוד

„בהכירך בחומרת המצב, ונוכח שיתוף הפעולה שהחל להתגבש ביניהן בעת ההכנות לכינון הממשלה הנוכחית, מעוניינות מפלגת העבודה מחד, ורשימת „רפי־אומץ" מאידך, לגשת לשיתוף פעולה ביניהן". זוהי לשון ההסכם בין יגאל הורביץ וזלמן שובל כפי שהוצע על־ידם למפלגת העבודה, לפני שנחתם ההסכם בינם לבין „הליכוד".

הורביץ ושובל תובעים על־פי טיוטות ההסכם המתפרסם במלואו לראשונה בגליון „מוניטין" הקרוב, גם נציג אחר למפלגתם בחמישיה הראשונה של רשימת המערך לכנסת, נציג נוסף בין המועמד החמישי לעשרים, נציג שלישי בין המועמדים השלושים והחמישה לארבעים, ולאחר מכן נציג נוסף בכל עשרייה של מועמדים.

מחיר מוגזם

בנוסף דורשים הורביץ ושובל נציגים בוועדת חוץ ובטחון, ובוועדת הכספים של הכנסת, יצוג במוסדות ההסתדרות הציונית העולמית, הקונגרס היהודי העולמי, ייצוג יחסי נאות בבחירות לרשויות המקומיות במקומות הנחשבים בטוחים, ייצוג הולם במועצות המנהלים של החברות הממשלתיות כהן תהה מיכסת דירקטוריון למפלגת העבודה, מינויים לחברי „רפי־אומץ" לתפקידים ממלכתיים על־פי המלצת „רפי־אומץ".

כזכור, סרבו נציגי העבודה לחתום על ההסכם שהוגש להם בטענת מחיר מוגזם.

● העובד המצרי עסוק בסך הכל 27 דקות ביום בממוצע. מימצא מדהים זה כלול בדו"ח של המנגנון לארגון ומינהלה במצרים.

● ריצ'ארד ניקסון, בעבר נשיא ארה"ב, עבר ביום ניתוח ערמונית בניו יורק.

בהודעה שפורסמה על ידי בית חולים בניו יורק נאמר, כי ניקסון בן ה־74 יורשה לעזוב את בית החולים תוך כמה ימים.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 17.6.87

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	היחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6675	1.6883	1.6794
דולר אמריקאי	1	1.56	1.63	1.5941	1.6139	1,6054
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8716	0.8825	0.8771
לירה שטרלינג	1	2.55	2.67	2.5959	2.6283	2,6160
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2606	0.2639	0.2627
יין יפאני	100	1.08	1.13	1.0984	1.1121	1.1076
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7721	0.7818	0.7786
פרנק שווייצרי	1	1.03	1.08	1.0470	1.0601	1.0557
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2510	0.2541	0.2524
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2369	0.2399	0.2385
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2315	0.2344	0.2331
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3596	0.3641	0.3622
דולר קנדי	1	1.17	1.22	1.1881	1.2029	1.1963
דולר אוסטרלי	1	1.11	1.19	1.1500	1.1644	1.1584
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.80	0.7864	0.7962	0.7922
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4208	0.4261	0.4232
שילינג אוסטרי	10	1.22	1.28	1.2394	1.2549	1.2481
לירה איטלקית	1,000	1.18	1.25	1.2039	1.2189	1.2139

דיון סוער בוועד הפועל הציוני בנושא הרה־אירגון בסוכנות ובהסתדרות הציונית

מאת יוסף גלגלי, כתב „על המשמר"

עקיבא לוינסקי גיזבר הסוכנות, אמר בדיון הכללי הסוער שהתקיים במליאת הוועד הפועל הציוני בנושא יחסי סוכנות יהודית־הסתדרות ציונית: „לא השותפים שלנו בסוכנות היהודית הבריחו אותנו לגרום אינפלציה של מחלוקות. עלינו לשפוט בני אדם לא לפי כמות ה־כסף שלהם אלא לפי מעשיהם".

לוינסקי קרא לעריכת בדק בית וסיכם באומרו כי „השותפות נימדדת לפי הכוחות של שני הצדדים וזה לא תלוי בנו"..

דיב מודה, חבר הנהלת הסוכנות מטעם מפ"ם, בהתייחסו למגבית אמר שהיא חייבת להיות הזרוע הפיננסית של התנועה הציונית. המגבית אינה פילנטרופיה בידי אנשי שיווק או אנשי יחסי ציבור.

בנושא הרה־אירגון אמר: יש לבחון את כל ההוצאות, אבל לפני הכל צריך באמת־לרצות ברה־אירגון. „רה־אירגון, אינו רק צימצום ההנהלה, הוא חייב תגררת פונקציות והרחבת הביקורת הציבורית — כל החשבונות, כל התוכניות, את כל מהלכי הביצוע חייבים להניח על שולחן הביקורת בתנועה הציונית".

מזכיר הברית העולמית של מפ"ם, חייני בורנשטיין, התמקד בבעיות העקרוניות שעל סדר היום בציינו, כי התנועה הציונית לא השכילה להתאים את תפיסתה הרעיונית לתהליכים העוברים על העם היהודי בימינו.

הבעיה המרכזית, אמר, איננה מתמקדת בקביעת מסגרת זו או אחרת של היחסים בין המוסדות, אלא נעוצה בבעיה הקיומית של התנועה הציונית, במציאות בה רוב העם היהודי בגולה. כאשר תדמיתה של ישראל מתעוותת, עת ההכרח ללוות מעמיקה, אנו מודעים לעובדה ההיסטורית שהגשמת הציונות היא תהליך של דורות. בהצעתנו למיזוג המסגרות של התנועה הציונית והסוכנות היהודית אנו מבטאים את הפרימת של השליחות הציונית לחינוך, עידוד העליה והדמוקרטיזציה. המשבר הוא לא חיצוני אלא פנימי של התנועה הציונית ואותו יש להתמודד.

3 מחבלים נהרגו בהיתקלות בדרום לבנון; חיל האוויר תקף פעמיים בסיסי מחבלים

מאת יהודה צור ואבי בניהו, כתבנו הצבאי

שלושה מחבלים נהרגו אתמול בבוקר בהתקלות עם כוח צה"ל בחוליית מחבלים על גבול איזור הבטחון בדרום לבנון. ההיתקלות היתה מדרום לכפר קנטרה. לא היו נפגעים לכוחותינו.

מטוסי חיל האוויר תקפו אתמול בבוקר מבנה בכפר קבריחה בדרום לבנון, מקורות בדרום לבנון דיווחו שמדובר במסגר, אשר שימש מקום התארגנות לאנשי „חיזבאללה" ויציאה לפיגועים באיזור הבטחון נגד צה"ל וצד"ל. מקורות זרים בלבנון דיווחו שבהתקפה נהרג אדם אחד.

קבריחה שוכן פחות מקילומטר מהגבול הצפוני של רצועת הבטחון, בגזרה המרכזית. הכפר משמש כמקום התארגנות ובסיס יציאה של חוליות מחבלים החודרות לאיזור הבטחון. המבנה שהותקף ממוקם במרכז הכפר. על פי נוהגם של אנשי חיזבאללה, המסתתרים בתוך אוכלוסיה אזרחית, כדי להקשות על פגיעה בהם.

נפצעו 3 חיילי צד"ל

שלוש שעות לאחר שהותקף המבנה בקבריחה נפצעו שני חיילי צד"ל כאשר מטען חומר נפץ הופעל בגזרת איישיע על גבול רצועת הבטחון. באותה עת נורו מטוחים של פגזי מרגמות לעבר שני מוצבי צד"ל באיזור. שלושה חיילי צד"ל נוספים נפצעו במהלך ההתקפה.

„שלטון דת".

הגנרל אנטואן לחאד מפקד צד"ל, מסר אתמול שחיזבאללה מנסה להשליט שלטון דת בדרום לבנון אך צד"ל עומד מנגד ויכשיל מגמה זאת.

לחאד אמר שארגון חיזבאללה מנסה למוטט את רצועת הבטחון. לדברי לחאד מטרת צבא דרום לבנון היא לשחרר את האיזור מכל התערבות זרה. לדברי לחאד, גם העולם חוזר בו ומתנגד לאידיאולוגיה שמקורה באיראן

יהדות איטליה נדהמת מהחלטתו של האפיפיור לפגוש את ואלדהיים ברומא

דובר משרד החוץ, אהוד גול, סירב להגיב על הודעת הוותיקאן, ואמר: „העניין נוגע לוואתיקן ולאוסטריה" ■ תהיה זו „גיחתו" הראשונה של ואלדהיים לחו"ל מאז נבחר לנשיא

רומא. — מנהיגים יהודיים באיטליה הגיבו בתדהמה על הודעת הוואתיקן, כי האפיפיור יוחנן פאולוס יקבל בשבוע הבא לראיון את נשיא אוסטריה קורט ולדהיים. הם אמרו, כי פגישה זו תיפגע ביחסים בין קתולים ויהודים.

בירושלים סירב אתמול דובר משרד החוץ, אהוד גול, להגיב על הודעת הוואתיקן אודות ביקורו הרישמי של ולדהיים ב־25 ביוני. הוא אמר: „מדובר בעניין הנוגע אך ורק לוואתיקן ולאוסטריה".

יהיה זה ביקורו הראשון של ולדהיים בחו"ל מאז נבחר אשתקד על רקע האשמות כי היה מעורב בפשעי מלחמה.

„אני נדהמת", אמרה טוליה צבי, נשיאת הקהילות היהודיות באיטליה, לכתב רויטר. „הדבר הטוב ביותר היה לו היה הוואתיקן הולך בעקבות כל המדינות המערביות וממתין.

עוד אמרה, כי לדעתה, החלטת האפיפיור עלולה להשפיע השפעה שלילית על היחסים הקתולים־היהודיים, שהשתפרו מאד מאז הכרזת הכנסיה ב־1965, שקראה לדו־שיח עם היהודים ודחתה את הרעיון של אשמה יהודית קולקטיבית במותו של ישו. (רויטר־עתים־ע"צ)

פוטר האחראי למערכת ההגנה האווירית של מרחב מוסקווה

מוסקווה. — מפקד מערכת ההגנה האווירית של אזור מוסקווה פוטר, בחודש לאחר שטייס גרמני בן 19 הנחית מטוס קל בקרבת הכיכר האדומה.

בטאון הכוחות המזויינים הסובייטים „קרסנאיה זבזדה" (הכוכב האדום) מסר, כי מרשאל אנאטולי קונסטנטינוב פוטר מאחר שלא גילה ערנות בקשר עם מחדלים באיזור הפיקוד שלו במשך שנים, ומפני שלא מימש הוראות שניתנו לו על ידי המפלגה.

כזכור, סולקו כבר שר ההגנה סרגיי סוקולוב ומפקד כוחות ההגנה האווירית של בריה"מ אלכסנדר קולדונוב על רקע טיסתו של מאתיאס רוסט.

אתמול ניתן להוריו של יוסט להיפגש עם בנם. בעקבות הפגישה אמרה אמו מוניקה לכתב הטלוויזיה המערב־גרמנית, שהצעיר לא התלונן על היחס אליו.

הבטאון לענייני הגנה „ג'יינס דפנס וויקלי", העלה את ההשערה כי טייס קרב סובייטי, ששוגר כדי ליירט את מאתיאס רוסט, סבר בטעות שהמטוס הקל הוא מטוס פיני.

עוד מציין השבועון, כי מטוס קרב שני שנשלח ליירט את רוסט לא הצליח ליצור מגע. הדיווחים של הטייסים הסובייטיים לעמדות הבקרה שלהם, הוקלטו על ידי מקורות מודיעיניים מערביים.

בינתיים העלה שבועון סובייטי את ההשערה, כי מאתיאס רוסט אינו אלא מרגל. העתון „ליטרטורנאיה גאזטה" טוען, כי הטייס המערב־גרמני הצעיר, השתמש ב„מפות אמריקניות שנועדו למטרות ריגול ושורטטו במרכז הכוחות האוויריים של ארה"ב בסנט לואיס, מיסיסיפי". (ע"ר־ע"צ)

הוריו של הטייס המערב־גרמני מתיאס רוסט, שנחת בכיכר האדומה, יוצאים מפגישה עמו בכלא במוסקבה (צלום: אי.פי.)

ביקורת חריפה בקונגרס על המדיניות במפרץ

וושינגטון.— ביקורת חריפה נמתחה בקונגרס על המדיניות שמנהל הנשיא רייגן במפרץ, על אף דו"ח של הפנטאגון, לפיו קטנים הסיכונים של הכוחות האמריקנים השוהים באיזור.

מנהיג הרוב הדמוקרטי בסינט רוברט בירד הביע התנגדות לתכנית הממשלתית להגן על 11 מיכליות נפט כוויתיות תחת דגל אמריקני, ואמר שממשלת ארה"ב לא לקחה בחשבון את כל הסכנות הנשקפות לכוחותיה שם.

גם מנהיג המיעוט הריפובליקני רוברט דול מתח ביקורת על מדיניות הנשיא. „אני סבור שקיימת אי בהירות מסויימת באשר למדיניות במפרץ הפרסי", אמר.

הסינטור ג'ון וורנר, הנמנה בדרך כלל עם תומכיו הנלהבים של הנשיא רייגן בשדה מדיניות החוץ, אמר כי הוא „מודאג ביותר" נוכח המדיניות האמריקנית במפרץ.

קלייבורן פל יו"ר ועדת החוץ של הסינט, אמר כי התכנית הממשלתית להגנת אניות כוויתיות „עלולה לגרור אותנו למלחמה" בין אירן לעיראק. (ע"ר—ע"צ)

תוצאות הגרלת הוועד למען החייל

כרטיס טיסה זוגי מסביב לעולם ב־42 יום, שתי מכוניות פורד סיירה 1600 ו־5 אופנועים 50 סמ"ק מרגם פריינטר היו פיסגת ההגרלות שהוגרלו אתמול בהגרלת הוועד למען החייל.

המספר 5898643 זכה בכרטיס טיסה זוגי מסביב לעולם ב־42 יום. במכונית פורד סיירה 1600 זכה המספר 4507686, במכונית פורד סיירה 1600 זכה המספר 5860315.

ההגרלה נערכה אתמול אחר הצהריים, בבית צו"א בתל אביב, שהעמיד לרשות הוועד למען החייל את ציוד המחשבים והתוכנה שלו לצרכי ביצוע ההגרלה. (עתים)

משבר כלכלי בנסיכות במפרץ גרם להדחת האמיר שנכשל

באחריין. — שליט שארג'את, אחת משבע הנסיכויות המאוחדות את איחוד הנסיכויות הערביות, הודח, ובמקומו עלה לשלטון אחיו — מסרה הטלוויזיה של דובאי.

סוכנות הידיעות של איחוד הנסיכויות הערביות שידרה קודם לכן הודעה מאת השליט, שייח' סולטאן בין מוחמד אליקאסימי, בה נאמר כי הוא פורש משום שלא הצליח לנהל כראוי את כלכלתה של שארג'אה.

מקורות ערביים מסרו כי שייח' סולטאן נמצא עתה בלונדון.

זהו המשבר הראשון מסוגו בהיסטוריה של איחוד הנסיכויות הערביות, שהוקם בדצמבר 1971 בהשתתפות אבו דאבי, דובאי, שארג'אה, ראס אל־חיימה, פוג'יירה, עג'מאן ואום אל־קיוון.

האמיר של שארג'אה הודיע, כי לא הצליח להתגבר על המשבר הפיננסי „המצטבר" של הנסיכות בעקבות „תחזיות כלכליות גרועות" ואי־כולתו של המנגנון המינהלי „למלא כראוי את תפקידו", ולכן „אין ברשותי האמצעים להתגבר על מצב זה".

שייח' סולטאן, שהוא כבן 40, חיבר תיזה על היסטוריה עתיקה אותה הגיש באוניברסיטת אקסטר בבריטניה. הוא מתכוון להמשיך במחקרו על ההיסטוריה של המיפרץ.

שייח' סולטאן עלה לשלטון ב־1972 בעקבות רציחת אחיו האלה. לנסיכות שארג'אה שלושה מושבים מבין 28 בממשלה הפדראלית של האיחוד.

אחיו, שייח' עבדול עזיז בין מוחמד אל־קאסימי, הסכים למלא את התפקיד של אמיר שארג'אה, הנסיכות השלישית בחשיבותה אחרי אבו דאבי ודובאי כאיחוד הנסיכויות.

האמיר החדש, המבוגר משייח' סולטאן ואשר מילא עד כה את התפקיד של סגן־אמיר, יצטרך לטפל בקשיים הכלכליים של שארג'אה, שתפוקת הנפט שלה (10,000 חביות ליום), מהווה רק אחוז אחד מהתפוקה הכוללת של איחוד הנסיכויות הערביות.

הירידה בתפוקת הנפט של שארג'אה החלה בסוף שנות ה־70. בראשית שנות ה־80, נתגלו במימיה גז גדולות, והנסיכות פתחה במדיניות שאפתנית של השקעות.

שארג'אה מספקת גז נוזל ליתר הנסיכויות. (ע"ר, ע"צ)

משרד התעשיה והמסחר

תחרות

„המכבסה הטובה התשמ"ז—1987"

לידיעת בעלי מכבסות וחנויות הנותנות שרות כביסה וניקוי יבש לצרכן, תמורת תשלום

המעוניינים להשתתף יוכלו להרשם לתחרות באמצעות מנהלי מחוזי המכבסות במשרדנו המחוזיים:

● ירושלים — רח' קרן היסוד 38, ת"ד 229, 91002, טל' 638432
● תל־אביב — רח' מוא"ה 76, ת"ד 14021, 61013, טל' 614611
● חיפה — רח' העצמאות 82, ת"ד 33079, 33130, טל' 640921
● באר־שבע — רח' הרצל 118, ת"ד 81, 84100, טלפון: 35771

ההרשמה תסתיים ביום ה' באב תשמ"ז (31.7.87)

אהרון כהן — יו"ר הוועדה לשיפוט

תחרות „המכבסה הטובה התשמ"ז־1987"

ייתכן שאיראן מנסה לייצר פצצת אטום בעזרת ארגנטינה

לונדון. — יתכן כי איראן מנסה לייצר פצצה אטומית בעזרת ארגנטינה והגבירה את ייצור נשק — מסר אתמול השבועון לענייני הגנה „ג'יינס דפנס ויקלי".

הוא כתב, כי ידיעות על הסכם עם ארגנטינה, עוררו חששות שמא תהיה איראן בקרוב למעצמה גרעינית.

השבועון לא גילה את מקור הידיעות ולא מסר פרטים נוספים.

עוד כתב, כי אמברגו מערבי על משלוחי נשק והצורך לצמצם את ההוצאות, המריצו את מאמצי איראן לייצר כלי נשק בכוחות עצמה, על רקע המשך המלחמה עם עירק שהחלה לפני 6 שנים ומחצה. (רויטר־עתים)

„צ'יצ'ולינה" תיאבק למען היתר לציבור ל„עשות אהבה" בפרהסיה

מאת אהרון ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — הכותרות הגדולות וצילומי הענק ביומונים האיטלקיים עושה „צ'יצ'ולינה" הפורנוסטאר של הקברטים ושל הקסטות הפורנוגרפיות, שניבחרה לצירה של הפרלמנט האיטלקי עם 20.000 „קולות העדפה" (באיטליה כל בוחר יכול לסמן על הפתק שמכניסים לקלפי את שמות המועמדים המועדפים עליו).

כתבים למאות, ובמיוחד עיתונאי חוץ „נהרגים" על ראיון איתה ופונים אליה כבר בתור „אונורוולה" (נכבדה, מכובדה), המגיע לפי החוק לחברי הפרלמנט.

כתבים רבים מתנסים בתאורים מרומים של סצנת כניסתה של „ציצ'ולינה" לאולם הישיבות ב„מונטסיטוריו" (בניין הפרלמנט האיטלקי ברומא) לטקס הפתיחה החגיגית של הפרלמנט החדש, שנבחר זה עתה.

טרם ידוע אם גם לישיבה זו תופיע „צ'יצ'ולינה" חשופת שדיים, כפי שנהגה עד כה בפגישות עם עיתונאים, ואם יושב ראש הפרלמנט יחייב אותה לביגוד יותר צנוע.

בכל אופן, על השאלה אם תמשיך לשחק במחזות פורנו ולהופיע עבור קסטות פורנו ענתה צ'יצ'ולינה" בחיוך תמים: איני רואה סתירה כלשהי בין תפקיד פוליטי לבין קריירה אומנותית". „צ'יצ'ולינה" — שמה האמיתי הוא אילונה סטלר — נולדה לפני 36 שנה בבודאפשט, שם חיים עדיין הוריה.

ל„צ'יצ'ולינה" תוכניות ברורות: קודם כל היא רוצה להמשיך במאבק למען ביטול סעיף 528 בספר העונשין האיטלקי, האוסר על מעשים מגונים באתר ציבורי. „הכל צריך להעשות לאור השמש" — היא טוענת — מה שזוגות מבצעים באופן פרטי, צריך להעשות גם מחוץ לדלת אמות של חדר המיטות.

הסמים עלולים ליצור „גיהנום עלי אדמות"

וינה.— מזכיר האו"ם פרז דה קויאר פתח אתמול וועידה של האו"ם לעניני סמים באזהרה, שהסמים עלולים ליצור מצב של „גיהנום עלי אדמות" ואף להעמיד בסכנה את עצמאותן של מדינות רבות.

ועידת השרים הנערכת בהשתתפות נציגים מ־135 מדינות האזינה להודעות שנתקבלו מהנשיא רייגן ומהאפיפיור יוחנן־פאולוס השני. רייגן אמר בהודעתו, שהסמים הם גורם לפשע וראש הכנסיה הקתולית הזהיר מפני הסמים, אותם תיאר כ„דבר". (ע"ר)

ראש ממשלת איראן סירב להניח זר על קבר אטאטורק

אנקרה.— ראש ממשלת איראן מיר חוסיין מוסאווי, שיצא אתמול מטורקיה בתום ביקור בן שלושה ימים, ביטל את תוכניתו לנסוע לדמשק מפאת מחלתו של ראש ממשלת סוריה עבדל ראוף אלקאסם.

סוכנות הידיעות האנטולית הרשמית למחצה דיווחה משדה התעופה של אנקרה: „פקידים איראנים הודיעו שהביקור בוטל בגלל מחלתו האנושה של ראש הממשלה".

ראש ממשלת איראן יצא מאנקרה לאחר שבמהלך ביקורו שיפר את היחסים בין ארצו לטורקיה, על אף מחלוקת שפרצה כאשר המנהיג האיראני סירב לחלוק כבוד למוסטפה כמאל אטאטורק מייסד טורקיה המודרנית.

העתונות והאופוזיציה בטורקיה מתחו ביקורת חריפה על ראש ממשלת איראן, שסירב להניח זר על קברו של אטאטורק, על פי הנוהג המקובל בביקורים רשמיים של אישי ציבור במדינה.

מוסאווי אמר לכתבים, כי לו הניח זר על קברו של אטאטורק, היה נוהג בצביעות, מפני שהוא מתנגד לעמדותיו של מייסד הרפובליקה הטורקית המודרנית.

מנהיג האופוזיציה הסוציאל־דמוקרטית, ארדאל אינונו, הניח זר שחור במשרדי ראש הממשלה טורגוט אוזאל לאות מחאה על אי הנחת הזר על ידי ראש ממשלת איראן. אינונו אמר: „לא נוכל להשלים עם יחס זה של חוסר כבוד למייסד הרפובליקה". (ע"ר)

קוסמונאוטים סובייטים צעדו שוב בחלל

מוסקווה.— הקוסמונאוטים הסובייטים יורי רומננקו ואלכסנדר לאביקין, צעדו בחלל במשך שלוש ורבע שעות ביום ג', כדי להרכיב סוללת שמש חדשה על פני התחנה „מיר" המקיפה את כדור הארץ. ביום ו' עבדו הקוסמונאוטים מחוץ לתחנת החלל במשך שעה ו־53 דקות. (ע"צ.ע"ר)

על היום

18.6.87

הנידונים ל"מטרו"

פשע, פחד, מועקה, ניכור — אך בפאריס אי־אפשר בלי ה"מטרו". כתב על כך קאפקא: "זה מתקן עירוני, כמו, למשל, מים בצנרת"

מאת ארנון יפה, פאריס

השעה היא שמונה בבוקר. נחילי אדם צפופים זורמים בתוך תחנת המטרו בפאריס אל הרציפים. חרף ההמונים, דממה מוחלטת. איש לא מדבר. דבוקים גוף אל גוף. מריחים זה את זה, אך שותקים. הגוף פה, הנשמה במקום אחר.

האוויר חם, כמה מטר מתחת לפני האדמה. אורות חיוורים. שאון חריקת הקרונות המגיעים נשמע מרחוק. דלתות נפתחות. הקרון כבר מלא, אך זה לא משנה — ההמון שועט פנימה. רוחפים, מצטופפים וקופאים בתנוחה בתוך עשרות אנשים. חישבה, כי לקרון אחד אפשר לדחוס עד 300 נוסעים. עכשיו בטח דוחסים פה 400. כל בוקר אתה הופך פה לסרדין.

הניגון שמאותת לסגירת הדלתות לא פוסק ליילל. הלחץ גובר. סופר אחד גילה, שרבקות כפויה זו היא אירוטית. "באיזה בית תענוגות תמצא עצמך כה דחוק אל שלוש נשים בבת־אחת כמו בבוקר במטרו?"

כמו עורקי־דם

הדלתות נסגרות בקושי. אני בתחנת "רפובליק", על הקו המוביל אל מפעלי המכוניות "רנו" בבולון בקצה השני של פאריס. המשורר ליאו פרי שר עליה: "מטרו אכורי של רפובליק, מוביל גרודים אל העבודה האוטומטית". תוך חצי שעה הגיעו הפועלים מרובעי הערבים אל בית החרושת ינטלו את מכונות הייצור לידיהם. בינתיים, צופים בהכרח בכרזות פירסומת אירוטיות יענקיות. הפנים עצובים. חתומים.

זה מה שקורה באותה שעה ב־429 תחנות המטרו בפאריס ובפרברים שלה. המטרו מוביל את המהות של פאריס. כמו עורקי דם בגוף. החיים של חמישה מיליון פאריסאים מתחילים במטרו. נעים בחלל זה בשטף, אך ברגשות ניכור. רכבת רודפת רכבת. לא ממתינים כמעט בשעות העומס. כמה מטרים למעלה, הרחובות סתומים מרוב כלי־רכב. פה, במנהרות החשוכות, התנועה שוטפת. אין פקקים. 300 ק"מ של קווי מטרו מבטיחים תנועה ציבורית מהירה. התחנות קרובות זו אל זו, 200־300 מטר. רשת הקווים מגיעה לכל פינה בפאריס.

זה כמה שנים חוצים שני קווים מהירים את לב פאריס בכיוון 40 ק"מ צפונה, מזרחה, דרומה ומערבה. טכנית, אי־אפשר כלל לתאר תחבורה ציבורית בכרך ענק זה ללא מטרו. אולי בזכות קלות הנסיעה במטרו מוצאים עדיין מקומות חנייה בלב פאריס ביום. השירות זול יחסית. הוא מסובסד. בכרטיס אחד אפשר לנסוע לאן שרוצים. נפשית, הנסיעה מדכאת.

למטרו בפאריס מלאו כמעט 100 שנה. ב־1898 כרו 2000 פועלים את המנהרות הראשונות. היו קשיים. אדמה חולית. היו מוכרחים לבנות מנהרות בטון מזוין בעובי של חצי מטר. כרו מתחת גשרי הסינה והניחו פסי רכבת. חורים גדולים נפערו בכיכרות. ארבע שנים קודם עמד ויקטור הוגו בראש המתנגדים. הסיבה: סיכון הארכיטקטורה של פאריס. אך המטרו הפך למעין עיר תחתית שכאילו נלקחה מספריו.

לא כל־כך נורא

עכשיו זה חלק מהנוף פה. מתנהלים בתוכו חיים מיוחדים לו. במנהרות דוהרים קרונות בכוח החשמל בשעור 1500 ואט. נהג מפקח יושב בקרון הראשון. הכל כמעט אוטומטי. מכונות אלקטרוניות בולעות לך את הכרטיס ופולטות אותו. אור ירוק, אתה עובר. אור אדום — מצפצף. פעם היו פותחי דלתות, מנקבי כרטיסים.

פראנץ קאפקא תיאר נסיעה במטרו ב־1911 ביומנו: "נורא היה שאון המטרו כשנסעתי פה פעם הראשונה בחיי ממונטמרטר אל הבולווארדים הגדולים. פעמים אחרות אין הוא נורא כל־כך. יום א' השפיע על מראה המטרו. צבע הפלדה הכהה על הקירות שלט בכל. הבריות פסעו לאט־לאט בדרכים הארוכות של הקורספונדנסים. האדישות הלא טבעית, שבה הנוסעים מקבלים את הנסיעה במטרו, בטלה. נסיעות דרך מנהרות ברכבת גרועות הרבה יותר. כאן אין סימן כלשהו לאותה מועקה שחש הנוסע תחת גוש הרים. גם אין אתה רחוק מן הבריות. זה מתקן עירוני, כמו, דרך משל, המים בצנרת".

הנוסעים כמעט לא השתנו מאז. הם עדיין אדישים, מנוכרים ובלומים. אך "רטפ", חברת התחבורה המולאמת בבעלות הממשלה, שמנהלת מתקן עירוני זה, חידשה אותו לחלוטין. היא חוללה מהפיכה במטרו כדי להפכו למקום שמח. לגרש את המועקה. המנוע שקט. התנועה חלקה על פני צמיגים וקולטי הזעזועים. הותקנה תאורה חזקה. קירות החרסינה המפוייחים נוקו ונצבעו באדום, זהוב וכחול. סרטי וידאו. התחנות הפכו אפילו לגלריות. תערוכות ציור ופיסול על הקירות. ברציפים ובמנהרות נותנים הצגות תיאטרון חיים. שואו תמידי.

אוכלוסיה שלמה מבלה בתוכו ימים על ימים. קלושארים מוצאים מחסה, ישנים על הספסלים. המוני נגני רחוב מנעימים כינורות. יש פופ ויש מוסיקה קלאסית. להקות עם גיטרות החשמליות עורכות הופעות של ממש. עורכים אירועים אומנותיים המוניים. האופרה מציגה בלטים. הקומדי־פרנסס יורדת לעתים במנהרות. שמח. לא חוסכים במאמצים להנעים את השהות במטרו.

גן עדן, בהשוואה לניו־יורק

מסוכן? עדיין לא ממש. אבל פותחים. נעשה המטרו הופכו לאחד ממקומות הפשיעה הקטנה. סוטים מיניים, כייסים, סכינאים. פושעים קטינים שוחרים טרף בקרונות ביום ובלילה. גידול הפשיעה ואבטלת צעירים משפיעים על עולם תת־קרקעי זה. אבל המטרו הוא גן־עדן בהשוואה לניו־יורק. עדיין מקום בטוח. עיתוני הימין של הרסן יוצרים בהלה. המנהרות הן קרקע פוריה לטיפוח פחדים עממיים. נכתב, למשל, ב"לה־פיגרו": "בקרון שלי בקו אטואל־נטיון אינני מסתכל עוד מבעד לחלון. אני משקיף מסביבי ונכון בהתפוררות חברתית. ניגוד עצום מסתנן בין תוקפנות אחרים לכניעת אחרים."

חוליות שוטרים חמושות מכף רגל עד ראש עורכות ציד על פרחחים. אך קיצור הפשיעה הוא אפסי, 1585 מעשי תוקפנות אשתקד, לעומת שיעור הנוסעים — חמישה מיליון, שעוברים יום יום ב־80 ק"מ כל מסדרונות בלי שיאונה להם רע. הפחד, אם כן, דימיוני. בהתחלה אף פחדו מרוחות רפאים שעל פי השמועות טיילו במנהרות.

פשע, פחד, מועקה, ניכור המונים. שימה, מה שלא יהיה, בפאריס אי־אפשר ללא מ־ט־ו. מיליונים נוסעים מתחת לאדמה מחוסר ברירה. אלפים הלוקחים מכונית ניתוחים להתקע בפקקים.

המחזאי יוסף מונדי תיאר מצב זה ב"יומן נוכחות": "אנחנו, תושבי פאריס, ניתונים לנסוע במטרו. פסק־דין אכזרי זה לא יכול להשתנות".

קלושארים — מתחממים במנהרות ה"מטרו". רב־תכליתי (צילום: אי. פי.)

הבורחים יחזרו ברכבת

רכבת פרברים עשויה להחיות אזורים מתנוונים בתל־אביב ולמנוע את הבריחה מלב העיר ■ באיזור חיפה קיימת תשתית — המסילה לקריות ולנהריה ■ צורך עכשווי או חזון לעתיד?

מאת יוסף שמי

שילוב רכבת־ישראל ברשות הנמלים פותח אפשרויות ואופקים חדשים בפני התחבורה הציבורית. יתכן שסוף־סוף תהיה תזוזה גם במימוש הרעיון של רכבות פרברים.

ד"ר משה בקר, מהמכון לבטיחות בדרכים שליד הטכניון, אומר, כי קצב המינוע הוא כזה שתוך זמן קצר ייסתמו הכבישים הראשיים בשעות השיא — בעת נסיעה לעבודה וחזרה מהעבודה. הדבר נכון לגבי חיפה והקריות, תל־אביב וערי הלוויין שלה, ירושלים והישובים הסובבים אותה. באיזור חיפה יש אפשרות הפעלת רכבת פרברים תוך כדי ניצול המסילה הקיימת, שראשיתה בנהריה, המשכה בעכו והקריות וסיומה בחיפה. זו מסילה אחת בלבד ולכן צריך להוסיף קטעים עוקפים שיאפשרו תנועה דו־סיטרית. יש גם צורך בעבודות שילוב של הכרמלית והרכבת, שכן אנשים לא ילכו מתחנה אחת לרעותה כדי לעלות שוב על קרון הרכבת המוליך ליעד מבוקש.

ברגל ימין

רכבת פרברים יש להפעיל "ברגל ימין", זאת אומרת לצייד את הקו בקרונות נוחים, להבטיח תדירות סבירה ושמירה על לוח זמנים. כן מן הדין לדאוג לשילוב רכבת הפרברים עם לוח הזמנים והתדירות של האוטובוסים. זאת ועוד, רכבת פרברים, אם היא אמורה לבוא במקום רכב פרטי צריכה לתת תשובה הולמת לצרכים המשתנים, לכן יש לשמור על עתודת קרונות ולהוסיף מקומות נסיעה לציבור גדול יותר בשעות שיא. להתחיל ברגל ימין פירושו להבטיח שהציבור לא יתאכזב מהשירות. איש שיחנו הוסיף ואמר, כי יש גם מסילה בין תל־אביב לבין הרצליה למשל, שגם אותה ניתן לנצל בקלות יחסית לשם הפעלת רכבת פרברים. אך העיקר הוא הפעלת קווים בין פתח־תקוה ורמת־גן, בני־ברק ותל־אביב. כאן ההשקעות הנחוצות גבוהות בהרבה. עתודות קרקע, אומר ד"ר בקר, יש גם באיזור חיפה והצפון וגם באיזור תל־אביב. הוא הדין לגבי הקו מתל־אביב לחולון ובת־ים.

"דרך זיקנה"

הפעלת רכבת פרברים נועדה לספק צרכים נוספים מלבד הנסיעה לעבודה וחזרה ממנה. יש לתכנן את המערכת בצורה כזו שהיא תאפשר גם הובלת אנשים לאזורי בילוי וקניות. לשם כך יש צורך להבטיח מקומות חניה בעת העליה לרכבת וכן בקירבת התחנות בתוך האיזור המטרופוליטני. פתרונות מסוג זה מצאו בערים שונות ובאזורים מסויימים בעולם. הבעיה היא, האם הממסד הישראלי הממונה על הנושא מסוגל להתאים פתרונות כאלה לתנאים שלנו. כן יש שאלה, עד כמה הציבור שלנו יהיה מוכן "לקנות" את רכבת הפרברים. יש חושבים שרכבת פרברים תעבוד בתנאי מטוטלת — בזמן מסויים היא תזכה לתפוסה מלאה בשל הצפיפות בדרכים והתארכות זמן הנסיעה לעבודה וממנה. אחרי־כן, כאשר המצב בדרכים ישתפר בשל הנהירה לרכבת, יחזרו בעלי "הפרייבטים" לסורם, שוב יכנסו למכונית שלהם כדי להגיע למפעל, להצגה, למרכז קניות.

רכבת פרברים היתה צריכה למעשה להתחיל לפעול כבר עכשיו, כדי למנוע תהליך של הפיכת מרכזי הערים לאיזורי "סלאמס", כפי שזה כבר קרה עם איזור אלנבי והרצל בתל־אביב. יותר ויותר בתי עסק בורחים אל מחוץ לליבה של העיר. כן עוזבים את העיר הצעירים, דבר הנותן לתל־אביב אופי מיוחד של "דרך זיקנה". תהליכים אלה, וכן ריבוי השימוש ברכב גורמים לבזבוז משאבים ולריבוי מפגעים סביבתיים. ליקויי תכנון וסחבת בביצוע השקעות גורמים אותנו לאורח־חיים הדומה ל"מודל אמריקני". גם כך ברחו מהמרכזים לכיוון הפרברים. נתפסו שטחים חדשים לבניה ושטחים בנויים נהפכו לשממה. אך לנו אין משאבים אמריקניים. לא כספיים ולא משאבי הקרקע.

רכבת תחתית

כבר לפני כעשרים שנה, ואולי עוד לפני כן, דובר ברכבת תחתית בתל־אביב. אך זה לא יצא מזה בשל הבעיות הכלכליות שהתעוררו. רכבת תחתית אמורה היתה להחדיר אל תוך העיר ולהתחרות באוטובוסים של "אגד". בשל כך דרש בזמנו ראשי הקואופרטיב את שילובם בכל תוכנית לפיתוח התחבורה כולל רכבת תחתית, רכבת פרברים. אם וכאשר תיבנה, תיקח גם כן חלק מלקוחות של הקואופרטיבים לתחבורה. אין ספק שנציגיהם ידרשו שילובם בכל תוכנית ובכל מפעל תחבורתי. ללא שיתוף פעולה וללא תיאום בין הגופים השונים הדבר לא יצלח. אך גם שילוב אינו פשוט שכן מדובר בגופים מתחרים על אותו ציבור של נוסעים. רכבות הפרברים אינן צורך חיוני לשם סיפוק צרכי נוסעים שמספרם הולך וגדל בקצב מהיר מאוד. הגידול במספר הצרכנים הוא ניתוח למדי. מה שגרם למצב אקוטי בתחבורה הוא ריבוי כלי־הרכב. לכן יש לקחת בחשבון שתוספת פוטנציאל תחבורתי בדמות של רכבות פרברים תעלה את המחיר שהתחבורה תצטרך לשלם בגין תיפקוד מתקבל על הדעת של התנועה בדרכים. במלים אחרות, לא יהיה מנוס מהקצאת משאבים נוספים לשם סיבסוד הקואופרטיבים ואולי של רכבת הפרברים גם יחד.

כל זה כמובן היא בגדר השערות, שכן את טעמו של התבשיל אפשר לדעת רק בשאוכלים אותו. ועד שהוא יהיה בר־טעימה עוד יחלוף זמן, כפי שלמדנו מהנסיון עם הפעלת "נתיבי איילון" בתל־אביב.

על הפרק

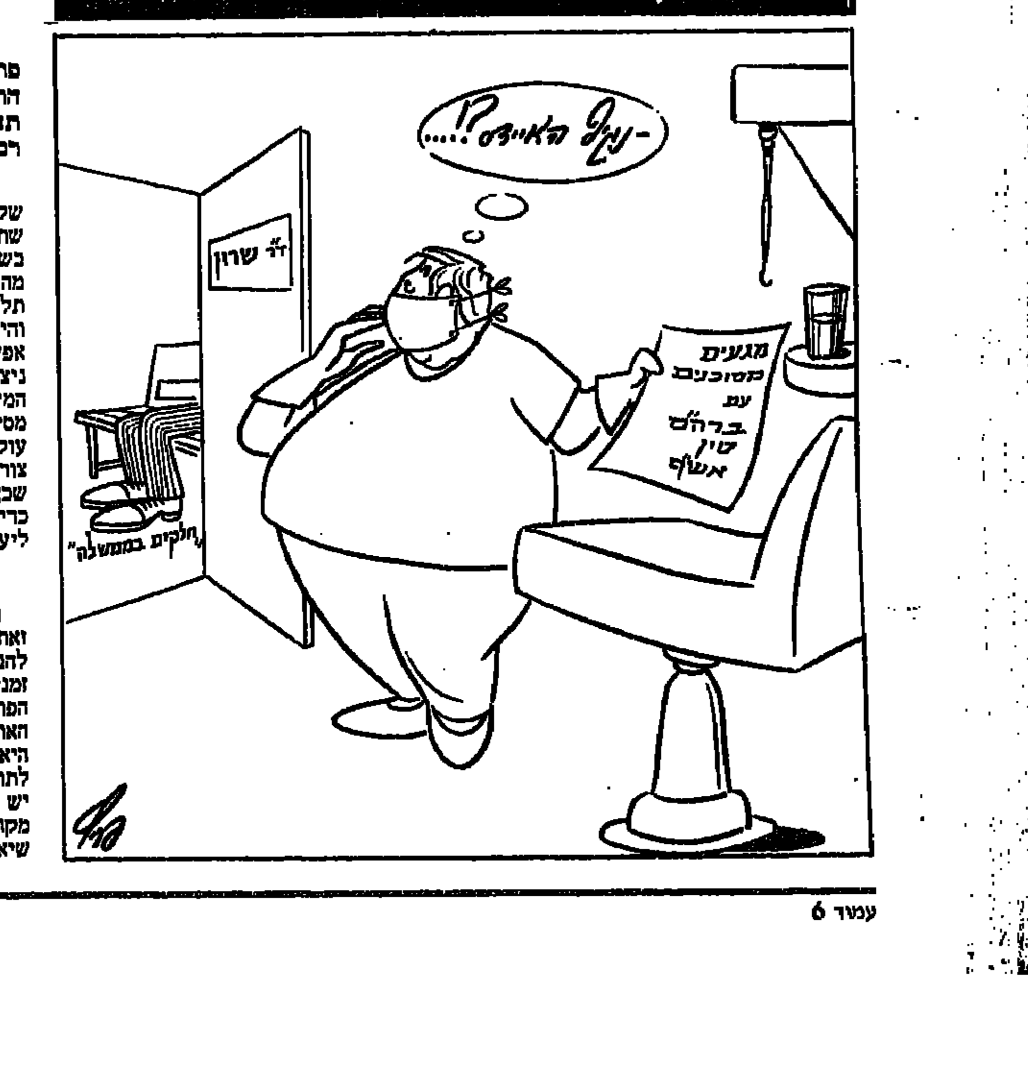

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי [illegible]

חיים בתוך הפקק

דרך איציק

ברעננה, מספרות האגדות, יש דרך אחרת, מהירה מכולן — אך אולי מדובר בפיתוח מקורי של נהג ישראלי הוזה ומזיע בפקק

מאת עמירם כהן

"משתלב" בתנועה מכפר סבא לתל־אביב. צומת רעננה, 7.45. בוקר טוב. איפה עם ישראל היום?

השמש היתה מוקדמת. על פי מראה [illegible] הארוך, המתנהל ברחוב אחוזה [illegible] הצומת, המנסה להכנס לכביש גהה, אתה [illegible] בכלל האוניברסאלי של "חוק שימור [הפ]קק": הפקק לעולם קיים; אם לא [illegible] הזה הוא מחכה לך בצומת הבא.

[ש]לושה ק"מ לפני צומת מורשה [illegible] לונג. לא נורא. למי שזוכר את [הפ]קק שהיה כאן בחורף. השאלה העומדת [illegible] כל נהג בכניסה לתל־אביב היא: איך [illegible] את מדיניות הפקק שלו. בחירת [המס]לול, למשל.

[בכ]לל, המסלול הימני מהיר יותר [מ]השמאלי בכל כביש דו־מסלולי. אני [בו]חר בימני... והמסלול השמאלי רץ! [illegible] 20 קמ"ש הם נוסעים שם. אני [illegible] לשמאלי... ואז הימני רץ! עוד כלל [פ]קק: "המסלול שלא אתה נוסע בו הוא [תמ]יד המהיר יותר...".

[illegible] טובה: סע אחרי מונית. אלה תמיד [illegible] בכל מקום ובכל זמן מהו המסלול [illegible]. המהודרין תופסים "בקינג" אחרי [אמ]בולנס. בחיפוי האמבולנס, עם קצת [מז]ל, אתה עשוי לדלג מעל שיירה שלמה, [illegible] עד הרמזור הראשון. ואם הוא [illegible] גם ירוק — אז הרווחת עוד צומת.

8.46 — סוף סוף צומת מורשה ואתה [illegible] להמשיך ישר בכביש גהה [illegible] את הסיכון של הפקק הענק [illegible] קוקה־קולה או לפנות ימינה [illegible] מה נשמע בכפר־הירוק או ללכת [א]ל הקאנטרי־קלאב?

צומת "הכפר הירוק" פקוק לגמרי. [הפ]קק מתחיל איפה שהוא ברחוב סוקולוב [ב]רמת השרון, קילומטרים רבים מצפון, [ומ]שתרך ללא רווחים הרחק הרחק אחרי [illegible]. אני מהמר על כביש החוף. [illegible] שלפני סיים את עיתון הבוקר. [illegible] הוא אוכל ארוחת בוקר. עוד מעט [illegible] באף. יש חיים בתוך הפקק.

[illegible] בצומת הקאנטרי־קלאב: הפקק [illegible] קצר להרהים — חצי קילומטר [illegible]. אלא שנהגים מנוסים יודעים [illegible] בקאנטרי־קלאב מכיוון מורשה [illegible] קטן אבל עקשן. אולי בזכות שתי [illegible] העומדות שם תמיד, מעכבות [את] התנועה ומביאות לנהגים את הסעיף. [illegible] הזה אתה עומד ועומד ועומד ואין [illegible] הנהגים מתחילים לצפור. גם אתה, [illegible] בדרך כלל, מצטרף לצפרנים. [illegible] קטן לקיטור ולעצבים. מישהו [illegible] אורה מהשוטרות המעוצבנות.

[illegible] חוק פקק: לעולם, כשאתה עומד [illegible] לפני הצומת, התנועה בכביש [illegible] זורמת בלי הפרעה ואתה עומד. [illegible] לו, להם, לאחרים, לא לך. יש יותר [illegible] ירוק, עובדה אמפירית. המושב שלי [illegible] להיות רטוב. חם באוטו. לצידי [illegible] ממוזג עם חלונות כהים.

[ב]כביש הזה מצויים שלושה מסלולים. [illegible] מסלול אמצעי. הוא תמיד, מהנסיון, האיטי ביותר, החם ביותר ואתה חוטף בו את כל העשן והזיהום מכולם. מי שרוצה להתנחם, יש לו "המטוס הקל של אל־על", עם מירב אופיר המשייטת בשחקים ומביטה עליך מלמעלה ונותנת לך עצות. מנסיוני המר אני מציע לנהגים לבחור את המסלולים האלטרנטיביים להצעותיו של "המטוס הקל של אל־על". אל תלך לאן שכולם הולכים, תיתקע שם כפול ומכופל.

סוף־סוף ירוק בקאנטרי־קלאב. ומה קורה בכביש החוף? אולי לקחת הפעם את המסלול המקביל ממערב, את כביש תל־ברוך ולהכנס בגשר בר־יהודה? אני מחליט לא להמר יותר. כל ההימורים שלי להיום הסתיימו בפקק גדול. בסמינר לווינסקי אני נתקע שוב. 300 מטר, בסך הכל, מהצומת. שוב טעיתי. אני רואה בעיניים כלות איך הם רצים שם ממערב בכביש תל־ברוך.

8.30 — כבר 45 דקות בדרך, שאתה עושה אותה בתנאי תחבורה נורמאליים ב־15 דקות. מה קורה מקדימה? נראה כאילו אוטו נשרף שם. סתם עשן שחור של משאית, שאתה אוכל אותו בלי יכולת להחליף. עוד חווייה בלתי נמנעת של פקק. מאחורי, מלפני ומצדדי נהגים קוראים עיתונים, ספרים, חוברות הדרכה ותוכניות מחשב. הטכניקה של קריאת עיתון היא כזו: אתה שם את העיתון חצי מקופל על ההגה — בעין ימין קורא ובעין שמאל מביט על הכביש. אל תחליף את העיניים. לו הייתי וספה... לו הייתי טוסטוס... טרללה...

בתחנת הדלק "סונול אביבים" אתה יכול לעשות תרגיל ולהרוויח 200 מטר, בערך עשר מכוניות. אתה נכנס לתחנה כאילו אתה רוצה לתדלק ויוצא מתוכה מדרום כאילו תידלקת, ומצטרף לשיירה. רווח נקי.

חם, חם, חם! בשעה הזאת, תמיד עדיף מסלול ימני. אפשר ליהנות מצילו של אוטובוס או משאית גדולה. ג'י.אמ.סי. סטיישן 850799 מאבד סבלנות, עוקף מימין על השוליים. בעקבותיו נהגים אחרים תופסים אומץ וגם על השוליים מתנהל עכשיו טור, קצת מהיר יותר. זה אוכל אותך. אתה נהג החי "על תנאי". אסור להצטרף לנהגי השוליים. נהג על תנאי, בפקק, צריך לזכור את הכלל הבא: "אל תהיה צודק, אל תהיה חכם — תנהג רק על פי החוק".

צומת קרן־קיימת פתוח! 500 מטר של כביש מהיר. כל הנהגים לוחצים על הגאז. העולם עגול ופתוח בדיוק עד עיר המכוניות.

8.40. בצומת רמת־אביב שלט על הכביש: "עיריית תל־אביב בונה עשרה גשרים להולכי רגל". יגמרו אותם במאה הבאה. כאן הפקק הוא כבר בתוך הרמזור. אדום, צהוב, ירוק — כולם עוקפים את כולם, סוגרים את כולם, נדחפים לכולם. נהג של סובארו מוריד חולצה ותולה אותה על קולב. יגיע למשרד שלו בחולצה יבשה. אולי נכנס לכביש התערוכה? או יש כאלה שבאמת עושים תרגיל מארץ התרגילים: לפני כביש התערוכה המסלול השמאלי הוא איטי מאוד והשיירה ארוכה. נהגים חכמים בוחרים את השמאלי דווקא או האמצעי. אחר־כך מבקשים בתיווך עדין, מאיזו נהגת אריכה ובאה בימים העומדת בראש הטור רשות כניסה לשמאלי. וכך הם עוקפים טור שלם ומגיעים ראשונים לרמזור.

איילון מתקרב! צריך להחליט: לפנות דרך כביש ההלכה או להמשיך ישר דרך הקרייה ורחוב המסגר ולהסתכן בפקקים נוספים. החלטה זו תלויה באורך הפקק לפני ההלכה. אני בוחר בהלכה. מכונית אחת מנסה להכנס לפני מהמסלול הימני. אני לא נותן. הפסקתי להיות הפריאייר של כל נהגי ישראל. אחרי חמש שנים בפקקי תל־אביב אתה מפסיק להיות נהג אריב. נהג אריב לא יגיע לעבודה. המסלול הימני מיועד למוניות ואוטובוסים. כל מיני חאפרים תופסים טרמפ על המסלול הזה. ואני עדיין תקוע לפני הרמזור של איילון. והשמש קופחת בפנים. למה, למה ביום רביעי אין מסלול מיוחד לפיאסטות של הקיבוצניקים?

8.45. "המטוס הקל של אל־על" מציע עכשיו את כביש החוף. הייתי שם את "המטוס הקל של אל־על" בתוך הפקק של כביש החוף, שלא ירחף מעל ויתן עצות. סוף סוף אני בכביש ההלכה. לאן, לאן מובילה דרך העפר הזאת מימין? אולי היא דרך סורית ישר ל"על המשמר"?

ברעננה, מספרות האגדות, יש "דרך איציק", על שמו של רעננוי אחד שפרץ אותה לראשונה. זו, מספרים יודעי חן ורז, שהיא עוברת בין שרות ויערות דרך "פרדס משותף", ואם אתה לא מתייאש על השטי בחולות, מספרת האגדה, תגיע לצומת מורשה עשר דקות לפני כולם. ואולי "דרך איציק" לא היתה ולא נבראה אלא משל היתה, מיתוס שפיתח הנהג הישראלי ההווה בתוך הפקק?

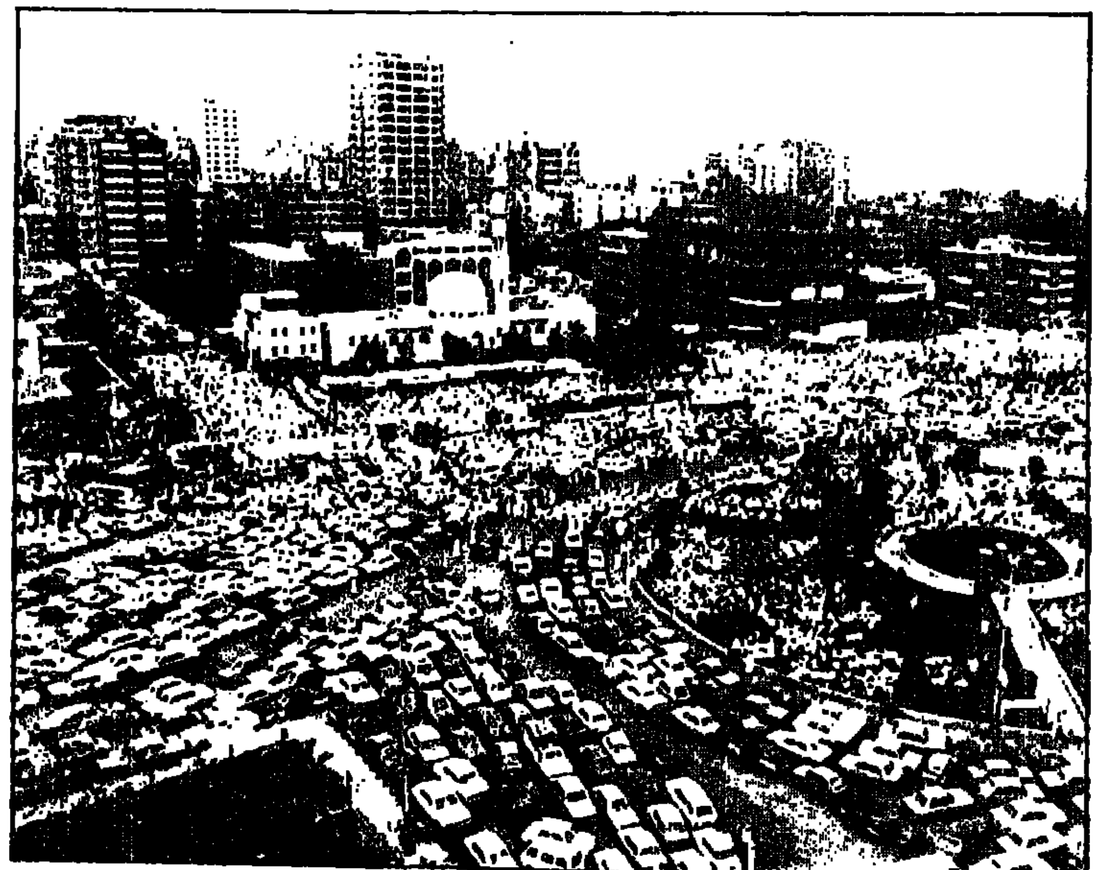

פקק בקאהיר. בקרוב אצלנו! (צילום: אי. פי.)

תחבורה ציבורית כמו שעון

תמורה מלאה לכרטיס־הנסיעה בדנמרק: הכל ערוך לנוחות הנוסע. גם הנהג נינוח ואינו ממהר לעשות עוד "סיבוב" ■ ראוי לחיקוי

מאת עלי כהן, קופנהגן

תחנת אוטובוס בקופנהגן. על העמוד — לוח זמני היציאה של האוטובוס מן התחנה, וכן המסלול. תדירות גבוהה. [illegible] לכוון את השעון" על פי בואו של [האו]טובוס לתחנה, לפי לוח הזמנים. [illegible] לרכוש כרטיס עבורם של פירוט [illegible] הקוים ומפה.

[illegible] העלייה לאוטובוס־מצומצם ביותר: [illegible] שתי כניסות — באחת עולים אלה, [illegible] כרטיס, 14 אחוז רוכשים [illegible] ללא הנחה, 45 אחוז בכרטיס חופשי־[illegible] ובשנייה — אלה שבידיהם כרטיס [illegible] אלקטרוני, כרטיס שטרם פג תוקפו או [illegible] חודשית בלתי מוגבלת. 14 אחוז [illegible] כרטיס הנרכש אצל הנהג תמורת [illegible] המקביל לדולר אחד (7 כתר) טוב [illegible] במשך למעלה משעה בכל קווי [ה]אוטובוסים באיזור. פירושו המיידי של [illegible] גם אם אין קו אוטובוס ישיר למקום [illegible] אתה מבקש להגיע לא תצטרך לשלם [illegible] תוספת כדי להחליף אוטובוס. תוכל גם [illegible] תספיק במשך הזמן הקצוב — לחזור [illegible] באותו אחר למקום היציאה. הנהג [illegible] קטנוני אם תעבור על הזמן הנקוב [illegible] דקות. העיקר שתרגיש נוח. לסידור [illegible] יתרון גדול אחר: אם האוטובוס אליו [illegible] ואין בו מקום ישיבה, אתה יכול לרדת ולעלות על האוטובוס שבא אחריו, אם זה מלא פחות.

מאחר שהנהגים בקווי התחבורה הציבורית בדנמרק עובדים עם לוח זמנים מחייב, לא ממהרים כדי להספיק עוד "סיבוב" או לגמור את עבודתם מוקדם יותר. משום כך הם גם נינוחים, לא דוהרים בנוסע איטי למהר, לא מנפנפים בדלת בחוסר סבלנות. מנורה קטנה, הנדלקת כל עוד נוסע נמצא על מדרגות דלת היציאה, מראה להם אם כבר אפשר לסגור את הדלת האחורית או עדיין לא.

שתי תחנות סופיות

ברחובות ובכבישים רבים יש מסלולים מיוחדים לתחבורה ציבורית, מופרדים בקו מסומן עבה, ואין עבירות תנועה של 'מתחכמים', המבקשים לנצל את הנתיבים המהירים הללו.

כל קווי האוטובוסים הם "כפולים", כלומר מרכז העיר משמש עבורם רק נקודת מיפגש בין קווי האוטובוסים. אך לא תחנה סופית: לכל קו שתי תחנות סופיות בקצות הקו כאשר התחנות הללו נמצאות בפרברים מרוחקים. השיטה הזאת של אפשרות בלתי מוגבלת להחלפת קווי אוטובוסים נותנת את היתרון של קו ארוך עם שני יעדים.

העישון באוטובוס אסור כתכלית האיסור, וכך גם השיחה עם הנהג במהלך הנסיעה. האוטובוסים נקיים, וניתן ללא כל קושי לראות דרך החלונות. תנאי מזג האוויר בדנמרק אינם מן הנוחים, ולפיכך החלונות אינם ניתנים לפתיחה, אך לעומת זאת, לימות הקיץ החמים והנדירים יש חלון איוורור בתקרת האוטובוס. בקווים מסויימים — אלה החולפים על פני תחנות רכבת חשובות או המגיעים לנמל התעופה — יש מקום מיוחד למזוודות בקידמת האוטובוס. לאחרונה הונהג, שאפשר לקחת עגלת תינוק באוטובוסים.

מספר הקו מופיע בכל אוטובוס ב־4 מקומות: מעל חלון הנהג, בצד דלת הכניסה, מעל לדופן האחורית של האוטובוס מבחוץ וגם... מבפנים. זאת ועוד, מאחר שלכל אוטובוס שני יעדים, הרי שמעל לחלון הנהג, לצד מספר הקו המופיע בגודל מרשים, מופיע יעד הקו באותיות גדולות, שגם מתקשים בראייה יכולים לראותו. הכתובת מוחלפת בתחנה הסופית.

מסביב לשעון

התחבורה הציבורית בכל רחבי האי זיילנד (האי בו נמצאת בירת דנמרק, קופנהגן) היא תחבורה "מסביב לשעון" — משעה 4 בבוקר ועד חצי שעה אחרי חצות, נוסעים כל הקוים בלי יוצא מן הכלל, אפילו אין זה קו ריגוחי. משעה זו מצטמצמת התחבורה, לקווי הלילה המיוחדים, המכסים את כל האיזורים והיוצאים אחת לחצי־שעה/שעה. מספרים מיוחדים ומוארים. קווי הלילה, הנפגשים כולם בכיכר העירייה בקופנהגן, מתפרסים כמניפה ויוצאים כולם בעת ובעונה אחת. לאחר שהנוסעים שהגיעו באוטובוס אחד הספיקו להחליף אוטובוס, שיביאם לביתם בשעות הקטנות של הלילה. התעריפים אינם שונים. והאוטובוסים יוצאים לדרך גם כאשר הם ריקים לחלוטין או שיש בהם נוסע בודד בלבד. הקו המנחה את התחבורה הציבורית, הממומנת מקופת הציבור, הוא טובת הציבור כולו, גם אלה שאין ברשותם או ביכולתם להחזיק ברכב פרטי. זאת גם הסיבה שעדיפות בכל מקום — בכבישים, בחנייה, ברמזורים ובמחירי הדלק — היא לתחבורה הציבורית. הגרעון מכוסה מן הקופה הציבורית.

בשנים האחרונות הגיעו הנהלות החברה לתחבורה עירונית וציבורית להסכם מלא עם הנהלת הרכבת העירונית והפרברית, שכרטיסים לסוג זה של תחבורה יהיו שמושיים גם בסוג האחר, ללא תוספת תשלום ולנוחיות הנוסעים.

300 מיליון נוסעים

קצת נתונים סטטיסטיים מאלפים: מספר האוטובוסים המשרתים אוכלוסיה בת 1.7 מיליון — 1247, המתחלקים בין 200 קווים. אוטובוסים אלה, שהסיעו כ־300 מיליון נוסעים בשנה החולפת, עשו זאת ברשת שארכה 4400 ק"מ, וכיחד עברו האוטובוסים 86 מיליון ק"מ. שירתו אותם 4818 עובדים נהגים, והנוסעים התפרסו ועלו לאוטובוס 'שלהם' כ־7000 תחנות. 45 אחוזים השתמשו בכרטיס החודשי החופשי, שמחירו רק כמחיר 30 כרטיסים במתירה בודדת. היתרון בכרטיסי ההנחה השונים הביא לכך שרק 14 אחוז שילמו לנהג. שני ילדים הנלווים לבוגר נוסעים חינם. לכל אוטובוס רדיו־טלפון, שבאמצעותו ניתן מיידית להזעיק עזרה או לקבל מידע נחוץ.

אכן, תחבורה ציבורית ללא אח ורע. תחבורה הראויה לחיקוי.

מאת יוסף שמי

איזה מין כאטכול-אמין

כאטכול-אמינים הם חומרים כימיים הממלאים תפקיד של מוליכים עצביים ושל הורמונים במערכות השונות של הגוף. במוח הם קשורים בוויסות התנוחה והתנועה מצד אחד וברגש ובמצב העירנות מצד שני. בהיקף הגוף הם מעורבים בוויסות פעימות הלב ולחץ הדם. הורמון בלוטת יותרת הכליה, האדרנאלין (שהוא כאטכול-אמין), מווסת את תגובת הגוף ללחצים ומהווה גורם חשוב בעת ביצוע טיפול הרדמה, שהוא שלב הכרחי ברוב ניתוחים כירורגיים.

הכאטכול-אמינים עומדים במוקד הדיונים של קונגרס בינלאומי בו משתתפים כאלף מדענים, חוקרים ורופאים. הסימפוזיון מתקיים בירושלים. ועל הנושאים שיעמדו על סדר-היום מסרו פרופ' חיים בליימקר מאונ' בן-גוריון ופרופ' דוד סמואל ממכון ויצמן.

את הכאטכול-אמינים גילו בסך הכל לפני 30 שנה. התברר שחומרים אלה שולטים במצב הרוח, הם קשורים בזיכרון, בשינה ובתיפקודו של הגוף המקבל פקודות מהמוח. החומרים שזכו לכינוי כוללני כאטכול-אמינים מעורבים בהופעת מחלות נוירולוגיות ומחלות נפש.

הוכח שיש קשר בין הכאטכול-אמינים לבין מחלות פרקינסון, אלצהיימר, סכיזופרניה ועוד. תופעות יחודיות, כמו זיכרון או סכיזופרניה, מקורן בחומר ולא ברוח. הטיפול בליקויי המוח כרוך יותר ויותר בהבנת תפקידם של הכאטכול-אמינים במוח, כפוף לתפקידם של הקולטנים השונים. הכאטכול-אמינים עשויים לגרום לאיחוד מחרש של ענפים שונים במחקר ובטיפול הרפואי — הפסיכיאטריה, הנוירולוגיה, הכירורגיה, הפיזיולוגיה ועוד. הנושא גם מעניין מבחינה נוספת: מסתבר שכימאי הבודק חומרים כימיים אלה נכנס לשטח השמור לפסיכיאטריה.

ההתקדמות המדהימה במחקר הכאטכול-אמינים אירעה גם הודות לפיתוח כלים חדשים כגון מכשיר לתהודה מגנטית, מכשיר בשם „פאט-סקיין" ועוד. כיום ניתן „להציץ" לתוך המוח מבלי להשתמש בשיטות פולשניות. ניתן להיעזר באיבחון מוקדם של מחלות מסוג פרקינסון, אפילפסיה או סכיזופרניה על-ידי מכשירים שלא היו בעבר. כך, למשל אפשר לבדוק אדם ישן שקיבל תרופה מסוימת ולראות מה הם השינויים הכימיים שנגרמו לו על-ידי התרופה.

כאמור, נמצאו כבר כמאה סוגים של חומרים הנחשבים ככאטכול-אמינים. השאלה היא מה טיב האינטראקציה בין החומרים הללו. יתכן שהתשובה לכך תאפשר לאבחן סיבות לחרדה, דיכאון, חרדות ועוד. אם יתגלו התהליכים ניתן יהיה למשל לווסת את הדיכאון מבלי להיזקק לתרופות הרווחות. הפרופסורים שנפגשו עם הכתבים לקראת הסימפוזיון אמרו כי יתכן שבעתיד ניתן יהיה לאבחן נטיות להתאבדות ולמנוע אותן על-ידי הזרקה או השתלה של כאטכול-אמינים מתאימים.

עם כל ההתקדמות במחקר לא הצליחו עד כה לסנתז חומרים רבים המופרשים על-ידי הגוף, שהם חומרים טבעיים וללא תופעות לוואי. הדופה-מין, הניתן כתרופה, אינו יעיל דיו ועם הזמן היעילות יורדת ומופיעות תופעות לוואי רציניות. בשוודיה ובמקסיקו החלו לבצע ניתוחי השתלה של תאי יותרת הכליה, אותם נוטלים מהחולה עצמו. במקרה זה אין בעיה של דחיה, ולכן אפשר להסתכן בהשתלה. הניתוחים בוצעו בינתיים במספר לא גדול של חולים. ממקסיקו נמסר על הצלחה גדולה מאוד. השוודים, שביצעו השתלות בשיטה של נטילת תאי מוח מעוברים, פחות אופטימיים. בינתיים מדובר ברעיון של השתלה של תאים מתרביות רקמה שגדלו בצלחת. השיטה ידועה — נוטלים כמה תאים טבעיים ומגדלים אותם מחוץ לגוף, ואחר-כך מנצלים את הרקמה לצרכי טיפול או מחקר.

מכשירי איבחון משוכללים, כגון מכשיר לתהודה מגנטית, יקרים מאוד. מסיבה זו מפגרת ישראל בשטח האיבחון והמחקר. הפיגור גורם לבעיות רציניות בשטחים חיוניים כמו הרדמה למשל.

מכל המחקרים עולה, כי המפורסמים בגאוניותם או בשגעונותיהם היו בסך הכל בעלי כמות יתר של סוגים מסוימים של כאטכול — אמינים עם קולטנים ספציפיים שקלטו את החומר בהרכבו המיוחד. יתכן שעוד מעט יגיעו למסקנה כי איינשטיין היה ממציא התיאוריות המהפכניות, רק בשל כמות והרכב כזה וכזה של כאטכול-אמינים.

דרך צלחה

קאלציום בלוקרי (חוסמי סידן) היא קבוצת תרופות הניתנות לחולי לב וכלי הדם. לאחרונה מצאו במקרה כי תרופות אלו יכולות להועיל לסובלים ממחלת הצלחת (מיגרנה).

כיום רושמים הרופאים תרופות בשם דאורלין, קלונידין או מטיסרגיד לחולי מיגרנה. לאחרונה נתגלה כי תרופה בשם אדאלאט מקבוצת קלציום בלוקרי מועילה מאוד לחולים הסובלים מכאבי ראש מסוג צלחה. אירע כאשר חולה נטל את התרופה כנגד מחלה אחרת, מחלת הלב וכלי הדם, והסתבר לו שהאדאלאט דווקה מועיל למיגרנה. מה שמעניין הוא שחוסמי סידן כגון אדאלאט יכולים לגרום לתופעת לוואי ככאבי ראש עת נוטלים את התרופות נגד מחלות הלב וכלי הדם. חוסמי הקאלציום מרחיבים את כלי הדם, וכשאלו מתרחבים במוח הדבר עלול לעורר כאבי ראש. במקרה של מיגרנה הרחבת כלי הדם דווקא מועילה, שכן מיגרנה נגרמת על-ידי התכווצות כלי הדם.

איבחון מוקדם וטיפול נכון בילד הלוקה בכושר התקשורת עשוי לחסוך סבל רב

תזמורת של שרירים

בארה"ב נמצא כי 10 אחוז מהאוכלוסיה לוקה בכושר התקשורת, דהיינו שמיעה, דיבור והבנת הנאמר והכתוב. כשמתרגמים נתונים אלה לתנאים בישראל אפשר להניח שמדובר ב־400 אלף בני אדם. ליקויי תקשורת יכולים להיות מולדים או נרכשים במהלך החיים: מחלה, פעולת איבה, זקנה וכו'. יש והליקוי נובע מסיבה תיפקודית ויש שמקורו הוא גופני. יכול להיות גם שילוב השניים — פגם באבר השמיעה עם בעיה נפשית המוסיפה לליקוי הפיזי.

לפני שבוע התקיים הכינוס השנתי של טכנאי תקשורת, ובהזדמנות זו הציגו דוברי האגודה את הנושא.

טכנאי התקשורת עוסקים באיבחון וגם בטיפול. הטיפול מסובך יותר ככל שהסיבה לליקוי מורכבת יותר. היא יכולה להיות מורכבת מגורמים גנטיים, מולדים, פסיכוסומטיים וגם סביבתיים, והם מופיעים לעיתים בערבוביה.

אבחון מוקדם וטיפול נכון בילד עם ליקוי מולד בשמיעה עשוי לחסוך מהילד ומהוריו סבל רב. החברה המטפלת בו יכולה לחסוך לעצמה הוצאות רחבות ולזכות באזרח בעל כושר מלא או כמעט מלא.

בעיות שמיעה חמורות קורות במקרים רבים בשל הלם קרב. הנפגע בורח למצב של חוסר שמיעה, והוא נוהג כך בצורה בלתי מודעת. הטיפול בשמיעה קשור באופן ישיר לכושר הדיבור ולכושר הלימוד.

עם הגברת המודעות לנזקי השמיעה עקב חשיפה לרעש, עולה אחוז המאובחנים כלוקים בשמיעה מסיבות נזק גופני או נזק פסיכוגני. יש גם מקרי בריחה לחירשות כתולדה ממצבי לחץ בלתי נסבלים.

פגיעות ראש כתוצאה מפעולות איבה או תאונה עלולים לגרום גם לקצר בתקשורת וגם לשינויים מנטליים. במשולב מופיע הדבר בנכות קשה. יש והפגיעה גורמת לרגישות יתר או לחוסר רגישות כלפי הסביבה. יש גם חוסר אינטראקציה בין המטופל לבין סביבתו.

„טיפול יתר" בחולה עלול להגביל להארכת תקופת הנכות, שכן החולה יפסיק להתאמץ לשם תיקון המצב בכוחותיו הוא.

בין המטופלים על-ידי טכנאי התקשורת אנשים שלקו בשטף דם במוח. גם מצבי לחץ עלולים לגרום לבעיות דיבור כגון גמגום או צרידות, איבוד הקול על רקע היסטרי, אפזיה היסטרית וכו'.

אומר ד"ר שמעון ספיר, ממארגני הכינוס של קלינאי תקשורת: „ארבעה ערוצים יש לאדם: שמיעה, קריאה, דיבור וכתיבה. בדרך כלל אנו מדברים בקצב של 13 עיצורים או תנועות בשניה. יש לנו כ־100 שרירים המופעלים לצורך הדיבור וכ־100 סיבים של עצבים המפעילים חלקים של השרירים הנוטלים חלק בדיבור. השרירים הללו נמצאים בגרון, בלסת, בפנים ובשרירי הנשימה, הבטן והלוע. כל אלו צריכים לפעול כתזמורת מתואמת. התזמורת עצמה מכוונת על-ידי המוח. לא פחות מסובך הוא תהליך קליטת הצלילים דרך האוזן. כל צליל עובר דרך האוזן החיצונית, התיכונית והפנימית, כשהסיגנלים מתורגמים לאותות חשמליים המגיעים למוח."

נושא התקשורת בארץ מוזנח לעומת מדינות רבות במערב. הכוונה לרמת המחקר ולכמות אנשי המקצוע המועסקים במוסדות אישפוז ובמערכת האמבולטורית. הטיפול נופל בין הכיסאות, מה גם שהרבה מאלה שסיימו את הלימודים במקצוע נושרים בשל המשכורות הנמוכות. לרשות 400 אלף הנזקקים (לפי הערכה) בארץ עומדים כיום כ־500 עובדי מכוני אודיולוגיה וטכנאי תקשורת.

אוטיזם — ליקוי גנטי

הילדים האוטיסטים מהווים בעיה קשה למשפחות וגם לחברה, שכן הם מתקשים בתיפקוד יום יומי ויש קושי בשילובם במערכת החינוך וגם בעבודה.

מחקרים שבוצעו בארה"ב מאשרים את ההשערה כי האוטיזם הוא ליקוי גנטי. החוקרים טוענים שהמקור הוא הגן „א" המשתתף בעת זיווג תאי האם והאב. החוקרים גם מצאו בדמם של הילדים האוטיסטים חומר נוגדני היכול להעיד כי היה או קיים תהליך דלקתי במוח. חוששים כי הזיהום במוח פוגע במערכת החיסון. מלבד זה מצאו נוגדנים מסוגים מסוימים של דמויי-סטם וכן כמויות גדולות של סרוטונין. בבית החולים שליד אוניברסיטת סטאנפורד ניסו להוריד את עודף הסרוטונין בעזרת תרופות, דבר שגרם לשיפור בתיאבון ולתגובות לכאב.

חושדים, כי דלקת המוח היא הגורם לליקוי הדיבור של הילדים האוטיסטיים. רק מאוחר יותר בחיים מקבל על עצמו מרכז מוחי אחר את התפקיד.

גנטיקאי מניו-יורק טוען כי מצא דרך לזהות את הגורם האוטיסטי בעובר על-ידי בדיקת מי השפיר. אך גם הוא אינו יודע אם יש בנתון זה כדי להעיד שהעובר יהיה אוטיסט או שמא הוא רק מהווה את נושא התורשה.

רופאה מוושינגטון מצאה תרופה אשר בטיפול נסיוני הביאה לשינוי ביחסי הקרבה בין הילד והאם. החיבוקים והקרבה הגופנית מסלקים חלקית את המחיצות שבין הילד האוטיסטי לבין הסביבה.

חוקרת אמריקנית בשם ברברה והמן החלה לטפל בילדים האוטיסטיים בעזרת תרופה בשם נאלוקסון. התרופה ממתנת את התופעות הבולטות והקשות והאופייניות לאוטיזם. חוקר מאוניברסיטת קליפורניה מצא שיטה שלמה של טיפול התנהגותי אשר בתום שלוש שנים גרמה לכך שהילדים התקבלו לבית-ספר רגיל. לטענת ד"ר לובאס מאוניברסיטת קליפורניה אין סיבה שהאוטיזם יהיה מחלה כרונית.

מאת אשר שילוני

גינות נוי במקום מגרשי גרוטאות

אלף פרחים יפרחו פה...

מאת אשר שילוני

ביוזמתם המשותפת של חה"כים דב בן-מאיר, עובדיה עלי ומרדכי וירשובסקי קיבלה הכנסת חוק הבא להסדיר מפגע תברואתי ממדרגה ראשונה בשטחי שיפוטן של הרשויות המקומיות.

לראשונה מעניק החוק סמכות לרשות המקומית להפוך מגרשים ריקים לגינות נוי או למגרשי חנייה, כל עוד המגרש אינו דרוש לבעליו. בתמורה יקבל בעל המגרש שחרור מכל המיסים ותשלומי החובה האחרים בגין אותו מגרש.

מה שנותר הוא רק לראות כמה ראשי רשויות מקומיות אכן ינצלו חוק זה ויסלקו את מטרדי הזוהמה מתחומם. או שמא גם להבא יעדיפו את ההכנסות (ממיסים והיטלים) המגיעות לקופה משדות-הפקר אלה על בריאות של תושבי הערים ועל רווחתם. בדרך-כלל, כאשר מגיעים הנבחרים אל המנוחה ואל הנחלה בכסא הכבוד הם סומכים על הזיכרון הקצר של הבוחרים ושוכחים מה שהבטיחו יום לפני כן.

המחירים עולים, המדד יורד

לפעמים אני תוהה ומשתומם איך שר המסחר והתעשיה מטמטם אותנו, או שמא אנחנו באמת מטומטמים כמו הכבשים שבחוותו.

כל יום שני וחמישי אנו קוראים על העלאת מחירים ניכרת של מצרכים שונים. השר מבטיח קבל עם ועדה שההעלאה לא תשפיע על המדד — ואכן, היא לא משפיעה. איך מצליח המדד לעמוד במקומו כשמש בגבעון או לזוז לכל היותר כדי אחוז — רק השר או שרון יודעים. מן השמים עוזרים לו (לא פלא, בעקבות הפלירט שהוא מנהל עם החרדים), ובכל פעם מצרך אחר הוא תורם הורדת-המדד.

בבוקר בו פורסם כי הוסר הפיקוח ממצרכים רבים, דברי מאפה וסוגי לחם, עמדתי במכולת שבשכונתי, כאשר ספק הלחם הביא לחם-חי ארוז בשקיק נייר והודיע לבעל המכולת: מהיום לחם זה מתייקר ב־15 אחוז.

שאלתי את הזבנית — הרי כתוב בעיתון שדברי מאפה אחרים מתייקרים ב־7 אחוזים בלבד?

„אתה כנראה אינך קורא עיתון" — ענתה לי הזבנית. „היה כתוב בעיתון שהוסר הפיקוח מסוגי לחם שונים ומעתה כל אחד רשאי לקחת איזה מחיר שהוא רוצה".

ואכן, החנוונים ובעלי העסקים חוגגים לאט לאט לימי אורידור העליזים, הכל הולך ומתייקר בצורה משמעותית, ולא אתפלא אם יודיעו פתאום שהמדד ירד מהפרק.

שוב מנסים קיסר והברפלד להציל כמה גרושים עבור השכירים, ושוב מאיימים עלינו בהתמוטטות המשק ובפיטורים, והדברים ידועים ומוכרים.

משום מה יש לי איזו תחושה אווילית שאריק שרון מתחיל להמר לקראת הבחירות הבאות — המוקדמות או אלו שתתקיימנה במועדן — על בעלי דוכני החמוצים ועל בעלי העסקים והחנויות. או, אולי אני באמת מטומטם כמו הכבשים בעדרו — השר יודע.

ריבית מינימלית

היות שאני חלש מאוד בענייני בנקאות (אבי היה בסך הכל מלמד), לא הבנתי איך מהיכן היה לו לבנק לאומי להעניק לי (זוכרים אותה) שי צנוע של כמה עשרות מיליוני דולרים בתוספת פנסיה חודשית שכמה פקידים יכולים לחיות ממנה שנה שלמה.

לא הבנתי — עד שלאחרונה עשיתי עסקה עם סניף בליל בחולון. הבנק מכר ניירות ערך שלי שכל שוויים היה 13.45 ש"ח. מסכום זה ניכה לי עמלת מינימום של 3.1 ש"ח ועוד עמלת ניהול מינימלית של 0.6 ש"ח, וכך קיבלתי 9.99 ש"ח נקיים.

הבעתי את השתוממותי בפני האחראית ושאלתי כיצד ייתכן שמ־13 ש"ח מורידים עמלה של 3 ש"ח? היא חייכה בהבנה והרגיעה שאין מה לעשות — זו עמלה מינימלית. לבנק פשוט לא כדאי לשרת אותי בפחות מזה.

שאלתי מה יקרה אם אשאיר סכום זה בעו"ש שלי, האם אקבל עליו ריבית?

לא, על סכום פחות מ־800 ש"ח המופקד בעו"ש אין משלמים ריבית. ואילו אני, אם אשאר חייב כמה שקלים לבנק — שעון ריבית-החובה שלי יתחיל לרוץ.

סוף סוף אני מבין מהיכן יש לבנק כאלה גדולים בשביל יפת ושות', זה כה פשוט. שאני משתומם על עצמי שלא תפסתי זאת מוקדם יותר. אני גם משתומם על עצמי שעשיתי את טעות חיי ולא הלכתי לעבוד בבנקאות, הרי זה כה פשוט — ממש מתוך המחירים קבועים: 3 אחוז עמלה מינימום.

„אחיעזר"

כבר בעבר ציינתי את חשיבותה של אגודה כמעט עלומה, „אחיעזר", מיסודם של ותיקי תנועת „השומר הצעיר", הקופה גדולות בסיוע לנזקקים מותיקי התנועה שהגורל התאכזר להם בערוב ימיהם.

אולם, כמה שאדבר בשבחה של אותה קופת גמ"ח תנועתית ובשבחו של ראש האגודה, מאיר גלברד, מותיקי מפ"ם והלוחמים, לא אצא ידי חובתי.

יצא לי, אישית, לטפל באחרונה במספר מקרים קשים וממש נדהמתי לראות את מהירות הטיפול בבקשות, את ההיענות המהירה, והעזרה, ככל שהיא מצומצמת (מדובר בקופה קטנה שאמצעיה מוגבלים). האדם הבריא אינו יכול כלל להעלות על דעתו כמה הוצאות יש לקשיש ותוק לנדנחו או המאושפז בבית החולים. הוצאות שמשפחת פועל בישראל אינה יכולה לשאת בהן. במצב זה, סיוע של כמה מאות שקלים הוא משמעותי למדי.

מאיר גלברד רואה בדאגה את גורל האגודה וקופתה. זה שנים הוא עומד בהתנדבות בראש האגודה והמפעל אותו הוא בנה. עצמו אינו צעיר עוד והמלאכה כבר קשה עליו. בעבר היו לו כמה מתנדבים שעשו, הלכו להם מהעבודה, אלא שחלק מהם הלכו לעולמם וחלק מצבם הבריאותי לא אפשר. גלברד רוצה מאוד שמישהו יחליף אותו, ישקיע ממרצו בגיוס מתנדבים ותורמים חדשים. אבל, מתברר שמתנדבים לדבר זה אין רבים והוא חושש לגורל האגודה שכה טרח.

מירוץ „שיבעת-הגמדים"

המתמודדים על נשיאות ארצות-הברית נראים ננסים עוד יותר בחיפושיהם הקדחתניים אחר שיעור-קומה הולם — מלגלגים הפרשנים בוושינגטון אבל לדמוקראטים עדיין יש תקוות

מאת מייקל גלב*

המתמודדים על מועמדות המפלגה הדמוקראטית לנשיאות לאחר פרישת גארי הארט, שמסמקנים מכנים אותם „שבעת הגמדים", נלחמים בתדמיתם הקולקטיבית כבעלי שעור קומה ננסי.

„האנשים ש„רצים" לבחירות זקוקים נואשות לשעור-קומה", אומר הפרשן המדיני ויליאם שניידר בהערכה על סיכויי הדמוקראטים במירוץ לבית הלבן ב־1988. במאבק על המינוי הדמוקראטי ועל הסיכוי לנצח את הנשיא הרפובליקני בינואר 1989 נטרפו הקלפים כאשר בעל הסיכויים הרבים ביותר, הארט, פרש מן המירוץ בעיצומה של שערוריה על יחסיו עם דוגמנית צעירה. בעוד שבין המועמדים למינוי הרפובליקני מצויים שמות גדולים כסגן-הנשיא ג'ורג' בוש והסנאטור רוברט דול מקנזאס, הרי הדמוקראטים כבר קיפחו את כוכביהם הפוליטיים המרכזיים כאשר מושל ניו-יורק, מריו קואומו, והסנאטור ממסצ'וסטס אדוארד קנדי, פרשו.

פוליטיקאים אומרים כי קשה להבדיל בין המתמודדים הדמוקראטים שנותרו — רובם פוליטיקאים צעירים לא ידועים ביותר ברחבי ארה"ב שלזכותם אך הישגים מעטים. גם הסנאטור ג'וזף ביידן מדלאוואר, שעמד להצטרף למירוץ באורח רשמי ב־9 ביוני, אמר כי התכונה המרשימה ביותר של המועמדים הדמוקראטים היא „הדמיון הרב ביניהם".

ביידן, חבר בית-הנבחרים ממיסורי ריצ'ארד גפהארדט, מושל אריזונה לשעבר ברוס בביט, ומושל מסצ'וסטס מייקל דוקאקיס מכונים בפי אנשים מסוימים כסמל „בהדיוטות המבקשים לעלות לגדולה, בעלי מסר פראגמאטי, בלתי אידאולוגי" לאלה הקרויים „יופיס" — קבוצות חופשיים עירוניים צעירים. המנהיג השחור ג'סי ג'קסון, עתה המועמד הדמוקראטי היחיד הידוע בכל רחבי ארה"ב, והסנאטור מאילינוי פול סימון, החסר סיכויים כלשהם, מתארים עצמם כליבראלים מן הסוג הישן וכמתחייבים לסייע למעמד הנמוך באמריקה.

פרישתו של הארט הפנתה את אור הזרקורים אל התרעומת של חלק מן הדמוקראטים על המועמדים הקיימים, והדמוקראטים הללו לוחצים על קואומו, על הסנאטור מג'ורג'יה סאם נאן ועל הסנאטור מניו-ג'רסי ביל ברדלי — כולם דמויות ידועות יותר — להצטרף להתמודדות.

קואומו, ברדלי ונאן עמדו עד-כה בפיתוי ואלו כמה אחרים, וביניהם הסנאטור מדרום-קארוליינה ארנסט הולינגס והסנאטור מאוהיו ג'ון גלן, ששניהם התמודדו ללא הצלחה על המינוי של 1984, הודיעו כי הם שוקלים הצטרפות להתמודדות הנוכחית.

מבין אלה שהם כבר פעילים במירוץ, זוכה ג'קסון לתמיכה הרבה ביותר במשאלי דעת-הקהל הארציים. אך ישנם ספיקות אם אמנם יוכל לזכות במינוי.

גפהארדט מוביל באיובה, המחזיקה בקולות המפלגה שהם החשובים בתהליך המינוי בחודש פברואר הבא, ודוקאקיס מוביל בניו-המפשר, אשר בה ייערכו הבחירות המוקדמות הראשונות. אך על-פי הסקרים, הנשאלים שטרם החליטו, רבים מאלה שנתנו את קולותיהם למועמדים אשר זכו לתוצאות הטובות ביותר ברחבי הארץ. וקואומו, שהרטוריקה רבת-העוצמה שלו בוועידה הדמוקראטית של 1984 שיכנעה רבים שעליו להיות נושא דגלה של המפלגה, מוביל ברוב הסקרים הכוללים את שמו.

רוב האסטרטגים הדמוקראטים אומרים כי מרבית הליקויים יעלמו ברגע שיתמנה מועמד.

„זכיה במינוי מעניקה לכל אחד שעור-קומה", אומרת מנהלת המפלגה הדמוקראטית לשעבר אן לואיס: „איני רואה בהיסטוריה כל קשר רלוואנטי בין המוניטין של אדם בוושינגטון ובין יכולתו לתפקד כמועמד לנשיאות".

אין הבדלים גדולים בין המועמדים בעמדה לנושאים חשובים. ללא יוצא מן הכלל מאשימים המתמודדים הדמוקראטים את רייגן, המנוע על-ידי החוק מלהציג את מועמדותו בשלישית, בארישות ביחס לגרעונות בתקציב ובסחר, בלהיטות יוצאת דופן להשתמש בכוח צבאי ובגישה מחפירה כלפי המעוטים והעניים. הם מתנגדים להגשת סיוע ל„קונטראס" בניקאראגואה ומטילים ספק בערכה של תוכנית ההתגוננות שלו בפני טילים המכונה „מלחמת הכוכבים".

ואף על פי כן, מתחילים לצוף הבדלים קלים:

בביט בן ה־44 מציג עצמו כדובר של „דור גאות התינוקות" אחרי מלחמת העולם השניה שהגיע לכלל בגרות פוליטית בתנועות למען זכויות האזרח ונגד מלחמת וייטנאם. בהיותו נואם מלהיב הוא בולט — יחד עם ג'קסון — כמועמד „חם" בקבוצה „קרירה" ברובה.

דיוקאקיס בן ה־53 „רץ" כמצדד בצמיחה כלכלית, נושא שפעל עד לזמן האחרון לטובת הרפובליקנים בשל הגאות הכלכלית תחת שלטונו של רייגן. דיוקאקיס זוקף לזכותו את „הנס של מסצ'וסטס", מדינה שבעבר היה בה שיעור האבטלה הגבוה ביותר בארה"ב, וכיום היא מצטיינת בשיעור הנמוך ביותר.

גפהארדט, בן ה־46, קשר את עתידו לנושא הסחר. הוא זכה לפירסום רב, לא חיובי כולו, כאשר הצליח להשיג את אישור בית-הנבחרים להצעתו בדבר מעשי תגמול נגד שותפי-סחר בלתי-הוגנים של ארה"ב. זה עשוי לעזור לו באיובה, מקום-שם נפגעו החקלאים מן הירידות ביצוא.

גור, בן 39, שואף להיות נשיאה הצעיר ביותר של ארה"ב. עוזריו אומרים כי הוא מקווה לעורר זכרונות לג'ון קנדי, אשר נבחר ב־1960 בגיל 43.

ג'קסון בן ה־45 מבקש להרחיב את בסיסו על-ידי חיזור אחרי חקלאים ופועלי חרושת לבנים הסובלים מצרות פיננסיות. הוא מטיף למסר פופוליסטי כדבר „צדק חברתי" שעל-פי ציפיותיו, יעזור לו לרכוש תמיכה מעבר למחיצות גזע. הוא נואם מזהיר ומושך את ההמונים הגדולים ביותר מבין כל המועמדים. ואולם, השקפותיו במדיניות-החוץ נראות בלתי-קבילות בעיני אמריקנים רבים וסגנון „הטלטלה הגדולה" שלו מאיים על לבנים רבים.

סיימון בן 58, המועמד הדמוקראטי הקשיש ביותר, „רץ" כדמוקראט ליבראלי מסורתי. הצעתו הפוליטית העיקרית היא תוכנית נרחבת ליצירת תעסוקה. הוא מתאר עצמו כאיש המערב-התיכון, מדבר גלויות כמו הארי טרומן. „העם האמריקני רוצה דברים של ממש ולא אריזות מבריקות", הוא אומר.

*„רויטר"

פליטי האש והמגיפות

מאת ג'ון נגאי *

בלי קורת-גג, ניזונים מביסקוויטים ודייסה ועם תקציב סיוע של 5 דולר לנפש — ניצולי הדליקה הגדולה בסין נאבקים עתה במחלות

אי-ודאות וחשש ממגיפות מקננים בלבם של יותר מ־50,000 בני-האדם שנותרו ללא קורת-גג בעקבות דליקת היער החמורה ביותר הזכורה בסין. סיוע מגיע מארצות רחוקות כיפאן ובריטניה, אך מחסור בכלי תעבורה מונע מן המזון, השמיכות והאספקה הרפואית מלהגיע במהירות הדרושה אל האזורים שנפגעו.

„אנו משתדלים להוביל את דברי הסיוע בכל האפשר", אמר פקיד רכבת בכיר: „אך כלי התחבורה העומדים לרשותנו מגבילים אותנו".

כתבי עתונים אשר נסעו לטא הה, עיר עץ בחבל היי לונג ג'יאנג בצפון-מזרח סין, אשר בו השתוללה הדליקה במשך 3 שבועות בחודש מאי, מצאו שם כ־3,000 פליטים שהצטופפו בתוך בית העיריה. הרוב בין הפליטים, הניזונים עתה בעיקר מביסקוויטים ודייסה, נמלטו מבתיהם עם בגדים מעטים בלבד, שיכלו לתופסם בטרם כילתה האש את רכושם. כמה מהם צעדו ימים ארוכים בקור העז, בטרם הצילום חיילים, כאשר הם חיים מפטריות-בר וממים מנחלים ונהרות.

לדבריהם של פקידי סיוע, 40 אחוז מן הפליטים היו חולים, כשהרוב סובלים מכוויות ומשפעת. כן נמסר על מקרים של מאלאריה. „אנו שולטים במצב אף-כי דרושות לנו יותר תרופות", אמר אחד הפקידים.

ואולם, חלק מן הפליטים הביעו חשש מן תפרוץ מגיפה באזורים שנפגעו: „אמרתי לילדיי שיהדקו את החגורה במקום לאכול מזון שאיננו נקי או לשתות מי נהרות", סיפר אחד מהם.

ז'אנג ז'י-לונג, בן 43, סיפר לכתב „רויטר" כי כמה אנשים מכפרו נתקפו בחילה לאחר שצרכו מזון ומים לא נקיים. לדבריו, מי השתיה זוהמו באזורים רבים לאחר שהשריפה כיסתה באפר שחור שטח של 10 מיליוני דונאמים.

לדברי פקידים, פונו רוב הנשים והילדים לחלקים אחרים של החבל, ואילו הגברים נצטוו לשוב כדי לסלק את ההריסות ולבנות את בתיהם מחדש. „אנו מאוד מבולבלים עכשיו אמרו לנו להקים מחדש את בתינו, אך במה? אפילו איננו מסוגלים למלא את הקיבה הריקה שלנו. שלא לדבר על בניית משהו בידינו הריקות", התלונן אחד הפליטים.

הואנג יוטאן, חוטב עצים בן 24 אשר חזר ברכבת לטו שיאנג, עיירה שנמחקה בעקבות הדליקה, כ־150 ק"מ צפונית לטא הה, אמר שעד כה קיבל מן הממשלה 20 יואן (כ־5 דולארים) בלבד: „איבדתי הכל בדליקה הזאת, אפילו את הבגדים שעל גופי נאלצתי לשאול מקרובים שלי", אמר.

הואנג סיפר כי תיכנן להתחתן בסתיו אך מקלט הטלוויזיה, מכונת התפירה והרהיטים שקנה נהרסו כולם: „ארוסתי אומרת עכשיו כי נתחיל שוב לחסוך כסף ונדחה את החתונה שלנו בכמה שנים".

גם על ביזה, לרוב על-ידי פליטים רעבים, נמסר בעת הדליקה אשר עליה השתלטו בראשית יוני 50,000 חיילים וכבאים. עיתון מחוזי, רא שי נאן לינג, כתב שאנשי בטחון עצרו 13 בני-אדם לאחר שבזזו את משרדי המחוז וחנויות כמו הה, עיר בגבול הסובייטי שנהרסה. על-ידי רעבים מטו שיאנג אשר בזזו מסעדה בתחנת רכבת, כאשר בעלה סירב לתת להם אוכל חינם אין-כסף. „פשוט פרצנו אל המסעדה ושדדנו את המטבח כאשר אנו אוכלים כל שאנו יכולים למצוא", אמר.

אך רוב הפליטים בטא הה משלימים עם גורלם בשקט. „זה רצון השמים", אמר יו רה-שינג בן ה־62: „בני-אדם אין בכוחם להילחם עם הטבע".

לדבריו, הוא חש עצמו בר-מזל מאין כמותו על שאיש מבין 9 בני משפחתו לא נהרג ולא נפצע בדליקה: „אני מודה לאל על שהינחה אותנו לבטח. אמנם איבדנו את הכל, אך אנו חיים".

(*„רויטר")

הנעליים עברו את מסך הברזל

מאת אהרון ניר, רומא

האם יוכלו סוף סוף הנשים הסובייטיות ללכת ברחובות במנעלים משובחים שעוצבו במילאנו? כנראה שכן. האיכות והפופולאריות המוכרות זה שנים הגיעו סוף סוף גם לבריה"מ

האמנם עומד להתגשם חלומן של נשי מוסקבה, לנינגראד, קייב ומינסק (וגם של נשי העיר גורקי — מדוע לא?) להיות אלגאנטיות כמו הנשים במילאנו, רומא ובפירנצה בשינעלו סוף-סוף גם הן את הנעליים היפות „מייד אין איטאלי", שנשים בעולם כולו יוצאות אליהן?

התשובה כנראה חיובית. אותו חלום אכן עומד להתגשם, אף-כי בשלבים לאחר שלפני זמן מה נחנך במוסקבה בטקס רב-רושם בית-חרושת גדול לנעליים אשר יעסיק 1,200 איש ואשר נבנה כולו, לכל פרטיו ופרטי פרטיו, על-ידי איטלקים.

מיכרז בינלאומי על הקמת שלושה בתי-חרושת לנעליים, אחד במוסקבה, אחר בלנינגראד ואחר בקאלוגה, פורסם על-ידי השלטונות הסובייטיים עוד לפני שלוש שנים. המיכרז היה על מפעלים שלמים עד שלב הפעלתם, שרק צריך יהיה למסור את המפתחות. במיכרז על הקמת כל שלושת המפעלים זכתה החברה האיטלקית הגדולה לעיבוד עורות „קוגולר" שהשתתפה בביצוע 50 פרויקטים אחרים להקמת מפעלים בענף העור והנעליים באיטליה.

לשם הקמת שלושת המפעלים הגדולים בבריה"מ היו דרושים לאיטלקים 23 חודשים בלבד, וכעת הם מוכנים לייצור, כל אחד מהם יעסיק 1,200 עובדים ותכנית הייצור של כל מפעל היא שני מיליוני זוגות נעליים בשנה: בעיקר נעלי נשים, אך גם נעלי גברים וילדים. המוצרים מיועדים בעיקר לשיווק פנימי, ובחלקם גם ליצוא אף לאיטליה, שכן דגמי הנעליים הם איטלקיים, וסביר להניח (והדבר כבר הוכח בענף המכוניות) שנעל מדגם איטלקי המיוצרת בבריה"מ תימכר באיטליה במחיר זול יותר מאשר אותה נעל מתוצרת איטלקית פנימית.

האמנם יושבע עתה, סוף-סוף, רעבונה של האשה הסובייטית לנעל אלגאנטית? „אין זו אלא טיפה בים בארץ הצורכת 800 מיליוני זוגות נעליים בשנה", אמר טכנאי סובייטי בטקס החנוכה של בית-החרושת החדש במוסקבה: „אך הרי חשוב ללמוד ממי שבענף הזה מבין יותר מאיתנו".

הבעיה שטרם באה על פתרונה היא זו של החומר, דהיינו — של העור שממנו יעשו את הנעליים היפות בנוסח איטליה בשביל בנות מוסקבה ולנינגראד המצפות להן בכליון עיניים. העור יסופק כנראה אף-הוא על-ידי מפעלים איטלקיים לעיבוד עור. אך אם-כי כבר נקבע התאריך להתחלת הייצור, החומר הגולמי טרם הגיע, והעור המיוצר בבריה"מ הוא מאיכות ירודה ואין רוצים להתחיל את ייצור הנעליים האלגאנטיות ברגל שמאל...

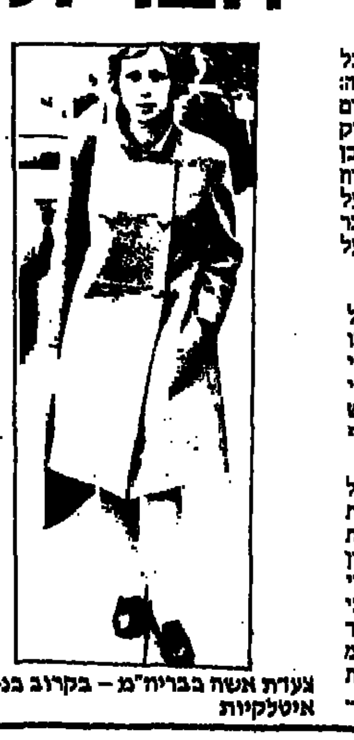

צעדת אשה בבריה"מ – בקרוב בנעליים איטלקיות

לא לקנות אצלם

אנו חיים באחת התקופות הקשות ביותר מבחינת הכפייה הדתית במדינה, אף-על-פי שרבים ראו בממשלת האחדות הלאומית „פיתרון מלא" ומחסום בפני ההשתלטות של החוגים הדתיים בחיי האזרח בישראל.

קבוצות חרדיות בלתי ציוניות, הזוכות לשיתוף פעולה מהגושים הפוליטיים הגדולים, הצליחו באחרונה לפסול את יבולי החיטה של חקלאי ישראל. מתברר, כי המתנגדים העיקריים למגמה זו הם אנשי המפד"ל, הטוענים כי קיים היתר מלא מהרבנות הראשית להשתמש בחיטה זו לצרכים השונים.

על רקע זה קשה במיוחד להבין, כיצד מאפיות התנועה הקיבוצית המאוחדת ותק"ם) מודרוות להודיע לציבור הרחב שלא תשתמשנה בחיטה זו. כנראה שמאפיות אלו אינן מסתפקות בהיתר של הרבנות הראשית ומעוניינות לזכות דווקא בהיתר של בית דין צדק (בד"צ) של העדה החרדית.

מצב זה, בו התרגלנו למחשבה שרק הציבור החרדי מסוגל להתארגן ולפסול שורה ארוכה ומגוונת של בתי עסק על רקע דתי, הינו בלתי נסבל.

לכן, שיחת הקיבוץ ברמות-מנשה החליטה:

א. להפסיק לקנות לחם במאפיות אשר קיבלו תכתיב זה. עד אשר לא תשתנה החלטה אומללה זו.

ב. להודיע על כך למוסדות התנועה, המפלגה ונציגיה השונים.

ג. לפרסם החלטה זו ברחבי התנועה הקיבוצית, תוך קריאה לקיבוצים נוספים להצטרף לצעדנו זה.

קיבוץ רמות מנשה

כל יהודי

דורון קפלן (רשות הקורא, 11.6.87) חולק שבחים למערכת „על המשמר" על שהיא מאפשרת לבעל דעות כשלי (חרדיות) להביע את דעתו. אני מצטרף בלב שלם ובפה מלא לשבחים אלה ל„על המשמר", שלא כמערכת „חותם", שם מופעלת כנגדי צנזורה כמעט טוטאלית. עם זה חושבני, כי בשעה שבבריה"מ מדובר כבר על „גלאסנוסט" — הגיע הזמן שגם „על המשמר" ייצא מהצביזם הרעיוני שלו. סוף-סוף, דברים משתנים בעולם ולא יתכן ש„על המשמר" יקפא על שמריו הרעיוניים בר' האמות שבין „השומר הצעיר" למפ"ם ולקיבוץ הארצי. חיים עוד יהודים בארץ הזאת, למי שלא יודע.

אינני זקוק להסבר הזאולוגי של מר קפלן כדי לדעת איך תמנון מתפקד, וכשכתבתי במכתבי (18.5.87) שהביטוי „התמנון החרדי", בעיני, כמוהו כביטויים האנטישמיים „הציונות הבינלאומית" ו„היהדות הבינלאומית", לא התכוונתי לומר שכל מי שחושב אחרת ממני הוא „אנטישמי". הדימוי אנטישמי — לכך התכוונתי. ואכן, הדימוי הזה אנטישמי. כשם שמשווים את המימסד החרדי לתמנון אימתני המשתלט על „האוכלוסיה היהודית החופשית" (כאילו מדובר בציבור הומוגני כלשהו, ואף זה שקר גדול), כן השוו ומשווים הגויים האנטישמים את היהדות ואת הציונות למימסדים אדירי־עוצמה ורבי-זרועות הכובשים, באמצעים שונים ולא-לגיטימיים כביכול, עמדות-כוח, השפעה והכרעה, כדי להשליט את הציונות והיהדות על האומות הלא-יהודיות. ההשוואה ברורה ביותר. הדימוי אנטישמי ביותר — מה כאן לא רלוואנטי באסוציאציה הזאת?

האסוציאציה שלי רלוואנטית מאוד. השאלה היא, באיזה צד של המיתרס אתה ניצב. כשאתה ניצב בצד הציוני-יהודי, ואנטישמים לא-יהודיים מרכיבים לך דימוי אנטישמי („הנחש הציוני", „התמנון היהודי") — אתה זועק „אנטישמיות! גזענות!"; כשאתה ניצב בצד השמאלי של המפה הפוליטית, ומרכיב דימוי כזה למימסד החרדי, ובא יהודי חרדי וצועק „אנטישמיות!" — זה כבר לא רלוואנטי.

הדבר היחיד שלא רלוואנטי כאן הוא השנאה בין יהודים. את השנאה הזאת צריך למחוק מן הלבבות. את זאת צריך לזעוק באוזני כל היהודים. כולל אלה ששינאתם למימסד וליהדות החרדית קיבלו „לגיטימציה" בעיני עצמם. ומי שלוחם בשנאה איננו דון קישוט ואיננו לוחם בטחנות-רוח — הוא לוחם כנגד נגף שעלול להביא עלינו חורבן גמור. ואת הרוח-שיח הזה אנהל דווקא מעל דפי „על המשמר" (ככל שיינתן לי), משום שאנו מצווים לאהוב כל יהודי, ובכלל זה אלה שאנו מאוסים בעיניהם. והשם יעזור.

חיים נקר, בת-ים

ברכה לקללה

מאז חרב בית המקדש מתפללים אנו חדש ימינו כקדם, ולמען קיום מצוות שהיו נהוגות בימי קדם. מצוות השמיטה היא אחת מהן, אך שאלה לי לגדולי התורה ולקברניטי המדינה: כלום שווה קיום מצווה עתיקת-יומין זו פגיעה במשק המדינה וריבוי מחלוקות בישראל? סוף-סוף אחרי שנות בצורת קשה, זכינו לשנת ברכה. הרשאים אנו להפוך ברכה לקללה?

מאירה (קולר) אילתי, ירושלים

המערכת אינה מחזירה כתבי-יד הנשלחים אליה

מחירי הדלק יעלו בימים הקרובים

בימים הקרובים צפויה עליית במחירי הדלק — מסר אתמול משה שחל, שר האנרגיה והתשתית, בפגישה עם כתבים כלכליים בתל־אביב. הוא הזכיר, כי משרדו דבק בהתאמת מחירי הדלק לאלה שבאירופה המערבית. מחירי הבנזין באירופה המערבית גבוהים ב־30 אחוז מהמחירים בארץ, שלא השתנו תקופה ארוכה. מחיר המזוט לחברת החשמל ולתעשייה במערב אירופה גם הם גבוהים בכ־15 אחוז. מחיר הבנזין יעלה בכ־20 אחוז ויותר; מחירי הדלק לחברת החשמל ולתעשייה יותאמו למחיר האירופי.

שחל הדגיש, כי כ־1 באוגוסט תחל הרפורמה במשק הדלק. החל בתאריך זה יוכלו בתי הזיקוק, משרד הביטחון, חברת החשמל, המפעלים הפטרוכימיים וחברת נשר למלט להזמין דלק בחו"ל לפי צרכיהם, מבלי להזדקק לתיווך של שלוש חברות הדלק "פז", דלק וסונול. שחל אמר, כי הרפורמה תתבצע חרף התנגדות חברות הדלק, שלדבריו מנהלות קרב מאסף ופוגעות בעצם קיומן. לטענתו, בראש דאגותיו עומד הצרכן, וכדעתו לעשות הכל כדי שהצרכנים ישלמו מחיר ריאלי ואין לו רצון לנהל מדיניות שתעשיר את חברות הדלק. הוא הוסיף, כי למעשה קיימת בארץ חברת דלק אחת שיש לה שלושה שמות, והראיה — בכל תחנות הדלק מוכרים בנזין ומזוט באותו מחיר. אין התחרות בין החברות, ולו היה רוצה במלחמה בחברות הדלק היה יכול לתבוע אותן בגין עבירה על חוק להגבלים עסקיים.

שחל ציין, כי אם חברות הדלק לא ישתפו פעולה, יש עוד גורמים בארץ המעוניינים להיכנס לשוק הדלק, המגלגל כ־1.5 מיליארד דולר בשנה. עוד אמר, כי אפשר היה להחזיק במחירי דלק נמוכים בגלל רכישות מוצלחות ב־1986, כאשר המחיר הממוצע עבור חבית דלק גולמי היה 12־10 דולר. דלק גולמי "כבד" נרכש גם ב־6 דולרים החבית. המלאים הולכים אוזלים והולכים ועלות הדלק הגולמי עכשיו היא בין 17 ל־18 דולר לחבית.

שחל מסר, כי בארץ פועלות 100 תחנות דלק שאינן קשורות בחברות הדלק, ואם יתעוררו קשיים באספקת דלק לתחנות האלה לאחר התחלת הרפורמה, משרד האנרגיה יספק להן דלק.

אשר לחיפושי נפט, הזכיר שחל כי עם הקמת ממשלת האחדות הלאומית, מתוך שיקולים כלכליים הופסקו חיפושי הנפט, פרט לחיפושים הנערכים על־ידי החברה של המולטי־מיליונר ארמנד האמר באיזור חלוצה. שבו, אגב, עומדים לסיים קידוח ב"עגור 1" ויש סימנים טובים, אך מעבר לסימנים הטובים הוא אינו מוכן להתחייב. כבר בשנה הבאה תופעל תוכנית תלת־שנתית לחיפושי נפט בהשקעה של כ־50 מיליון דולר. ולדבריו מתנהל מו"מ עם חברות אמריקניות עצמאיות, שיחלו בחיפושי נפט בעדיפות ראשונה בים המלח.

חברת החשמל המזרח־ירושלמית מנהלת עתה מו"מ עם משרד האנרגיה והתשתית על חידוש הזיכיון. לדברי השר יחודש להם הזיכיון, אך הוא יהיה קטן מבעבר וחלק מהשכונות החדשות בירושלים יועברו לחברת החשמל. הארגון־מחדש בחברת החשמל הירושלמית יאפשר החזרת חובה לחברת החשמל הישראלית העומד עתה על 36 מיליון ש"ח, וכן יאפשר התייעלות וחידוש המיכון. שחל הדגיש, כי הזיכיון לחברת החשמל הירושלמית יינתן לעשר שנים בלבד.

חיים מרגלית

כל תארי שפייזר

כתשובה לשאלת כתב "על המשמר" על התנגדות יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, ח"כ אליהו שפייזר, לרפורמה במשק הדלק השיב השר שחל, כי ידוע לו שידידו ועמיתו לסיעה ח"כ אליהו שפייזר, יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, יו"ר מועצת מחוז תל־אביב במפלגת העבודה, מנכ"ל לשכת המס המרכזית, יו"ר איגוד השחמט בישראל, הידוע באהבתו לספרים ומוסיקה קלאסית — מתנגד לרפורמה במשק הדלק. על התנגדות הנ"ל נודע לו ערב פסח, מהרדיו. לדבריו, הוא לא קיבל שום מסמך נגד הרפורמה בחתימת שפייזר, וגם במשרדו לו התקבל שום מסמך.

ח.מ.

מבזקים כלכליים

■ חברת אהליאב המייצרת ומשווקת מדחסי אוויר ואת כל ציוד העזר לאוויר דחוס, יוצאת בתכנית רכישה מיוחדת של מוצרי החברה. התכנית מבוססת על הסדר אשראים ותשלומים מיוחדים כאשר ללקוחות תינתן האפשרות לקבל הלוואות רכישה מיוחדות בהתאם למחירי המוצרים הנרכשים. ישנם שני מסלולים לפרעון: מסלול להחזר הלוואות עד 18 תשלומים להלוואות לא צמודות, ומסלול להחזר הלוואות ל־25 ־96 תשלומים להלוואות צמודות. כאשר במקרה זה סכום מינימלי להלוואה 8000 ש"ח.

האשראי המיוחד יינתן על־ידי בנק לאומי. היוצא בתכנית זו כדי לעזור ולפתור בעיות מימון למפעלים המעוניינים לחדש ציוד. לקוחות אהליאב נהנים מהסדר זה כאשר הם מבחינתם יהנו מהנחות מזומן בעת הרכישה מהחברה.

■ לפי כל התכנונים, יוקמו עד סוף המאה הנוכחית עוד מספר אזורים חקלאיים שיהיו מבוססים על גידולים עתירי־ידע ליצוא, ובראש ובראשונה באיזור ניצנה — מסר סגן שר החקלאות כק־עוז בפגישה עם פעילי משק בתק"מ שדנו בנושא הקצבות מים ליישובים חקלאיים.

סגן שר החקלאות מסר בהקשר זה, שכבר עתה יש להבטיח רזרבה של 25־20 מיליון קוב מים לפיתוח איזור ניצנה ופיתחת שלום, לשם הקמת ישובים חקלאיים המבוססים על גידולי חממות. הוא הטעים, כי תהיה זו טעות לחשוב כי תם הפיתוח החקלאי בארץ, וזאת חרף הקשיים בהם נתונה החקלאות וההתיישבות כולה.

(עתי"ם)

■ בנק הפועלים עורך סקר מקיף ממוחשב בקרב הלקוחות, לבדיקת רמת השירות בסניפי הבנק. במסגרת הסקר נשאלים הלקוחות על רמת השירות הניתנת להם בסניף שלהם, ומתבקשים להציע הצעות לשפור השירות. הסקר נערך במסגרת תכנית פעולה כוללת של הבנק לשנת 1987 לשיפור השירות ללקוחות, ותוצאותיו יסייעו לקידום פעילות זו בחודשים הקרובים.

הסקר הממוחשב נערך בלמעלה מ־40 סניפים, באמצעות מיכשור אלקטרוני עם תוכנה מיוחדת המאפשרת ללקוח לענות לשאלות באופן עצמאי מבלי להזדקק למראיין. בכל סניפי הבנק האחרים נערך סקר דומה באמצעות שאלונים למילוי עצמי על־ידי הלקוחות.

■ יבואני נעליים עוקפים את הצורך ברשיון יבוא. על־ידי יבוא סוליות וגפות (החלק העליון של הנעל) מהמזרח הרחוק והרכבתם בארץ — כך טוענים בהתאחדות התעשיינים, ודורשים ממשרד התעשייה והמסחר לכלול את יבוא הגפות לייצור נעליים במסגרת מוצרי יבוא החייבים ברישוי.

בהתאחדות התעשיינים טוענים, כי בחודשים הראשונים של השנה יובאו עשרות אלפי גפות עור מהמזרח הרחוק במחירים נמוכים ביותר. הרכבת הנעליים נעשית בארץ בעלות נמוכה ביותר, וכך יכולים היבואנים להוזיל מחירים וגם לזכות ברווחים גבוהים.

■ שהם. חברה צעירה בשוק הישראלי, העוסקת במערכות כריזה, רמקולים, הגברה ומוסיקת רקע הפכה לאחת המובילות בשוק הישראלי, לאחר שקיבלה באחרונה את ההפצה הבלעדית בארץ של ציוד אודיקס.

מזווית אחרת

המדיניות המוניטרית — קונספציה שגויה

מאת ד"ר יקיר פלסנר

מן הראוי לפתוח במחמאה בקשר למדי־ניות המוניטרית בשנים האחרונות. בדו"ח החדש של בנק ישראל יש סוף־סוף הודאה בכך שבשנים עברו לא יכול היה בעצם הבנק לנהל מדיניות מוניטרית, משום ששער החליפין חדל מלהיות עוגן מוניטרי מאז המהפך (ובעצם כבר לפני כן, בזמן הפיחות הזוחל), ואילו את שער הריבית ניהל הבנק לא משיקולים מוניטריים אלא משיקולים של גיוס הון לממשלה. כלומר, בנק ישראל פעל כברוקר של הממשלה ולא כמנהל מדיניות מוניטרית. הבנק רואה, איפוא, בשינוי שחל עם תכנית הייצוב מיפנה שהפך את הבנק המרכזי לרשות מוניטרית אמיתית, ולאור קביעה זו ייבחן הבנק להבא. יש להדגיש במיוחד, שיש כאן משום נטילת אחריות בפומבי, מחזה נדיר בישראל שאחרי מלחמת יום הכיפורים.

השאלה הראשונה שיש להעלות לגופו של עניין היא, אם כן, מה הם יעדי המדיניות המוניטרית, ומה הם הכלים בהם משתמש הבנק בנסותו להשיג את היעדים האמורים.

קביעת היעדים נעשית באופן בהיר מאד בדו"ח דאשתקד. שם נאמר (עמ' 257): "המדיניות המוניטרית התמקדה גם השנה בריסון התרחבותו של האשראי הבנקאי לטווח קצר, באמצעות שיעורים גבוהים של ריבית על ההלוואה המוניטרית... השיעור הגבוה של הריבית למשך תקופת הפעלת התכנית (הכוונה לתכנית הייצוב — י.פ.) נועד לסייע במהלך ייצוב המחירים באמצעות צמצום זמני בביקושים, שיביא, מצד אחד, למניעת ספקולציות בשוק מטבע־חוץ ולשיפור במאזן התשלומים, ומצד שני — למיתון בעליית המחירים". מן הדברים הללו מתברר לא רק היעד של המדיניות המוניטרית, שהוא אשראי לזמן קצר, אלא גם הכלי העיקרי להשגתו: שיעור הריבית על ההלוואה המוניטרית, שהיא הלוואה שמעמיד בנק ישראל לרשות הבנקים המסחריים כאשר אלה נקלעים לגרעונות נזילות.

יש חשיבות רבה לעובדה שבעניין זה לא השפיע חילוף האדמיניסטרציה בבנק על השקפתו. וכך קובע גם הדו"ח השנה, כי (עמ' 244) "מדיניות מוניטרית מצמצמת יכולה לפעול בעקיפין לריסון האינפלציה דרך קביעת שערי ריבית גבוהים, שיביאו הן להקטנת הביקושים המקומיים ולשיפור עודף היבוא והן להקטנת רכישות ספקולטיביות של מטבע־חוץ". גם כאן נאמר בפירוש (עמ' 255), כי "הכלים המרכזיים ששימשו השנה את בנק ישראל בניהול המדיניות המוניטרית היו קביעת שערי הריבית על ההלוואה המוניטרית...". הבנק מספק, איפוא, בשנתיים האחרונות קריטריונים ברורים, המאפשרים לבחון את ביצועיו, בניגוד בולט לשנים הקודמות, עד 1984.

ובכן, כיצד עמד הבנק במבחן? בעניין זה הופכים הדברים לבלתי ברורים במידה מפליגה. קודם כל, יש למחות על כך שהבנק מתייחס בטקסט למצרף אשראי הקרוי "האשראי הבנקאי לזמן קצר". מצרף שאפילו מתואר בדיאגרמה (עמ' 251), אבל בכל הדו"ח אי־אפשר למצוא נתון מספרי הנושא את השם הזה. יש אשראי ליצוא, יש אשראי למימון פעילות מקומית, יש בלי דלק ועם דלק, בלי יהלומים ועם יהלומים, אבל ל"זמן קצר" אין. ואם חושב מישהו כי להצגת המספרים אין חשיבות, ישים נא לבו להשוואה הבאה: בדו"ח בנק ישראל לשנת 1985 נאמר על האשראי לזמן קצר, כי (עמ' 257) "למרות המחיר הגבוה של האשראי ששרר במשק, עלתה יתרתו הריאלית של האשראי הבנקאי לטווח קצר החל מסוף שנת 1984 (עם העלייה הגדולה בשיעורי הריבית)". לעומת זאת, קובע הדו"ח לשנת 1986 כי (עמ' 250) "סך האשראי הבנקאי לזמן קצר גדל ריאלית בכ־21 אחוזים במהלך 1986, לאחר ירידה ריאלית של כ־6 אחוזים ב־1985". אז ירד או עלה? את זה אי־אפשר לבחון, משום שאין מספרים המתאימים לשמות.

קצת פעולת בילוש

אך פטור בלא כלום אי־אפשר, ולכן מוצגים להלן כמה חישובים שנעשו מתוך הנתונים הקיימים בדו"ח. ראשית, קצת פעולת בילוש: בנק ישראל מפרסם שני לוחות המתייחסים לאשראי לציבור. הראשון, בעמ' 255, מכונה "אשראי לציבור ממערכת הבנקאות המסחרית". השני, בעמ' 257, נקרא "התפתחויות האשראי לטווח בינוני וארוך". שתי האפשרויות ההגיוניות הן: 1. הלוח הראשון מטפל באשראי לזמן קצר; 2. הלוח הראשון מטפל בסך האשראי והלוח השני מטפל רק בחלק שאינו לטווח קצר. אך האפשרות השנייה נופלת, מפני שיתרות האשראי בלוח השני גבוהות מאלה שבלוח הראשון. ולכן אינן יכולות להיות חלק מהן. לפיכך, נתרכז בלוח הראשון.

כדי להבין את הנתונים בלוח, יש לדעת שההבדל בין סך האשראי לבין האשראי לפעילות מקומית הוא האשראי המכוון ליצוא. גם אם בנק ישראל היה מתכוון לגרום צמצום האשראי המכוון ליצוא, לא יכול היה לעשות כן, שהרי הבנק אינו שולט בשערי הריבית על אשראי זה. לפיכך, הנתונים המעניינים יותר הם אלה הנוגעים לפעילות מקומית. ובעניין זה אין מקום להתהדרות בנוצות כלשהן — לא רק שהאשראי הזה גדל לאורך כל התקופה מאז סוף 1983, אלא שקצבי הגידול עולים אף הם משנה לשנה. תושב המאדים המעיין בנתונים הללו לא יוכל לנחש לעולם כי מאחוריהם היתה מדיניות מוניטרית מצמצמת, במונחי היעדים שבנק ישראל עצמו מצביע עליהם. כלומר, אם קיווה בנק ישראל לגרום צמצום האשראי כדי להקטין ביקושים, הרי שנכשל בכך לחלוטין. יתר על כן, האשראי ליצוא גדל בקצב נמוך יותר מן האשראי לפעילות מקומית, שהוא דווקא זה שגודלו נראה לבנק כמזיק.

הדברים אינם נאמרים כדי לחלק ציונים לבנק, אלא כדי להציב סימן שאלה על הקונספציה שלו. שהרי למרות הכישלון, הצליח מהלך הייצוב. כלומר, היעד היה בלתי מחויב המציאות. לא היה כל צורך לצמצם את האשראי. אבל הניסיון נעשה. כלומר, שערי הריבית אכן היו גבוהים ביותר. העלאת הכלי של הריבית על ההלוואה המוניטרית ע"י הבנק גרמה לכך ששערי הריבית הריאלית על החח"ד חריג נעו בסביבות 8 אחוזים לחודש (152% לשנה!) במשך כל שנת 1985, ואילו ב־1986 הסתכמה הריבית בסעיף זה "רק" בכ־43%. הביקושים אומנם לא קטנו, אבל חלקים בסקטור העסקי מסובכים כתוצאה מכך בהלוואות שבמהלך עסקים רגיל אין שום סיכוי לפרוע אותן. וכך, אנו עשויים להיקלע ל"מיתונצ'יק" דווקא כשיש הכרח לחרוש את הצמיחה.

התפתחויות באשראי, מליוני שקלים, 1984 עד 1986

סוף שנה	1983	1984	1985	1986
מדד המחירים לצרכן	100.0	544.9	1554.0	1860.0
יתרות אשראי נומינליו				
ס"ה, ללא דלק ויהלומים	350	2226	6785	10694
לפעילות מקומית, ללא דלק	215	1327	4400	8263
יתרות אשראי ריאליו				
ס"ה, ללא דלק ויהלומים	350	408.5	436.6	574.9
לפעילות מקומית, ללא דלק	215	243.5	283.1	444.2
שיעור הגידול הריאלי, %:				
ס"ה, ללא דלק ויהלומים	—	16.7	6.9	31.7
לפעילות מקומית, ללא דלק	—	13.3	16.3	56.9

גלגלי הבורסה

הירידות נמשכות

ערך השוק של המניות החופשיות ירד אתמול ב־2.3%. הביקושים לחוץ הסתכמו ב־900 אלף ש"ח, בעוד שהחיצעים בהן הגיעו ל־30 מיליון ש"ח. אך בשלב האחרון של המסחר אחרי הצהריים חל שיפור והיצעים רבים נקלטו. במניות ההסדר היה עודף ביקוש של 446 אלף ש"ח ושעריהן עלו ב־0.07% בממוצע. בשוק איגרות חוב הוסיפו הצמודות למדד לסבול ממדד מאי, בעוד שבצמודות למט"ח היו תנודות קלות.

הציבור הוציא אתמול כ־24 מיליון ש"ח מקרנות הנאמנות.

בנק ישראל יציע היום לציבור רק סדרה אחת של איגרות חוב צמודות למדד, בערך נקוב של 20 מיליון ש"ח. הסדרה החדשה תהיה מסוג "שגיא" לחמש שנים, נושאת ריבית 5% לשנה במחיר מינימום של 95% מע"נ.

בשוק המניות ירדו אתמול 229 שערים, לעומת 42 שעלו ו־117 שנשארו בלי שינוי. מהם ירדו 38 ב־5% ויותר ו־2 עלו ב־5% ויותר. נרשמו 4 "מוכרים בלבד" ואף לא 1 "קונים בלבד". המחזור הסתכם ב־24.2 מיליון ש"ח, מזה כ־3 מיליוני ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר נעו התשואות השנתיות בין 13.55% (דיסקונט א') ל־14.25% (בל"ל). הפועלים ש' 14.21%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק ירידות שערים, שנעו בין 1% (הספנות 0.1) ל־5% (הספנות 0.5). מי כי ירדה ב־2.8%.

במסחר בשערים משתנים לפני הצהריים ירדו 21 שערים ו־2 נשארו בלי שינויים. הירידה הגדולה ביותר — 5% — נרשמה בפטרוכימיים בתמורה כספית של 262 אלף ש"ח. המחזורים הגדולים ביותר היו בנייר חדרה ובדיסקו השק', יותר ממיליון ש"ח בכל אחת מהן.

במניות החופשיות בלטה הירידה ב־10.1% בהמסלול 5, כ־10% ירדה: כרמל, ציון 1, קריסטל 1, ספנות 0.1, יענא, אמנונים, סהר החזק' 5, שמן, עיט 5, אמישה, עוו 0.1 לעומתן לא נרשמה אף לא עלייה אחת ב־10%.

בשוק איגרות החוב נרשמו ירידות עד 2% בצמודות למדד ב־100%. בצמודות ב־80% למדד בלבד היו עליות עד 1% וירידות עד 2%. בסוג "ברירה כפולה" נרשמו יציבות וירידות עד 3%. בנסחרות במט"ח היו תנודות קלות.

במלוות קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.28% ל־1.45% והתשואות השנתיות בין 16.5% ל־18.5%, תוך מחזור של 23.6 מיליון ש"ח.

בנק "אוצרי" למשכנתאות והלוואות דיווח, שהרווח הנקי שלו בתקופת ינואר מארס 87' הסתכם ב־37 אלף ש"ח, לעומת הפסד בסך 231 אלף ש"ח בכל שנת 1986. התשואה נטו על ההון העצמי היתה בחישוב שנתי כ־3.3%.

קליל תעשיות דיווחה על רווח נטו לאחר מיסים בסך 1.6 מיליון ש"ח בששת החודשים מ־1.10.86 עד 31.3.87, לעומת רווח לאחר מס של 823 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

"הפועלים — ניהול קרנות באמצעות" הודיעה שישולם דיווידנד חודשי במזומן פטור ממס־הכנסה לחודש יוני 1987 לבעלי היחידות של "אלמוג" 6.6% מהערך הנקוב ולבעלי היחידות של "צבר" 5.7% מהערך הנקוב.

אלחנן הורוביץ

...עמירם סיוון — ...איש השנה הפיננסי ל־87

...ם סיוון
...את הבלתי יואמן

בסקר שנערך בין אנשי תקשורת בכירים נבחר עמירם סיוון, מנכ"ל בנק הפועלים, לאיש השנה הפיננסי לשנת 1987 מטעם המכללה הפיננסית.

בחירת איש השנה נערכה לקראת כנס החשבים ומנהלי הכספים בישראל שתקיים המכללה הפיננסית ב־29 ביוני, בנוכחות שרים, אנשי ציבור וקהל רב של משתתפי האירועים במכללה.

עמירם סיוון נבחר לאיש השנה מאחר שלדעת חבר השופטים עשה את הבלתי ייאמן, והביא את בנק הפועלים למקום הראשון, שיפר את הרווחים בתנאים כמעט בלתי אפשריים וגילה מנהיגות בניהול הבנק.

חבר השופטים כלל את: גדעון זלינגר, יו"ר חבר השופטים ועורך כלכלי בקול ישראל; עודד שחר, כתב כלכלי, הטלוויזיה הישראלית; דב גניחובסקי, "ידיעות אחרונות"; גבי קסלר, עורך הביטאון "עסקים" — "מעריב"; שלמה פרנקל, עורך כלכלי, "חדשות"; שמואל לביא, כתב בכיר, "מבט"; מאיר תדמור, כתב כלכלי, "גלובס"; צבי טימור, עורך כלכלי ב"על המשמר".

...הריבית הריאלית — ...ברמה של 33% לשנה

...ריבית הריאלית במשיכות היתר ...מאי היתה כ־3.4 אחוזים. ואילו ...בית הריאלית בהלוואות מט"ח ...לאי אמריקני לזמן קצר היתה בחודש ...כ־2.8 אחוזים — כך עולה מסקר ...מומחי המכללה הפיננסית.

...עולה מהסקר, כי עלות האשראי ...במשיכות־יתר ב־12 החודשים שחלפו ...סוף מאי הסתכמה בריבית ריאלית שנתית ...33 אחוז.

...פי תחזית המכללה הפיננסית, תעלה ...הריבית האפקטיבית הממוצעת במשיכות־יתר ...ב־3.9 אחוזים לחודש — כ־3.4 אחוזים ...ריאלית, בהנחה שהמדד יעלה ב־0.5 ...

תיסוף ביחס לדולר
פיחות כלפי אירופה

...שהסתיימה בסוף מאי תוסף השקל ...ב־10.5 אחוזים כלפי הדולר ...וב־1.9 אחוזים כלפי הליש"ט, ...פיחותים ריאליים שהושגו באותה תקופה בשקל לעומת המארק הגרמני (13.7 אחוז), הפרנק השווייצי (13.4 אחוז) והיין היפאני (7.8 אחוזים) — כך מסתבר מסקר של מומחי המיכללה הפיננסית. נומינלית, פוחת השקל ב־7.6 אחוזים כלפי הדולר, ב־36.7 אחוז ביחס למארק, ב־29.8 אחוז ביחס ליין, ומדד המחירים עלה באותה תקופה ב־20.3 אחוז. במהלך ששת החודשים שהסתיימו בסוף מאי חל פיחות ריאלי בשקל של 11.3 אחוז ביחס לשטרלינג, 10.7 אחוזים ביחס ליין, 7.1 אחוזים ביחס לפרנק השווייצי, 6.8 אחוזים ביחס למארק הגרמני ו־5 אחוזים ביחס לפרנק הצרפתי. לעומת זאת היה באותה תקופה תיסוף ריאלי בשקל של 1.6 אחוזים ביחס לדולר.

בחודש האחרון חל תיסוף ריאלי של השקל ביחס לכל המטבעות העיקריים שצויינו לעיל, מלבד הדולר, שפוחת ב־0.03 ריאלית. התיסוף הריאלי הגבוה ביותר חל כלפי הפרנק השווייצי — 3.35 אחוזים.

אודי נחשון

...לשכות המסחר

...ירידה גדולה במכירות במאי

...בחודש מאי חלה ירידה ממוצעת של ...כ־25 אחוז במכירות לעומת חודש ...אפריל — כך עולה מסקר שנערך על־ידי ...איגוד לשכות המסחר ב־19 ענפי ...שונים.

...ההאטה הבולטת במכירות היתה בענפי ...מוצרי החשמל — ירידה של כ־40 אחוז, ...ירידה של 30 אחוז וצעצועים — ...ענפים אחרים, כגון מוצרי חשמל ...מזון, טקסטיל ועורות, התבטאה ...כ־10 עד 15 אחוזים.

...עולה מהסקר, כי המשך למגמה זו ...גם בחודש יוני, כך שבסה"כ צפוי ...ברבעון השני של 1987 יאופיין בהאטה ...בפעילות הכלכלית במשק.

ההאטה במכירות בחודש מאי לעומת חודש אפריל, מסבירים כלכלני האיגוד, נעוצה במספר גורמים כלכליים שהעיקריים בהם:

* חודש אפריל היה חודש קניות מוגבר בגלל חג הפסח.
* מאחר שהקניות במארס ובאפריל נעשו באשראי של כחודשיים, התשלומים לקניות אלה נעשו במאי ובתחילת יוני, דבר המשפיע על יכולת התשלום והקנייה של הצרכנים עתה.
* חלקה השני של 1986, וכן החודשים הראשונים של השנה, התאפיינו בקניות מוגברות, בעיקר כפיצוי על התקופה שקדמה לה. תקופה זו נסתיימה כנראה והמשק הישראלי חוזר שוב לפעילות סבירה.

...רבעון ראשון 87

40% תשואה בבנק ...אמריקאי־ישראלי

...תוצאות הכספיות של בנק אמריקאי ישראלי, מקבוצת בנק הפועלים, מצביעות על ...תשואה גבוהה, ברבעון הראשון של 1987, ...וגדלה בהיקף העסקים של הבנק ...בצד צעדי ההתייעלות.

...הרווח המתואם מפעולות רגילות לפני מס ...הסתכם ב־3.6 מיליון ש"ח, הרווח הנקי ...הסתכם ב־2.6 מיליון ש"ח. התשואה ...על ההון העצמי המתואם, לפי חישוב ...שנתי אפקטיבי, הגיעה ל־40.6%.

...מאזן הבנק ליום 31.3.87 הסתכם ב־712 ...מיליון ש"ח, לעומת 688 מיליון ש"ח ב־31.12..., גידול של 3.5%.

...פיקדונות הציבור ליום 31.3.87 הסתכמו ב־ ...מיליון ש"ח, לעומת 591 מיליון ש"ח ב־31.12..., גידול של 3%.

...הלוואות לציבור ליום 31.3.87 הסתכמו ב־ ...מיליון ש"ח, לעומת 158 מיליון ש"ח ב־31.12..., גידול של 5%.

ההון העצמי ליום 31.3.87 גדל בשיעור של 10% לעומת 31.12.86 והסתכם ב־28.4 מיליון ש"ח.

■ ברבע הראשון של 1987 חלה עלייה בהיצע הדירות, שהסתכם ב־5,420 דירות (לעומת 5,180 דירות בקירוב ברבע שקדם). גם המכירות של דירות עלו והגיעו ברבע הנסקר ל־1,820 דירות בקירוב, בהשוואה ל־1,650 דירות ברבע השנה שקדם. מלאי הדירות הלא מכורות עלה אף הוא והגיע ל־3,600 דירות — מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מספר הדירות החדשות שנמכרו ברבע הראשון של 1987 הגיע ל 1,820 דירות והיה גדול ב־10 אחוזים מאשר ברבע הקודם.

העורך הכלכלי: צבי טימור

פרשת בנק צפון אמריקה

איך גונבים סכום גדול בבנק קטן

מאת אודי נחשון

פרשת הגניבות והמעילות בבנק צפון־אמריקה, שנחשפה לפני כשנתיים, ממשיכה לסחוף אנשי־מפתח נוספים לספסל הנאשמים. שרשרת עסקות הטיעון שנעשו עם כוכבי הפרשה הוליכה השבוע להגשת כתב אישום נוסף נגד עו"ד שמואל ברזל, שהיה היועץ המשפטי של הבנק ובעל עמדה בכירה בחבר הדירקטוריון שלו.

עו"ד שמואל ברזל הוא אחד הפרקליטים הידועים בישראל ושותף באחד המשרדים הגדולים בתל־אביב — צדוק, ברזל ושטריקס. הוא נחשב כמספר שניים במשרד אחרי חיים צדוק, שהיה שר המשפטים. עו"ד ברזל החל להיות מעורב בבנק צפון־אמריקה בסוף שנות ה־70', כאשר משה שטרן (שהיה מנכ"ל הבנק) ויהושע הלפרין יו"ר הבנק, שהיו בעלי שליטה בבנק "אוצר חיסכון" וב"חברה האמריקנית ירושלמית", ביקשו להקים בנק מסחרי. עו"ד ברזל טיפל בעניינים הטכניים של קבלת הרשיון מבנק ישראל והיה נציגו של אחד השותפים המרכזיים, של שטרן והלפרין, איש העסקים האמריקני איירה גילדן (שנפטר ב־1985). אל גילדן הצטרפו שותפים זרים אחרים: האחים נקש מניו־יורק, נסים גאון משווייץ וארווין זוסמן משוודיה. היותו של עו"ד ברזל נציג של אחד ממייסדי הבנק הקנתה לו מעמד בכיר ביותר בניהולו, ובנוסף להיותו היועץ המשפטי של הבנק שימש גם כממלא־מקום דירקטור.

בלילה שבין ה־14 ל־15 באוגוסט 1985 נתפס בנק צפון־אמריקה על־ידי בנק ישראל וניהולו נמסר זמנית לבנק הבינלאומי. לאחר כשבועיים מונה יוסף וינרצין כמנהל הבנק מטעם בנק ישראל. ב־12 באוגוסט, יומיים לפני תפיסת הבנק, נמלט מהארץ מנהלו משה שטרן, לאחר שהבין כי בנק ישראל חשף את אי־הסדרים והמעילות בבנק. שטרן טס לניו־יורק ומשם לשווייץ והסתתר במקומות שונים. לאחר חמישה חודשים של נדודים חצה את הגבול לצרפת ונעצר בכניסה לישיבה באחד מפרברי פאריס, בעקבות מידע מודיעיני שהגיע למשטרת ישראל. בתחילת 1986 הוסגר שטרן לישראל וביולי אשתקד נגזרו עליו שבע שנות מאסר ו־5 מיליון ש"ח קנס. הוא הואשם ב־15 סעיפי אישום בגין גניבה, מרמה וזיוף, שהביאו את הבנק לפשיטת־רגל. שטרן גנב יותר מ־4.5 מיליון דולר מהבנק ויותר מ־10 מיליון דולר מלקוחות שהשקיעו כסף בחברת ההשקעות שניהל, "החברה האמריקנית ירושלמית". ובכספי השתמש לתשלום חובותיו של עו"ד גד רווה למלווים בשוק האפור. הרשעתו של שטרן נעשתה במסגרת עיסקת טיעון, שבה התחייב להיות עד תביעה מרכזי נגד שותפתו הדסה מונסה, שהיתה סמנכ"ל בבנק צפון־אמריקה.

הגלגל מסתובב

הדסה מונסה הודתה, בינואר 1987, ב־22 עבירות של מעילה, רישומים כוזבים, זיוף ומרמה בסכום של יותר מ־16 מיליון דולר. כיוון שהתביעה לא הצליחה להוכיח כי מונסה שילשלה את הכסף לכיסה, היא לא שילמה קנס, ונידונה לחמש שנות מאסר. גם הרשעתה של מונסה נעשתה במסגרת עיסקת טיעון, שבה הצביעה על יו"ר דירקטוריון הבנק, יהושע הלפרין, כעל איש מרכזי בפרשה וגילתה את חלקו של מוריס רג'ואן, קבלן ירושלמי ידוע, בהברחת כספים גנובים של הבנק לשווייץ. מונסה התחייבה למסור פרטים מלאים בקשר להתמוטטות הבנק ולהיות עדה מרכזית נגד הלפרין.

בעקבות עדותה של מונסה נעצר רג'ואן, אולם החוקרים העריכו את חשיבותו בדרך להפללת יהושע הלפרין. בעקבות זאת ניתן לרג'ואן מעמד של עד־מדינה נגד הלפרין והוא גם התחייב להביא את כל הכסף שהבריח לשווייץ. העיסקה עם רג'ואן סללה את הדרך להעמדתו לדין של יהושע הלפרין, וב־1 במארס 86' הוגש נגדו כתב אישום. הלפרין שוחרר בערבות גבוהה מאד ומשפטו ייפתח בעוד מספר חודשים.

השבוע הוגש כתב אישום מתוקן נגד הלפרין וצורף אליו, כנאשם מספר שניים, עו"ד ברזל כשותף לעבירות הגניבה, המעילה והמירמה. כתב האישום מייחס להלפרין מעילה של 20 מיליון דולר ואילו לברזל מיוחסות גניבות ביותר מ־2 מיליון דולר ועבירות של מעילה, מירמה, רישומים כוזבים והוצאת מט"ח ללא היתר בהיקף של כ־8 מיליון דולר. בכתב האישום נאמר, כי הלפרין וברזל עשו בכספי הבנק כבתוך שלהם ובדרך זו גנבו וקיבלו במירמה את כספי הבנק לעסקים חדשים שלהם.

על פני שלוש יבשות

כתב האישום מתאר איך השניים השתלטו על חברה רדומה בשם "של קומפני". והפכו אותה לכלי שבאמצעותו גנבו כספים. עד 1985 הם הוציאו מהבנק כספים בסך 4 מיליון דולר. באמצעות אישור הלוואות לחברה זו ולחברות אחרות שהקימו. אחת החברות הנוספות היתה "רקל", חברה פנימית שהוקמה יחד עם חברת הבנייה "אזורים" במטרה לפתח פרוייקט בקניה. בכתב האישום נטען, כי הפרוייקט הזה מומן בין היתר מכספי בנק צפון־אמריקה בהיקף של יותר מ־2 מיליון דולר. הם מואשמים, כי את כל חלקם בפרוייקט מימנו על־ידי גניבות כספים מהבנק.

מימין לשמאל: עו"ד שמואל ברזל, יהושע הלפרין, משה שטרן, הדסה מונסה, מוריס רג'ואן (באדיבות "חדשות")

בשתי פרשיות נוספות, טוענת התביעה, פעלו הלפרין וברזל באופן דומה. בפרשת "נ.א.ב." ניצל הלפרין הלוואה של בנק הפועלים לחברת ההחזקות "נ.א.ב." שבבעלות בנק צפון־אמריקה, ורכש באמצעותה מניות של צפון־אמריקה בהיקף של 3.5 מיליון דולר. כדי להחזיר את ההלוואה הוציא הלפרין סכום זה מבנק צפון־אמריקה במירמה. עו"ד ברזל מואשם, כי סייע להלפרין וכיסה על המירמה באמצעות רישום כוזב והטעיית הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.

ראשים נוספים יפלו בדרך

התביעה קושרת לעורך הדין פרשיות נוספות. בכתב האישום נטען, כי הוא הקים עבור איירה גילדן שתי חברות פנימיות, "אנטרפרייז" ו"אינווסטמנט". לחברות אלו נפתחו חשבונות בבנק צפון־אמריקה ובמסווה של אישור אשראי לחברות הוצאו מהבנק במירמה 3.7 מיליון דולר.

עו"ד שמואל ברזל יובא מחר לבית המשפט המחוזי בירושלים. הפרקליטות תסכים לשחררו בערבות של 5 מיליון ש"ח. מייצג אותו עו"ד ידוע אחר, רם כספי. לאחר שמשה שטרן והדסה מונסה הושמו מאחורי הסורגים, יהפכו הלפרין ועו"ד ברזל לכוכבי הפרשה. אין להוציא מכלל אפשרות נפילת ראשים נוספים אל הבור העמוק שהותיר אחריו בנק צפון־אמריקה. הלפרין כבר אמר, כשהוגש נגדו כתב אישום, כי אם יפתח את הפה ייפגעו אנשי מפתח נוספים וביניהם עלולים להיות כמה אישים פוליטיים.

מעורבותו של עו"ד שמואל ברזל — ללא כל קשר אם יימצא אשם או זכאי בפרשת בנק צפון־אמריקה — מאירה פעם נוספת את נושא אחריות הדירקטורים. בעלי מניות יכולים לתבוע דירקטור לאחריות ואם מתברר שהוא ניצל את מעמדו לרעה לטובתו האישית, או שסייע למישהו אחר לנצל את הבנק — ניתן לתבוע את הדירקטור לאחריות פלילית. בעיה נוספת שעולה בהקשר זה היא, שאלת אחריותו של הפיקוח על הבנקים. בבנק ישראל אומרים תמיד, כי החובה הראשונית לגילוי גניבות ורמאויות מוטלת על הדירקטוריונים של הבנקים, וכי הפיקוח פועל למעשה לאחר מעשה ואינו יכול לגלות מראש גניבות ומעילות. השאלה היא, בכל זאת, מתי מתגלות הגניבות. בפרשת בנק צפון־אמריקה מדובר בגניבות ורמאויות בהיקף של עשרות מיליוני דולרים, וסכומים כאלה אינם נעלמים ביום אחד.

יפאן

דיבורים במקום מעשים

סגנונו העינייני והגלוי של ראש ממשלת יפאן יאסוהירו נאקאסונה בפיסגת ונציה, והצלחתו להקניית ביטחון עצמי ליפאנים יעמדו במבחן קרוב בימי הסיום של כהונתו. נאקאסונה עורר ציפיות שיפאן תוכל להגיע לצמצום דראסטי מיידי של העודף המסחרי שלה, המגיע השנה ל־94 מיליארד דולר.

לדברי פקידים יפאניים, נאקאסונה, מלא ביטחון לאחר שהודיע זה עתה על תוכנית כלכלית נרחבת בסך 42 מיליארד דולר לחיזוק המשק היפאני ולהגברת היבוא, הוא אף הזמין את שותפיו־לפיסגה ללכת בעקבותיה של יפאן ולנקוט צעדים להרחבת משקיהם, בקוראו ל"מעשים לפני מלים".

יפאן אימצה את התוכנית בסוף מאי, כנראה כדי לסכל כל ביקורת בפיסגה. לדברי פקידים יפאניים, קיבלו יתר משתתפי הוועידה את התוכנית היפאנית בברכה. אולם חלק ממנהיגי השבע הביעו גם ספקות וטענו כי רצונם לראות את השפעת התוכנית על העודף המסחרי של יפאן. גם שר האוצר האמריקני ג'יימס בייקר מתח ביקורת על מדיניות הסחר של יפאן.

במאמץ להנמיך ציפיות מסוג זה אמר שר האוצר היפאני, באחת מישיבות הפיסגה, כי תחילה תהיה השפעת התוכנית על עודף הסחר מועטת. לדבריו, "יעברו כמה שנים עד שיראו תוצאות של ממש של התוכנית". הערותיו הצביעו על כך שיתכן כי אין קשר רב בין הביקוש הפנימי ביפאן לבין גידול היבוא.

הערות אלו סותרות הכרזות קודמות של המתכנן הכלכלי היפאני, לפיהן התוכנית תצמצם את העודף הנוכחי ב־10 אחוזים בשנה הנוכחית. הערכותיו מבוססות על ההנחה, ששער הדולר לעומת היין יישאר יציב, ושיפאן תשיג את מטרתה הרשמית בדבר שיעור צמיחה של 3.5 אחוזים בשנת הכספים הנוכחית.

לפי תחזית אירופית, תגיע הצמיחה ביפאן לשיעור של 2.25 אחוזים.

טסוקאזה מאקאווה, רויטר

פילוג בקרב החקלאים הליברלים

מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר, חברי כנסת (ועדת הכספים) יגאל כהן וגרשון שפט, ומזכיר המרכז החקלאי שמחה אסף, יופיעו היום בכנס ראשון של חקלאים וחברי מושבים, שהקימו ארגון חקלאי חדש במסגרת איגוד העובדים הליברלים. מטרות הכנס — נקיטת צעדים להפסקת פעולתם של ארגוני הקניות, ודרישה להעביר קרקעות המינהל לבעלותם הפרטית של החקלאים.

התארגנות חברי מושבים אלה, המייצגים למעלה מ־30 מושבים ברחבי הארץ, נבעה מהחלטת מחוז המושבים של המפלגה הליברלית לסגור את שערי המחוז בפני חקלאים חברי איגוד העובדים או הקשורים איתו.

מדיניות מחוז המושבים מוכתבת ע"י חלק מהשרים, מתוך מגמות סיעתיות למען שמירת כוחם של אותם שרים בלבד, טוען איגוד העובדים הליברליים. לדבריהם, מדיניות בדלנית זו הניעה את מרבית החקלאים במפלגה הליברלית להצטרף לגוף החקלאי החדש שיופעל ע"י החקלאים ולמען החקלאים.

קולנוע | וודי אלן — זכרונות

„ימי רדיו" — בקולנוע „שחף" בת"א

מאת יעל ישראל

זכרונות הילדות של פליני ב"זכרונות" הם גרנדיוזיים, מפלצתיים, מקבריים וצבעוניים. זכרונותיו של ניל סיימון ב"יומן חוף ברייטון" הם מצחיקים, מתקתקים ומתחנפים לטעם הקהל. הזכרונות של וודי אלן ב"ימי רדיו" הם נוסטלגיים ומגוחכים, עצובים ומצחיקים, מרירים ומתקתקים באחד. איך הכל פועל ביחד, את זה צריך לשאול את אלן שבלי בעיות עובר מסצינה מביכה ונוגעת ללב לסצינה, שבה ההומור הסלפסטיקי הנודע שלו דופק כמו שצריך, בלי שאחד יאפיל על השני.

במשך השנים הופכים סרטיו של אלן לרומנטיים מאוד. בסרטו ה־20 (וה־15 לו הוא גם כותב את התסריט) הוא חוזר לימי ילדותו בראשית שנות ה־40 בברוקלין, אל ימי המצוקה הכלכלית, אל המשפחה היהודית החונקת, אל תעלולי הילדות המסופרים בחן נוסטלגי כמו שעשה ניל סיימון לזכרונות ילדותו ב"יומן חוף ברייטון". אבל וודי אלן עושה זאת ביתר תחכום, ועם זאת בפשטות, בלי להיזקק לדיאלוגים שנונים והצחקות כפייתיות גנוסטוס, המכסות רק על רדידות רגשית. "ימי רדיו" אינו סיפור רציני כ"חנה ואחיותיה", למרות שלא נעדרים ממנו סצינות אנושיות רגישות, החודרות להכיט באמת; גם לא קומדיה מטורפת בסגנון סרטיו המוקדמים של אלן, אף על פי שארוגים בו בכשרון קטעי הומור פרוע. יותר נכון לקרוא לסרט אוסף של תמונות, זכרונות, אנקדוטות וסיפורים. בראשית אומר וודי אלן שמלווה בקולו את הסרט, שתמיד אהב סיפורי רדיו ישנים, ולכן אסף אותן במשך השנים. את סיפורי הרדיו הקטנים ואת אותה רכילות חיננית של מאחורי הקלעים הוא משלב בסיפורים קטנים מנוף ילדותו בשכונה העלובה רוקווי בברוקלין. אך כיוון שאין לאלן, הליצן גם בגיל 50, שום צורך לעשות נחת רוח לצופות האידישעיות ממיאמי, כמו שיש לניל סיימון במחוותיו האוטוביוגראפיים — הוא יכול לעשות ככל העולה על רוחו, ולשלב סיפורים עגומים על המשפחה היהודית המאוסה עם לחלוחית רכילות כרודווי עסיסית ווזהרת בריחות שחורות.

מבטו של אלן על תור הזהב של הרדיו הוא נוסטלגי בלי להיות סנטימנטלי. זו התרפקות רומנטית על הימים בהם הרדיו פירושו היה זוהר ורומנטיקה לאמריקנים קשיי יום כבני משפחתו של אלן, ימים בהם הרדיו שלט שליטה מוחלטת, ונתן לאנשים הפשוטים הזדמנות לחלום ולדמיין איך נראים השדרנים בעלי הקולות הרדיופוניים הסקסיים. את מחוותו לקולנוע עשה אלן בסרט "שושנת קהיר הסגולה", כשהפגיש את הכוכב הזוהר שיצא מהמסך עם אשה פשוטה נקשת יום מהחיים. עכשיו הוא עושה זאת לרדיו ומחייה את שהחמיץ בילדותו: הוא ממציא לעצמו את מאחורי הקלעים של הרדיו, את פני השדרנים ואורח חייהם. לכל אחד במשפחתו של אלן הילד יש גיבור רדיו נערץ ותוכנית חביבה. בן דמותו של אלן, הוא ג'ינג'י קטן ומגומש, מכור לתסכיתי מתח בהמשכים, אמו (ג'ולי קוונר שהיתה האחות של "רודה" בסדרת הטלוויזיה) מעריפה תוכניות בידור, ודודתו הרווקה שמתה להתחתן (דיאן וויסט שזכתה באוסקר על תפקידה ב"חנה ואחיותיה") שומעת מוסיקה קלאסית קלה.

דיאן וויסט וטוני רוברטס ב"ימי רדיו"

אלן עובר על פני ראשית שנות ה־40 ובוחן את מקומו החשוב של הרדיו שלפעמים מצטלב בגורלות אנשים. בעת השידור הבריוני של אורסון וולס בשנת 41' אודות נחיתת יצורים מהחלל החיצון — אותו שידור שורע פאניקה המונית באמריקה — הדודה בי מנאבדת חתן אפשרי, שנבהל מהשידור וברח לה מהאוטו, שם קיוותה לכבוש את לבו. הצטלבות פאטאלית אחרת בין החיים לרדיו מתרחשת בחייה של זמרת צווחנית ומטומטמת (מיה פארו), שמנסה להיכנס לרדיו, אבל תמיד איכשהו זה לא יוצא לה, כמו באותה הזדמנות אומללה כשסוף סוף קיבלה תפקיד קטן, וכשמגיע תורה מפסיק אותה קריין החדשות, שנכנס עם ההודעה ההיסטורית על הפצצת פרל הרבור. דרכה של הזמרת הפאתטית לעלות מעלה, חושף אלן את הצד האחר של הסרט: חיי הזוהר שלקבוצה קטנה ביותר מחיי המי ומי של חיי הלילה בברודווי, שאודות בילוייהם הזוהרים שומעים בצימאון בכל רחבי המדינה.

וודי אלן אינו ציני כלפי הרדיו, שהשמיע תוכניות מתקתקות ושטיפות מוח רומנטיות למיליוני מאזינים כפייתיים. כשם שהיה פליני כלפי הטלוויזיה ב"ג'ינג'ר ופרד". הוא לא גומר חשבונות בלעג כעמיתו האיטלקי, אלא עושה זאת בעדינות מהולה באירוניה דקה, כשהוא מראה את ההבדל בלעג כעמיתו האיטלקי, אלא עושה זאת בעדינות מהולה באירוניה דקה, כשהוא מראה את ההבדל העצום בין הזוהר המדומה למציאות. שני עולמות שונים שלעולם לא יהיה ביניהם קשר. כשהרולצ'ה ויטה של הכליינים וכוכבי הרדיו מבלים בנשף סילווסטר על כוסות שמפניה ותותים, מדווחים עליהם כשידור חי היישר לבתיהם של מיליוני משפחות אפרוריות כמו בני המשפחה היהודית שבסרט, שבאותו רגע יושבים להם עייפים, סרוחים ומסריחים מרגים, ויודעים שמה להם ולרכילות השיק האופנתית, שמשמיע הרדיו, בדיוק כמו אלן, הנעבעך הקטן והמכוער. שאף פעם לא מצליח להשתייך לשום מקום, ובסרטיו מתבטל בהערצתו לזוהר הכוכבים המזוייף — על דרך האירוניה, כמובן, אף שתמיד יש בזה גם גרעין של הערצה אמיתית.

מופע | טרופיקנה

„ארץ טרופית יפה" תוכנית חדשה של מתי כספי.

מאת יוסי ונונו

שישי בערב (12.6) "ישנוני" בטלוויזיה. ב"שביט" רמת גן הופעות ראשונות של מתי כספי בתוכנית חדשה. הוסיפו "מאוד" ל"ארץ טרופית יפה". כספי כבר היה בסיפור הזה. גם אחור מנור המתרגם, גם כל הנגנים הברזילאים, שלגביהם זה עניין של יום יום. הפקה מרשימה, ענקית במושגים מקומיים, הקפדה עד לפרטי פרטים מישהוא השקיע בזה הרבה כסף. לא חסך בהוצאות.

רשימה חלקית תסביר טוב יותר מהרבה מילים. 33 נגנים על הבמה, מתוכם 13 נגני כלי הקשה, 4 זמרות ליווי ישראליות, 4 מברזיל, גיטריסט מישראל, אחד נוסף מברזיל, 6 נשפנים מישראל וברזיל, ונגן אקורדיון מברזיל. התלבושות הצבעוניות נתפרו במיוחד לערב. הם מחליפים אותם כמה פעמים במהלך המופע, גם התאורה זוכה לתשומת לב קפדנית, הרבה מעבר לסטנדרטים הרגילים של מופע מוסיקה ישראלי. כספי נסע במיוחד לברזיל כדי לבחור את הנגנים למופע, נגן כלי ההקשה שהביא ליווה במשך שנים ארוכות את גורגי בן, ומי שמתמצא קצת במוסיקה ברזילאית, מבין למה הפרט הזה כל כך חשוב. יש בהעמדה על הבמה משהו, שהוא מעבר למופע שירה רגיל, ההגדרה המתאימה ביותר תהיה לטעמי "שואו". זה נראה ונשמע כמו טריף פרטי של כספי, ולמזלו יש מי שיימן את זה. כספי נמצא במעמד בו קבלות העבר יכולות לפתוח לו כמעט כל דלת, אם כי יש במופע סיכון כלכלי, שיכול לסגור נקה דלתות בחזרה, ולהוריד את המסך על המוסיקה הברזילאית לשנים ארוכות.

המופע עצמו בנוי ברובו על שירים מתורגמים מבראזיל כשכרגיל נשים, כדורגל, ים ואהבה הם הנושאים המרכזיים. נוסף שירים של כספי, שהולחנו בעקבות המקצב הברזילאי. וכאלה שמקבלים עבור ברזילאי כמו "איך זה שכוכב אחד לבד מעיר". והיום מעניין הוא באפשרות, שנותן כספי לנגניו מברזיל להפגין את כשרונם על כלי ההקשה המקוריים, שהביאו איתם, חלק מהנגנים יודעים לעשות עם הכלים עוד כמה דברים מלבד נגינה. חלק מהשירים מושרים בשפת המקור. כשהזמרות חושפות בגדיהן צבוע מוכה, הן גם שרות בעברית, מתאקלמות. כל הרשימה הארוכה הזו באה בעצם להגיד, שבמופע הזה חושבים על הקהל, נותנים לו את הכבוד המגיע לו כמאמר הנוסח ופשנל הוא מפיק הערב), ומי שאוהב מוסיקה ברזילאית יקבל את התמורה לכספו. על השאלה אם יש עדיין קהל שמוכן להקשיב למוסיקה מברזיל מוקדם מידי לענות. כשלון מופע אחד (מריה בתנייה) לא יכול להביא להסקת מסקנות. אגב, כספי מספר בערב בדיחות כסוגר קופות ומחייך לפעמים. לא, אל תדאגו, הוא לא החליף את פני הפוקר בג'וקר אבל מחייך. חידוש. לאז עיצה אחרונה לקהל שילך לראות את המופע, כדאי להגיע עם מצב רוח (כמו בחוזרים של תנועות הנוער), אל תביאו כלי נגינה, יש מספיק על הבמה.

מוסיקה | קלאדיו מארקוטולי — ביקור ראשון

מאת מדי שני

רסיטל לגיטרה קלאסית — קלאדיו מארקוטולי, איטליה. התכנית: באך: פרלוד, פוגה ואלגרו; סורי: הקדמה ווריאציות על נושא, אופוס 9; רודריגו: תפילה וריקוד; גליאני: שישה קטעים; סקרלטי: שלוש סונטות; פטראסי: צלילים לליליים; גוליאני: ווריאציות אופוס 112. זכרון יעקב, בית ליליאן. 13.6.87

זה זמן רב שלא שמענו גיטריסט ברמה אמנותית כה מעולה. מארקוטולי, בן 29, הביא עמו לביקורו הראשון בישראל, תוכנית מאוזנת ועשירה, שכללה גם קטעים של מלחינים בני זמננו, ומלחינים פחות מוכרים כגון תפילה וריקוד של המלחין הספרדי רודריגו (נ. 1902) ויצירתו של הקומפוזיטור האיטלקי פטראסי (נ. 1904) "צלילים לליליים" המנצלת אפקטים מינוריים שונים בכתיבה ניאו קלאסית. פטראסי הושפע ע"י המלחינים הנודעים, קסלה וסטראווינסקי.

האמן האורח הרשים את קהל המאזינים בוירטואוזיות הנגינה, במוסיקליות וברגישות. הוא הפגין צליל יפה, עוצמה ניכרת עם רגישות וקלילות. הכל הוכן כהלכה, והוגש בחן ובבטחון.

בין היצירות הפחות מוכרות, 6 קטעי רנסנס של המלחין והנגן הלאוטה וינצנזו גליגאי (1591־1520), אביו של גלילאו גליליי, וואריאציות אופוס 112 של המלחין והגיטריסט האיטלקי מאורו ג'וליאני (1828־1781) שסיימו תוכנית רסיטל.

כמה מילים על המקום היפה והמיוחד, בית ליליאן, הנמצא על יד בית דניאל המוסר יופי. בזכרון יעקב, המתאים לערבי קיץ חמים כמובן לקונצרטים קאמריים בלבד. וכן על מיספר מתנדבות מקומיות, הדואגות לפעילויות מוסיקליות במקום.

ביקורו של האמן מארקוטולי נערך בחסותו של "המכון האיטלקי לתרבות".

הצגת ילדים | מי חשוב יותר?

מאת יוסי ונונו

יש חיים אחרי פסטיבל תיאטרוני ילדים בחיפה, עבודתו ההצגה "סימפוניית הצעצועים וארון מחשב", שזכתה במקום השלישי, ממשיכה לרוץ. הילדים הם קהל לא פחות קנאי מהמבוגרים, אולי יותר, ומגיע למי שהחמיץ בחיפה ליהנות. בכלל, נדמה לפעמים שהדברים היותר מעניינים בארץ בתיאטרון וטלוויזיה נוצרים דווקא לילדים.

הערה לפני שאני עובר להצגה: ילדים הם קהל שמכניס כסף ובכל זאת נדמה לי שזה מכוער לעבור בהפסקה ולמכור קלטות עם שירי ההצגה. זה אולי לגיטימי, אבל צורם לא צריך לסחוט עד הסוף, אפשר להשאיר משהו לפעם הבאה או לפחות לעשות את זה באופן תרבותי!

עוד הערה: "איני יודע אם שמתם לב, אבל מרבית הילדים מגיעים עם האימהות. מה זה, אבות לא אוהבים תיאטרון? צריך לבדוק את זה. ההצגה עצמה מלבבת (מנימוקי השופטים). היא מספרת על בן שאוהב לשמוע בבוקר ובערב את צעצועיו מנגנים לו את סימפוניית הצעצועים (נו, מה?). להם קצת נמאס והם מחליטים להפתיע אותו בעיבוד ריסקי קופצני. אלא שבן הוא ילד אליטיסטי, הוא אוהב רק מוסיקה קלאסית ולכן הוא מחליט לנקום בהם ומביא מחשב (המודרנה מאיימת לתפוס את מקום הדמיון), אמאלה. הם הורסים אותו (אלא מה?), הוא מביא מחשב גדול יותר (אלא מה?) המצב הולך לקראת קטאסטרופה, ואז מחליטים לפנות למוסר היהודי שיש בו עוד תקווה, בית המשפט (כולם לקום, פסק הדין צפוי). גם המחשב וגם הצעצועים חשובים, לכל אחד תפקיד ומטרה. יופי.

ההצגה מוסיקאלית, יש בה שירים וקיטעים מעורבים של תזמורת סימפונית עם מוסיקת מחשב. יש גם אפקטים של עין קו נורה מהבהבת וידיים שמתרוממות לנימה ומחשב עם הרבה אורות וקול אלקטרוני מפחיד ויש צעצועים שהם בעצם שחקנים. המשרה בסוף ההצגה היא כמו בעולם של המבוגרים, צריך בחיים לעשות שעורי בית וגם לשחק ולהיות ילדים טובים ומועילים לחברה.

כתבה: רותי שטרן מרוז. ביים ועיצב: ב... פורת. מוסיקה: גיא מרוז. עוד משחקים: נ... נדלר, אדם וילברמן, יוסי זגורי. בהמלצת השופטים כתוב: "הצגה המתאימה לגיל הרך..."

סרט קצר | „מקס הזועם" תוצרת הארץ

תחרות הסרט הקצר ע"ש גבי מוגרבי

מאת יעל ישראל

הסטודנטים לקולנוע של החוג לקולנוע באוניברסיטת ת"א התכנסו בשבוע שעבר במוזיאון ת"א וציפו בדריכות לדעת, מי מעשרת הסרטים המועמדים לתחרות הסרט הקצר ע"ש גבי מוגרבי — הוא הזוכה המאושר, שיקבל 2000 דולר מהתאחדות ענף הקולנוע.

עשרת הסרטים המועמדים לפרס (8 עד 47 דקות) גילו מקצועיות ומיגוון רחב של נושאים, בשלות ורמה קולנועית גבוהה, שממשיכה ברמה המכובדת, שקבעו בוגרי החוג מהשנה שעברה בסרטי הגמר שלהם. מיגוון הנושאים והסגנונות שנטלו להם התלמידים התבטא גם בשלושת הסרטים הפינליסטיים; קולנוע לידי לצד אקשן, קולנוע ניסויי לצד מדע בדיוני. על כך יש לברך את תלמידי הקולנוע של האוניברסיטה, שהשתחררו מהסטנץ הקולנועי, שכבל את סרטי הבוגרים בשנים קודמות. גם למוסר מגיעה ברכה על שנמנע בתבונה מלהפעיל מכבש סגנוני דומיננטי, ונתן לתלמידים חירות עשייה, שאפשרה ביטוי אישי.

בפרס הראשון זכה סרטו של יצחק פלורנטין: "שלום למחסלי" — סרט שהוא ספק מהתלה, ספק חזיון עתידני אפוקליפטי מבהיל המתרחש בתל אביב, או במה שנותר ממנה לאחר מהפיכה שהביאה למשטר צבאי כבד־זרוע, ופשע משתולל ברחובות. על רקע חורבות וצמיגים שרופים נעות לחן כנופיות רחוב פנקיסטיות ושוטרים אלימים צדים אותם "לפי ראש" כדי לקבל בתמורה בונוס של זכות הגירה מהארץ. הסרט עוקב אחר יומו האחרון בארץ של שוטר מאצ'ו מצטיין (יענקלה יעקובסון), שהוא מין "מקס הזועם" תוצרת הארץ, סיים את מכסתו ועומד להתעופף לארה"ב, אך לתדהמתו מגלה, שכל העניין היה אחיזת עיניים של המשטר, ושיומם האחרון בארץ של השוטרים המצטיינים הוא גם יומם האחרון בחיים. נחמד לראות מדע בדיוני ארץ ישראלי. מה גם שהאפוקליפסה הקטנה של פלורנטין היא בסך הכל הגיונית מאוד. בנסיוני להשתעשעות פארודית על חשבונן של קלישאות ז'אנריסטיות מסרטי מד"ב, מתח ופעולה נוסח "רמבו" מהם מוצף הסרט — לא הצליח הבמאי ליצור סרט מקורי משלו, ועקבות השפעתם של סרטים כ"מקס הזועם", "אח מכוכב אחר" ואחרים ניכרת בו יותר מדי. עם זאת זהו סרט עשוי היטב, קצבי וקולח. צוות השופטים בראשותו של נחמן אינגבר נימק את הזכייה בכך ש"הסרט נושא אופי וביצוע קולנועי מאוד, בימוי טוב, במיוחד בקטעי הפעולה, סרקסטי, אירוני וניתן כהפקה מסובכת".

בפרס השני בסך 1250 ש"ח מקרן מוגרבי זכה סרטו של שמי זרחין: "תקפם האחרון של סבאי" — סיפור ילדות תמים ופיוטי מול מציאות נלעגת ואירונית מאוד המתרחש ב"שבעה" בבית משפחה ישראלית ממוצעת, כשהנכד החולמני מנסה להחיות את זכרון סבו האהוב, בעוד ההורים והדודים נלחמים מלחמות ירושה קטנוניות. סיפור רגיש מגובש ואמין ועבודת שחקנים טובה.

בפרס השלישי בסך 750 ש"ח מקרן אמריקה־ישראל, זכה סרטו של אורי קורנהנדלר: "אלקה" — דוקומנט אישי על הזיקנה. הבמאי עקב אחד לאחר אחד פעולותיה היומיומיות והחוזרות על עצמן של קשישה, בנוסח עבודותיה הנסיוניות של הבמאית הבלגית שנטל אקרמן. התוצאה שלמה, קשה לצפיה, מרכאת וחודרת לבטן. נימוקי השופטים: "מצאנו את הסרט גמור ושלם, שומר על טוהר קולנועי וכולל סצינות מרגשות."

פסטיבל ישראל 87

פרסים לתיאטרון הרחוב

בפסטיבל תיאטרוני הרחוב שהתקיים במסגרת "פסטיבל ישראל" זכו במקום ראשון שתי הצגות: "מקום ותחרים" של יוסי צמח, ו"אין זו בן זו" של אלדד זיו. סכום הפרס של כל אחת מההצגות — 5,000 דולר.

במקום שני זכה המיצג של דני זקהיים, "עקבות של מעלה", 2,000 דולר.

כל הפרסים, כמו כל פסטיבל תיאטרוני הרחוב, במימון קרן קרוב.

טקס חלוקת הפרסים התקיים ביום ד', 17.6.

יחיד בשלושה דורות

כל עוד אין הכחשה רשמית, מאמינים שמלך יבוא. מחצר המלוכה הספרדית נשלח לתערוכת הכלבים העולמית כלב מגזע גולדן רטריבר והתשובה לשאלה העיתונית מי יציג אותו היתה "שבעליו. הכלב שייך לחואן קארלוס, מלך ספרד.

אנשי ההתאחדות הישראלית לכלבנות, המארגנים את התערוכה והאליפות שבמסגרתה, החליטו לא להסתבך והודיעו על אפשרות הביקור המלכותי למשרד התיירות, שיודיע למשרד החוץ, שיודיע למי שאחראי על הטקסים — כי אם המלך יאות להציג את כלבו באופן אישי, זה כבר יוצא משליטתם.

בריג'יט בארדו, לעומת זאת, תבוא על בטוח. היא תגיע בבוקר יום רביעי, ה־24 ביוני, עם מזכירתה ושני כלבים, אחד מגזע קווליר קינג צ'ארלס ספניול, שיוצג בתערוכה, ואחד לא־גזעי, שסתם זכה בטיול. הפמליה תתאכסן בסוויטה של הילטון התל־אביבי, שהנהלתו ויתרה על העקרון לא לארח כלבים. ביום שישי, מעריכים, בין עשר לשתיים אחר־הצהריים, יבלו הגברת בארדו והקווליר בגני התערוכה, בתחרות הגזע. בשבת יעלו ב.ב. המזכירה, הכלבים ושומרי הראש לירושלים, והגברת תבקר בירושלים, תשים פתק בכותל, תרד לים־המלח ויש להניח שלא תקפח את המקומות הקדושים לנצרות. ביום שני היא תיפרד מאיתנו, מן הסתם תספיק עד אז להצטלם עם ראש הממשלה ובשביל האיזון גם עם שר החוץ.

177 גזעים

האמת היא, שגם בריג'יט בארדו וגם המלך חואן קארלוס — עם כל הכבוד שהם ראויים לו — אינם אלא אפיזודות פיקאנטיות במכלול אירועי התערוכה, שנועדה להיות מאורע מיוחד מאוד, מרתק מאוד, חשוב מאוד ויחיד בשלושה דורות. תערוכות כלבים עולמיות נערכות בחסות ההתאחדות העולמית לכלבנות, המאחדת קרוב ל־100 התאחדויות לאומיות, ולכל התאחדות זכות אירוח אחת, בתורה, עד גמר הנאגלה. גם אם ניקח בחשבון שמישהו יוותר ופה ושם תהיה מלחמה, הסיכויים של ישראל לארח את התערוכה לפני שנת 2086 קלושים ביותר.

לדעת דורון גילר, מנהל התערוכה, אין בארץ מודעות מספקת לייחודיותה ולחשיבותה מבחינת מעמדנו הבינלאומי. אנחנו על המפה, רבותי, הרבה יותר חזק ממכבי תל־אביב. לכינוס הפועל, הנערך פעם בחמש שנים, עשו יחסי ציבור עד השמיים. כנ"ל המכביה הנערכת פעם בארבע שנים ואפילו לשבוע הספר, שהוא חד־שנתי, מקדישה התקשורת יותר תשומת לב. אל הכלבנים מתייחסים בקלות ראש, כבריחות דעת, במקרה הטוב כמו אל בחירת מלכת היופי. בעולם זה נושא רציני ביותר. שבע רשתות טלוויזיה כבר חתמו על חוזי שידור. ל־48 עיתונאים זרים הודיעו על בואם כדי לסקר את האירוע. על כוחם של הכלבנים תעיד העובדה שכמעט כל אלף הכלבים שיגיעו ארצה, מ־71 ארצות, יבואו בטיסות מרוכזות, למרות שהתקנות של חברות הטיסה מתירות רק הטסת ארבעה כלבים במטוס (ועוד שניים לפי אישור מיוחד של הקברניט). ב־25 ביוני ינחת בנמל תעופה בן־גוריון מטוס של לופטהאנזה ובו לא פחות מ־115 כלבים. גם אחרים יטוסו יותר מ־6 ביחד ויתנהגו יפה, כי הם מחונכים, כמעט כולם אלופים, או אלופים בפוטנציה, וטראנים של תערוכות. לצד האורחים יוצגו כאלף כלבים מכלנו. מכאן שבתערוכה ישתתפו כאלפיים כלבים, המייצגים 117 גזעים, כמעט 90 בלתי־ידועים בארץ. יבואו גם כלבים מארצות שאינן מקיימות יחסים דיפלומטיים עם ישראל: הונגריה, פולין, צ'כוסלובקיה, יוגוסלביה, צ'ילה. אבל מבין ארצות ערב — רק ממצרים.

סמינר על גידול גורים

בנוסף לכלבים יתארחו בארץ כמעט כל ראשי ההתאחדויות הכלבניות הלאומיות והם ימלאו, ב־22 ביוני, את מלון לרום הירושלמי, שבו תיערך האסיפה הכללית של ההתאחדות העולמית. ב־25 ביוני ירדו כולם תל־אביבה, למלון רמדה, לסמינר מדעי, שיוקדש להזנת כלבים וגידול גורים. הסמינר פתוח לקהל הרחב, אבל צריך להירשם מראש. בערב ייערך קוקטייל לשופטים. 100 שופטים יבואו מחו"ל, 33 מהם יהיו פעילים והיתר — משקיפים מטעם ההתאחדות הבינלאומית.

התערוכה עצמה תיפתח בתל־אביב, בגני התערוכה, שבהם נעשו סידורים מתאימים.

ביום שישי, מ־7.30 בבוקר עד 2 בצהריים, ייערכו תחרויות הגזעים בכמות שיפוט שונות, במקביל יוכלו הצופים ליהנות ממראותן האיילוף בזירה המרכזית ואחר־הצהריים תהיה הופעה של להקת שלום 87. בערב יבחרו את מנצחי הקבוצות. הסיפור יחזור על עצמו בשבת, רק שב־7:30 בערב ייבחר כוכב התערוכה. הסבר: כל כלב מתחרה במסגרת הגזע שלו, אחר־כך מרכזים אותם לקבוצות יותר כלליות (כלבי רועים, שפיצים, טריירים, כלבי־שעשועים וכו') והאלופים של הגזעים מתחרים על תואר אלוף הקבוצה. מבין עשרה מנצחים נבחר כוכב התערוכה, הכלב היפה יותר בעולם!

אלוף הוא גם עסק

כל מגדלי הכלבים אוהבים אותם, כמובן, אבל אין להכחיש שכלב־אלוף הוא גם עסק. כלב גזעי מפרנס את עצמו וככל שרבים תאריו עולה מחיר הצאצאים שהוא מוליד או שהיא יולדת. התערוכה עצמה אינה אירוע רנטבילי — אומר דורון גילר (כאשר אינו מנהל תערוכה הוא איש עסקים ומגדל שני כלבים מגזע רועה גרמני). הכלבנים הישראלים השקיעו לקראת התערוכה 160 אלף דולר. הרוב מתרומות, מקווים לכסות קצת מדמי כניסה, שיהיו גבוהים יחסית (15 ש"ח למבוגר, 10 לילד). בניגוד למדינות אחרות, בעלות מסורת ומודעות לנושא, אין אצלנו כל תמיכה ממלכתית. רק צ'יץ עזר ככל יכולתו, חוץ מכסף. חברי ההתאחדות פועלים בהתנדבות. מסעדת מ־יזומי פרדיס, שבה נערכה מסיבת העיתונאים לקראת האירוע, הגישה מיץ תפוזים טבעי, פיתות חמות, מבחר סלטים משגעים ופלאטות של דגים מעושנים שלא היה אפשר להפסיק לאכול מהם, אבל שום דבר להגניב בשקט אל מתחת לשולחן, שם רבצו אחרים מגיבורי האירוע, משועממים למדי ומנומסים מאוד. כלבה לבנה ומסופרת לפי התקן מגזע פודל ענקי גנבה את ההצגה משני גולדן רטריברים יפהפיים, מצמד שנאוצרים תאומים ומזוג פרינצרים (אם הצלחתי לזהותם נכונה). אבל לא מבולדוגית בת שנתיים, קטנה וסימפאטית, העונה לשם טיפני (על שמה נקראת חנות תכשיטים גדולה בניו־יורק וכמה מעדונים). שבעליה, ארני גפן, מדריך תיירים מזוקן ועדוי שרשראות ותליונים, הבטיח הגיגית להמשיך ולאהוב אותה גם אם לא תביא שום מדאליה.

צב"ש

למד למנוע שריפות

בסדרה "מדריך לצרכן", מפרסמת הרשות להגנת הצרכן חוברות הדרכה איך למנוע שריפה בבית. החוברת נערכה ע"י ד"ר יורם מלבסקי ורות קרינגל, לפי מקור של הנציבות הפדרלית האמריקנית לבטיחות המוצר. היא קטנה (14 עמודים הציפוליו), אך מכילה מידע מרוכז ותמציתי על נוהלי הזהירות בבית וכיצד להתנהג כאשר השריפה בכל זאת פורצת.

אופנוע במטרו

במחסן החפצים האבודים של המטרו המוסקבאי שמורים אלפי פריטים שהנוסעים שכחו ברכבת או באחת תחנותיה. המציאה המעוררת ביותר היא... אופנוע חדש, שאיש אינו יודע כיצד הצליח לרדת למטרו ומי שכח אותו שם. למחסן המטרו מובאות גם אבידות של נוסעי המוניות, ואלה רבות במיוחד. לזכותם של נהגי המוניות ייאמר שהם עומדים בפיתוי. אחד טרח והביא למחסן ארנק המכיל 8000 רובל.

מרשמים למחברת

כל עדה והסלט שלה

מבחר של סלטים (כי הרי קיץ) מ"מטעמי ישראל", מאת פסקל פרץ־רובין, בהוצאת ר. סירקיס. הכמויות ל־4־6 מנות.

סלט גזר טרי ממרוקו

6 גזרים בינוניים; 1½ בצלים בינוניים; 6 גבעולי פטרוזיליה; ¼ כפית סוכר; קורט מלח; ¼ כפית פילפל שחור; 2 כפיות שמן; 3 כפות מיץ לימון.

קולפים ושוטפים את הגזרים ואת הבצלים. מרסקים אותם במגררת דקה לתוך קערה רחבה. (אפשר במעבד מזון בדיסקית גרירה). קוצצים דק את עלי הפטרוזיליה. מוסיפים את הפטרוזיליה, הסוכר, הפילפל, השמן ומיץ הלימון לירקות. מערבבים הכל, עד שתתקבל תערובת אחידה, מגישים קר.

סלט מלפפונים מהונגריה

1 ק"ג מלפפונים; ½ כף מלח; 4 גבעולי שמיר; 3 בצלים; 4 כפות חומץ; ½ כפית פילפלת חריפה; ¼ כפית פילפל שחור.

קולפים את המלפפונים, ופורסים לפרוסות דקות. מפזרים את המלח על המלפפונים ומשהים 15־10 דקות. שוטפים את המלפפונים במים, סוחטים בין שתי כפות הידיים, שמים בקערה. קוצצים את גבעולי השמיר ואת הבצלים (אפשר לחתוך את הבצלים לרצועות), מוסיפים אל המלפפונים, מתבלים בחומץ, פילפלת ופילפל, מערבבים היטב ומגישים קר.

סלט עגבניות מארגנטינה

1 חסה גדולה; 3 עגבניות בינוניות; 2 בצלים בינוניים; 3־4 כפות שמן (או שמן זית); מיץ מ־1½ לימון (או 4 כפות חומץ); 1½ כפית מלח.

שוטפים היטב את עלי החסה, העגבניות והבצלים. חותכים את עלי החסה לרצועות ברוחב של 2 ס"מ בערך. פורסים את הבצלים ואת העגבניות, אם קוטר הפרוסה גדול – חותכים אותם לשתיים. מרכזים את הירקות החתוכים בקערה עמוקה, מוסיפים את נוזלי התיבול והמלח. מערבבים היטב.

סלט כרוב אדום מגרמניה

1 בצל בינוני; ½ כרוב אדום בינוני; 2 תפוחי עץ חמצמצים, בינוניים; 50 גרם מרגרינה; 1½ כפית מלח; 2 כפות שמן; 1½ כפית פילפל לבן; 2 פרוסות לימון.

קולפים את הבצל וקוצצים דק; חותכים את הכרוב לרצועות דקות. פורסים את התפוחים לפרוסות בעובי של ½ ס"מ. ממיסים את המרגרינה ומטגנים בה קלות את הבצל. מוסיפים מלח, שמן, פלפל לבן, פרוסות תפוחים ופרוסות לימון. בוחשים ומוסיפים את רצועות הכרוב. מערבבים. מכסים ומבשלים על להבה נמוכה כשעה.

סלט תפוחי אדמה רוסי

4 תפוחי אדמה בינוניים; 4 גזרים בינוניים; 3 גבעולי סלרי; 4 מלפפונים כבושים; 7 פילפלים ירוקים; 5 דגי אנשובי; 6 כפות אפונה ירוקה, משומרת; 5 כפות מיונית; 4 כפות מיץ לימון; 1 כפית מלח; ¼ כפית פילפל שחור.

שמים בסיר את תפוחי האדמה, הגזרים והסלרי, מכסים במים ומבשלים 30־35 דקות עד שהירקות רכים. קולפים את התפודים ואת הגזרים, חותכים לקוביות קטנות. חותכים גם את הסלרי, המלפפונים הכבושים, הפילפלים והאנשובי. מערבבים את הכל בקערה עמוקה ומוסיפים את האפונה, המיונית, מיץ הלימון והתבלינים. מערבבים ומקררים.

סלט מעורב מסיציליה

200 גרם נקניק (קבנוס); 300 גרם (3־4 בינוניים) מלפפונים כבושים; 300 גרם (3 בינוניות) גמבה כבושה; 4 ביצים קשות; 200 גרם זיתים שחורים, מגולענים; 4 גבעולי פטרוזיליה; 10 בצלים פנינה; 4 כפות שמן; 1½ כפית מלח; מיץ מלימון אחד; ¼ כפית פילפל שחור.

מבשלים את הביצים, ומפרידים בין חלמונים לחלבונים. חותכים את הנקניק, המלפפונים, הגמבות והחלבונים לרצועות דקות. חוצים את הזיתים לשניים, קוצצים דק את גבעולי הפטרוזיליה. שמים את הירקות החתוכים בקערה, מוסיפים בצלי פנינה, שמן, מיץ לימון, מלח ופילפל. מערבבים היטב ומגישים קר. את החלמונים מפוררים דרך מסננת רשת על הסלט, לקי...

סלט צנוניות מלוב

6 צנוניות בינוניות; 6 כפות מיץ לימון; 1 כפית מלח; ¼ כפית פיל... חריפה.

רוחצים ומנקים היטב את הצנוניות, חותכים אותן לפרוסות או מגרדים גס. מוסיפים את שאר החומרים ומערבבים היטב. מגישים קר.

סלט שעועית רומני

¾ ק"ג שעועית לבנה יבשה; 1 כפית מלח; ¾ כוס שמן (ועוד 2 כפות לקישוט); 2 בצלים בינוניים; ¾ כפית פילפל שחור; 1 כפית פילפלת מתוקה; 1 כף רסק עגבניות; 10־12 שיני שום מעוכות.

שורים את השעועית במים יום לפני ההכנה. מסננים ומעבירים לסיר עמוק. מכסים במים ומבשלים על להבה בינונית כשעה, עד שהשעועית רכה. מוסיפים ¾ כפית מלח, ומבשלים עוד 30 דקות. מסננים את השעועית ומעבירים לקערה עמוקה. מרסקים אותה בכף עץ, תוך תוספת שמן, עד שמתקבלת תערובת אחידה. קולפים את הבצלים וקוצצים אותם דק. מוסיפים לרסק השעועית, ביחד עם יתר המלח, הפילפל, הפילפלת, רסק עגבניות ושום, מערבבים עד שתתקבל תערובת אחידה, מגישים ומקשטים בבצל פרוס ו־2 כפות שמן.

מתאבן ביצים מבולגריה

6 ביצים; 2 תפוחי אדמה גדולים; 4 כפות מרגרינה מרוככת; 1 כפית מלח; ¼ כפית פילפל שחור.

מבשלים את הביצים והתפודים כ־30 דקות, עד שהתפודים רכים. קולפים. מעכים ביחד למחית בקערה רחבה. מוסיפים את המרגרינה, המלח והפילפל השחור. מערבבים היטב, ומגישים קר.

ספרים למדף

עם אחד בסיר אחד

מטעמי ישראל
פסקל פרץ־רובין
הוצאת ר. סירקיס

כמעט לכל עדה מעדות ישראל ספר בישול משלה, ובו מאכלים יהודים, מסורתיים, כשרים למהדרין, וגם משהו משל הגויים, שבקרבם ישבו בני הברית, כי הרי השפעה קולינרית היתה הדדית. "מטעמי ישראל" נועד למי שאינו מוכן למלא את מדפיו בסיפרי בישול עדתיים מסיבות של תקציב, צפיפות או אידיאולוגיה, והכוונה אינה להתנגדות עקרונית לסידור עדתי, כי אם לסירוב עקרוני להתמכר לסיפרי בישול.

פסקל פרץ־רובין, מורה לתזונה, פירסמה לפני שנים אחדות את סיפרה הראשון, שהוקדש למאכלי יהדות צפון אפריקה ותוך ליקוט החומר נוכחה בדמיון שבין המאכלים המסורתיים בעיקר, והחליטה לחקור איך זה בעדות אחרות. במשך שנתיים ערכה מדור "מאכלי עדות" בשבועון "לאשה", והספר הוא פרי נסיון זה. ספר רחוס מאוד, המחברת התעקשה לכלול בו הרבה ככל האפשר, אפילו על חשבון הגרפיקה, על כן האותיות קטנות מאשר בסיפרי בישול אלבומיים, עם כמות מעטה, יחסית, של תצלומי צבע, ובכל עמוד תמצא 3־4 מירשמים. "לא רציתי בספר של 70 מירשמים לצד 70 תמונות" מצהירה פסקל פרץ־רובין, והיא מתגאה בכך שבסיפרה זה 450 מירשמים מ־30 עדות ישראל, לכל אחת 20־22 מאכלים, והם מפוזרים בין הפרקים. מי שמבקש לדלות דווקא את המאכלים ההודיים, למשל, או הגרוזינים תהיה לו בעייה.

לכל עדה יש בספר נציגות מכובדת של תבשיליה הייחודיים לצד מאכלים מסורתיים, בעיקר חגיגיים, שהם משותפים לכל עם ישראל. כך, ריכזה המחברת 11 סוגי חרוסת ו־9 סוגי חמין (לצד תוספות ייחודיות, כמו המינוריס מתורכיה, או קוגל ממזרח אירופה), שלא לדבר על כיסי בצק ממולאים או עוגיות בסירופ. במקרים של בסיס זהה הובא בספר המירשם היסודי, ואחריו כל הווריאציות, כי בכל זאת יש קצת הבדלים.

רות סירקיס, המו"ל, סבורה שהספר נותן ביטוי ל"עם אחד בסיר אחד, על צלחת אחת", והיא מקווה שהוא יתרום לסובלנות הדדית ולהכרה בזכות השכן לתיבול אחר. נשמע פתטי.

למרות מיעוט יחסי של תצלומי צבע, הספר נראה חגיגי, מקושט באיורים עדינים ובתצלומים של כלים עתיקים. יש בו התייחסות לחגי ישראל, קצת סיפורים על מאכלי עדות והוראות עבודה ברורות מאוד, כולל הצעות לשמוש בעזרים חשמליים. 254 עמודים, כריכה קשה.

(צב"ש)

פרידה בהילוך ראשון

המשחק לא התעלה לרמה גבוהה ● נבחרי אירופה ניצחו 87:108 כשגאליס קלע 28 נקודות ● במכבי הצטיין מאגי (26 נקודות) עד שצבר את העבירה החמישית שלו ויצא ● אגב, סילבר קלע 6 נקודות

מאת יצחק ויסהוף

מיקי ברקוביץ, המוזמן חדש־ישן, לנבחרת אירופה בכדורסל פתח את המשחק אמש בסל שקלע לזכות קבוצתו מכבי ת"א. היה זה אחד היתרונות הבודדים של מכבי ת"א מול נבחרת אירופה במשחק ההצדעה ללו סילבר. לאחר סל זה החל גאליס, הכוכב הלוהט של הכדורסל האירופי, להמטיר את סל מכבי ת"א כשהוא נעזר באוטלקו מאגניפיקו, ריבה, יאנאקיס, פטרוביץ, בראנקוביץ והענק ההולנדי סמיטס (2.21). בסיום הביסו האירופאים את מכבי תל־אביב 87:108.

מנגד סבל שחקן נבחרת אירופה דורון ג'מצ'י, ששיחק במכבי ת"א, מאחוזי קליעה נמוכים שהעמידו את מאזנו במחצית הראשונה על 4 נקודות בלבד מ־10 ניסיונות קליעה.

כוכב הערב, לו סילבר, שפתח את המשחק בחמישיה הפותחת ניסה לשחק בתיחכום האופייני לו. סילבר בקליעה מעל לראש הזכיר את ימיו הטובים אולם כושרו הגופני הלקוי היה לו לרועץ והוא בילה זמן ממושך על הספסל.

המאמן החדש־ישן של מכבי ת"א רלף קליין שיתף לראשונה בשורות מכבי ת"א את וילי סימס שהוכיח כושר מעורר. את מוטי דניאל שעדיין לא נכנס לכושרו הטוב ואת הצעיר איציק כהן שהפתיע בתעוזה שלו.

כוכב המשחק היה קווין מאגי. שחקן זה יצא בדקה ה־35 בעוון חמש עבירות, אולם עד יציאתו צבר 26 נקודות וקלט 11 כדורים חוזרים.

השליטה של נבחרת אירופה בכדורים החוזרים היתה מוחלטת — 31 לעומת 24 של מכבי ת"א.

יתרונה של נבחרת אירופה לא הוטל בספק. לאחר שיוויון — 12:12 פרצו גאליס וחבריו ליתרון 24:30 (12), 29:41, 34:53 ובמחצית — 36:58.

גם בפתיחת המחצית השניה שעטה נבחרת אירופה, למרות שגאליס ישב על הספסל — 40:58 ו־73:88 (32).

מכבי צימקה במעט לקראת הסיום בזכות משחק טוב של קווין מאגי וקליעות מרוחקות של מיקי ברקוביץ, אולם יציאתו של מאגי מנעה ממכבי להפתיע ונבחרת אירופה הלמה ללא רחם — 87:108.

שיפוטם של ריגאס מיוון ופסטריס משוויץ תאם את רמתו הבינונית של המשחק.

● קלעו לנבחרת אירופה: גאליס 28, קרופילאק 15, ריבה 14, מאגניפיקו 11, דקורי 10, פטרוביץ 9, סמיטס 8, יאנקיס 6 וברנקוביץ 5.

● קלעו למכבי ת"א: מאגי 26, ברקוביץ 17, ג'מצ'י 13, סימס 9, איציק כהן 7, ארואסטי 6, סילבר 6 ודניאל 3.

טקס בסטייל אמריקני אמיתי

מאת יצחק ויסהוף

בסטייל אמריקני אמיתי נפרדה אמש מכבי ת"א מכוכב הקבוצה לו סילבר. לעיני 9000 צופים נלהבים העניקה מכבי ת"א ערב בלתי נשכח לשחקנה הפורש — ערב לו היה מייחל לבטח כל ספורטאי בסיום הקריירה שלו.

טקס הפרידה מלו סילבר החל במצעד הקפטנים של מכבי ת"א בכל הזמנים החל מאברהם שניאור, רלף קליין, דוד פריש, שבתאי בן־בסט, אמנון אבידן, חיים שטרקמן ולאחר מכן תנחום כהן־מינץ וטל ברודי שלוו ע"י שחקני מחלקת הנוער של האגודה התל־אביבית.

לאחר השמעת ברכות הוצגו שחקני נבחרת אירופה ומכבי ת"א לקהל ואז הגיע הרגע המרגש כאשר הכרוז, רפי גינת, קרא בשמו של לו סילבר.

סילבר נכנס למשטח יד־אליהו כשהוא מקפיץ את הכדור ועובר בין השחקנים, מתקרת האולם ירדו בלונים צבעוניים רבים. הקהל ליווה את הכדורסלן במחיאות כפיים צמודות ובקריאות מלהיבות. סילבר שניסה לענות למברכיו הרבים נאלץ להכנע לקריאות הגיל של הקהל שמנע ממנו לברך את אורחיו. רק לאחר דקות ארוכות הצליח בהתרגשות לענות למברכיו.

השלל של סילבר שישוב לארה"ב יכלול מספר גביעים שהוענקו לו בידי אישים שונים מידי חוג האוהדים של מכבי ת"א, מידי יורם אוברקוביץ יו"ר האיגוד בשם נבחרת ישראל וכן גביע מתנת מכבי ת"א.

בסיום המשחק לאחר שכל החגיגה הסתיימה אמר חתן השמחה: "אני חושב כי הכרטיס שלי במכבי ת"א עדיין בתוקף. מכבי לא צריכה לחדש אותו. כרגע אני רוצה להשאר במכבי אך אני בטוח כי אתעורר בבוקר ואחשוב אחרת. לאחר שאתעורר ארצה לבטח לפרוש".

מה היה הרגע המרגש בערב?

סילבר: "כשניסיתי לעשות תרגיל עם מיקי, להעביר לו כדור מאחורי הגב ובין הרגליים וזה לא כל כך הלך".

סילבר סיכם את שהיה בקיצור: "ארוע מכובד אין להרבות עליו מילים. זה היה ערב נהדר, פרק נפלא בחיי, לא אשכח אותו ואני מודה לכולם על שאיפשרו לי להנות כל כך".

ומה אמרו אנשי נבחרת אירופה?

דרזן פטרוביץ: "ערב נהדר ללו סילבר. שיחקתי נגדו בגביע אירופה, אני זוכר אותו כקלעי מצטיין והערב הייתי נרגש בשבילו".

אנטונלו ריבה: "היינו עייפים אך בשביל לו סילבר נתנו את כל שיכולנו. סילבר היה אחד הטובים באירופה, הוא בחור טוב, שחקן נהדר. שיחקתי הרבה נגדו והיה יחס של כבוד בינינו".

לאון ונדל מנהל נבחרת אירופה: "לאחר שסאך אפיפניו הודיע כי לא ישחק בנבחרת אירופה התפנה המקום למיקי ברקוביץ. הוא בנבחרת בזכות ולא בחסד. המשחק ללו היה ערב נפלא ומרגש. זה חלומו של כל שחקן ואני נרגש בשביל סילבר".

פאבל פטרה מאמן נבחרת אירופה: "נהניתי מאד. התוצאה לא היתה חשובה. היו רגעים של כדורסל טוב וכולם נהנו. מיקי צורף לנבחרת כיוון שחסרו לי שחקנים".

סילבר חוזר עם משקל עודף

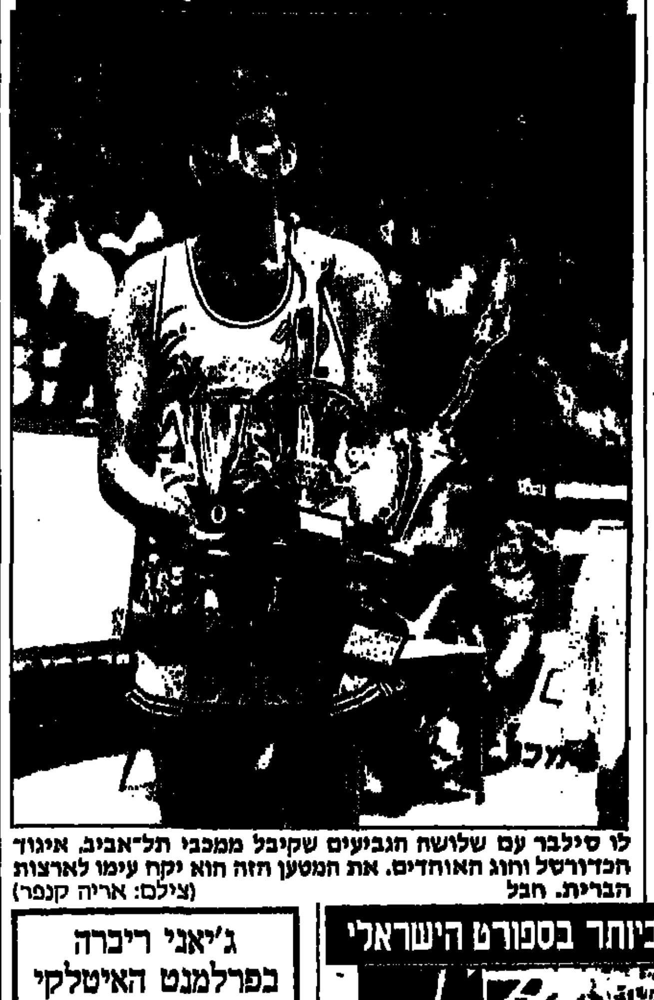

לו סילבר עם שלושה הגביעים שקיבל ממכבי תל־אביב, איגוד הכדורסל וחוג האוהדים. את המטען הזה הוא יקח עימו לארצות הברית. חבל (צילם: אריה קנפר)

במוקדמות אליפות אירופה

שווייץ — שבדיה 1:1

שווייץ ושבדיה סיימו אמש בתיקו 1:1, אחרי 0:0 במחצית, בבית ב' של מוקדמות אליפות אירופה לכדורגל.

את השער הראשון הבקיע השווייצי אנדרה האלטר בדקה ה־58, אולם השבדי ג'וני אלקסטרום השווה שתי דקות בלבד לאחר מכן, לעיני 7000 צופים בלוזאן.

בבית ב' מובילה עתה שבדיה עם 10 נקודות, לפני איטליה עם 8, שווייץ 4, פורטוגל 3 ומאלטה 1.

שבדיה ומאלטה שיחקו משחק אחד יותר מאיטליה ושווייץ.

סוירי דואג לחסוך כסף

מאת אשר גולדשלגר

"מדובר בשלוש נבחרות, בנוסף לישראל, שחייבות להתמודד אחת מול השניה בלאו הכי ולפיכך אין טעם בשיגור נציג מטעם ההתאחדות לכדורגל להגרלה באוקיאניה" — כך אמר אמש שאול סוירי יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל.

בארנס חתם עם ליברפול

הקיצוני הבין־לאומי של אנגליה וקבוצת ווטפורד, ג'ון בארנס, חתם חוזה עם ליברפול תמורת 900 אלף לירש"ט (1.494 מיליון דולר).

אות ההגינות לסטנלי מאתיוס

לסר סטנלי מאתיוס בן ה־72, הקיצוני האגדי של הכדורגל האנגלי בעבר, הוענק בפאריס "אות ההגינות" הבינלאומי, על ידי הועדה הבינלאומית.

מאתיוס, שיצג 84 פעמים את מדי הנבחרת האנגלית וכיכב בליגה הראשונה כשהיה כן 50, לא קיבל אפילו הערה, הקלה ביותר, מן השופט ב־30 שנות פעילותו.

האות נושא את שמו של פייר דה קובארטן, יוזם המשחקים האולימפיים המודרניים.

נשיא הועדה, ז'אן בורוטרה בן ה־88, היה מגדולי טניסאי תבל בשנות ה־20, זכה פעמיים באליפות וימבלדון והיה אחד מ"ארבעת המוסקטרים" שסייעו לצרפת לזכות בגביע דייוויס שש פעמים.

גאליס עולה, לו סילבר יורד

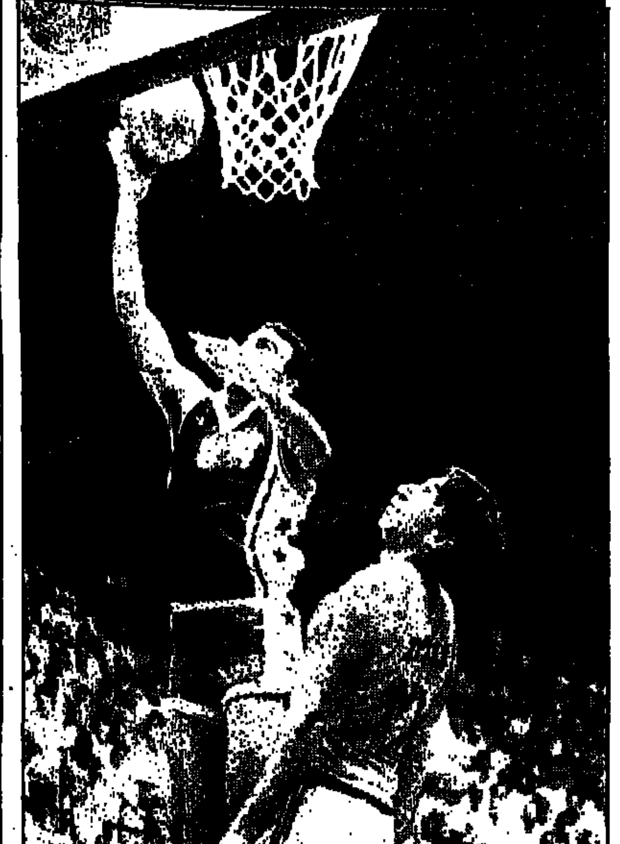

"מלך יוון", ניקוס גאליס קולע שתיים מ־28 נקודותיו במשחק אמש בו גברה נבחרת אירופה על מכבי תל־אביב 87:108. במבצע צופה לו סילבר (צילם: אריה קנפר)

ג'יאני ריברה בפרלמנט האיטלקי

"ילד הזהב" של הכדורגל האיטלקי בשנות השישים והשבעים ג'יאני ריברה בן ה־44, זכה למקום בפרלמנט מטעם המפלגה הגדולה, הדמוקרטים הנוצרים שזכתה במירב הקולות בתום מנין הקולות ביום ראשון וביום שני.

ריברה יצג את איטליה ב־60 הופעות והבקיע 14 שערים לזכות הנבחרת. עם קבוצתו מילאן זכה בשלושה תארי האליפות ואף היה לאחר ממנהליה.

לאחר בחירתו אמר ריברה: "כל יום בקריירה שלי זה משמעותי עבורי, אבל הפעם זה ייחשב כשער הנפלא ביותר שהבקעתי".

שבדי דחה הצעה מהיונייטד

מגינה של קבוצת גטבורג שזכתה בגביע אופ"א גלן הייסן דחה הצעת מנצ'סטר־יונייטד להצטרף לשורותיה תמורת חצי מיליון לירש"ט.

הייסן העדיף את פיורנטינה, אותה מאמן בן ארצו וחברו סוון אריקסון.

עדיין לא נקבע מחיר העברתו, אולם אנשי ספורט בשבדיה מציינים כי מדובר ב־785 אלף דולר והייסן יקבל 200 אלף דולר לשנה.

הסולחה המפורסמת ביותר בספורט הישראלי

דורון ג'מצ'י (מימין) ומיקי ברקוביץ (משמאל) לוחצים ידיים. הצמד־חמד טסים הבוקר יחדיו. במכבי שבעי רצון. (צילם: אריה קנפר)

רבינזון: לא אמשיך בפ"ת

דורון רבינזון בן ה־27 חלוץ מכבי פתח תקוה שבעונת המשחקים האחרונה לא שיחק במשך מספר מחזורים עקב פציעה ובעיות עם אגודתו עשוי לא להמשיך ליטול חלק במדי קבוצת נעוריו.

"מה שברור הוא שבמכבי פתח תקוה לא אשחק בעונה הבאה" אמר השחקן.

תיקו לאולימפיים של אוסטרליה

נבחרתה האולימפית של אוסטרליה בכדורגל שניצחה עד כה בכל ארבעת משחקיה, סיימה את משחקה האחרון בבית ב"גביע הנשיא" בסיאול, בתיקו 1:1 עם פורטונה סיטארד מהולנד.

את השער לאוסטרליה כבש אלן האנטר, שהישווה בדקה ה־85, לאחר שווילי בוסן היקנה יתרון לסיטארד בדקה ה־14.

מיקי ודורון שוב ביחד

אחרי שמיקי ברקוביץ זומן לנבחרת אירופה ויוצא עימה הבוקר לסלוניקי ערכו שני שחקני מכבי תל־אביב סולחה ודורון אף אמר: "ברור שנישן באותו חדר". אידיליה.

מאת יצחק ויסהוף

"לאור ההודעה על צירופו של מיקי ברקוביץ למסע נבחרת אירופה ביוון ובולגריה ובמידה ותהיה נכונות הדדית, אין פורום מתאים ומכובד יותר מאשר נבחרת אירופה לישוב המחלוקת ביני לבין מיקי ברקוביץ בארבע עיניים וזאת למען ההופעה המשותפת בינינו במכבי ת"א ולכדורסל הישראלי הראוי לכדורסלנים ברמתנו" זו היתה ההודעה הדרמטית שקרא אמש, מיד לאחר משחק ההוקרה ללו סילבר, דורון ג'מצ'י מהכתב ובכך שם קץ למחלוקת בינו לבין מיקי ברקוביץ.

הודעתו של דורון ג'מצ'י באה לאחר צירופו של מיקי ברקוביץ לנבחרת אירופה היוצאת הבוקר לסלוניקי שביוון ובשבת תמשיך לסופיה שבבולגריה.

מיקי ברקוביץ הגיב אף הוא על התקרית בינו לבין חברו ג'מצ'י. "נפגעתי ממה שקרה, אך חשובה לי הצלחת הקבוצה ויחסי עם דורון. אני בטוח כי דורון לא רצה להתבטא כפי שקרה, גם אני לא התכוונתי לפגוע וכיום אני מקווה כי שנינו נצליח".

לאחר שמיקי אמר את שאמר קם לעברו של דורון ג'מצ'י לתת את ידו כאשר יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א, עו"ד שמעון מזרחי משקיף מהצד וכולו אושר. גם מאמן רלף קליין נראה מאושר מהסולחה בין שני כוכביו.

לאחר שיצא מחדר ההלבשה נשאל דורון ג'מצ'י האם יגור עם מיקי ברקוביץ בחדר אחד במסעה הקצר של נבחרת אירופה: "שנינו שחקנים ישראלים וזה יהיה מצחיק אם אתגורר עם שחקן צ'כי או יווני. השאלה כלל לא צריכה להשאל. התשובה ברורה".

בשולי המשחק
פסטיבל סילבר ו"המצצה" של מיקי

מאת ישראל פז

רק כדורסלנים יחידי־סגולה זוכים לפרידה כמו שזכה אמש לו סילבר. היכל הספורט ביד־אליהו הריע לכדורסלן, שבא מארה"ב ושירת את מכבי ת"א ונבחרת ישראל בעשר שנים. הוא נטל עם מכבי ת"א פעמיים את גביע־אירופה לאלופות ועם נבחרת ישראל את מדליית־הכסף באליפות אירופה בטורינו, ב־1979.

קודם למשחק טקס, בו נשא לו סילבר נאום (ארוך מדי). כששחקני נבחרת אירופה כיבדו אותו בתשואות. אולם נדמה שהרגע המרגש ביותר במשחק היה דקה ו־45 שניות לסיום כאשר מאמן מכבי ת"א, רלף קליין, החליף את סילבר. המשחק נעצר וכוכבי היבשת לחצו את ידו של סילבר.

תוצאת המשחק לא חשובה. שחקני שתי הקבוצות שיחקו בקלילות. האירופים, עדיין עייפים ממשחקי האליפות שנסתיימה ביום ראשון, ליהטטו וכיסו במבצעים אישיים את חוסר התיאום הקבוצתי. הם לא התייחסו ברצינות למשחק. בוודאי שלא דראזן פטרוביץ...

מכבי ת"א לא היוותה יריב. חשבנו שהקבוצה תביא אטר־קציה – שחקן־חיזוק שיפאר את שורותיה בעונה הבאה. עם הרכב הכדורסלנים הנוכחי, ובמיוחד אלה שלא היו בנבחרת, קשה להגיע לתוצאות. אי־אפשר לזמן כדורסלנים בעיצומו של קייץ, ובזמן חופשה, ולתבוע מהם לגלות יכולת־שיא.

אני שמח בשביל מיקי ברקוביץ, שצורף לנבחרת אירופה. למשחקיה מחר ומחרתיים בסלוניקי ובסופיה. זה פיצוי נאות לשחקן הוותיק, שחסר לי מאוד באליפות אירו־פה. ואתו ועם מנהיגותו – יכלת ישראל להגיע לחישג מעולה.

נדמה לי שמיקי חיכה, גם אחרי שהודיע על פרישה מה־נבחרת, לקול־קורא לו לחזור. חבל שלא נמצא עסקן באיגוד הכדורסל שעשה את הצעד הזה.

עכשיו מיקי בנבחרת אירופה. אני מקווה שכל עוד יוכל לתרום יהיה גם בנבחרת ישראל.

פסטיבל־סילבר הסתיים. יש לקוות שהכדורסלן, השוהה כיום בארה"ב, ימצא דרך לשוב ארצה.

בית"ר י־ם — בני יהודה 0:2

בפתיחות משחקי האינטרטוטו ★ את השערים כבשו גרי ונדרמולן ושלמה שירזי במחצית השניה ★ בוני גינצבורג שחיזק את בית"ר ירושלים הדף כדור עונשין מ־11 מטרים

מאת משה רוזנברג

בית"ר ירושלים פתחה אתמול ברמת גן את משחקי האינטרטוטו כשגברה 0:2 על בני יהודה ת"א.

היתה זו גם הופעת בכורה למאמני הקבוצות מרדכי שפיגלר בירושלים ודוד שוייצר בבני יהודה. גם לשופט המשחק עובדיה צבי היתה זו הופעה ראשונה כשופט בינלאומי.

היעדרם של השחקנים המצטיינים משתי הקבוצות, עקב פציעות ובעיות כספיות, הביאו למשחק שלא עמד על רמה גבוהה והיו בו רק דקות בודדות של כדורגל טוב. בבית"ר בלטו שלמה שירזי, אופיר שמואלי, סמי מלכה ושני שחקני החיזוק השוער בוני גינצבורג (ממכבי ת"א) ויעיש סויסה (ממכבי חדרה). בבני יהודה ת"א בלט הצעיר אייל חיים בקישור וכן אייזנברג עד לפציעתו בדקה ה־60.

שתי הקבוצות שיחקו במערכים פתוחים ללא שמירות אישיות ולכן היו גם הרבה אירועים. כך למשל, פגע הבית"רי סמי מלכה (5) לקורת שער היריב ומנגד החטיא משה זכרון פעמיים ממצבים נוחים.

העליונות הבית"רית באה לביטוי במחצית השניה בה גילתה בני יהודה חולשה בהגנה.

הזדמנות ניתנה לבני יהודה בדקה ה־53 כשמאיר קדוש הכשיל את צחי קוסטיקה ברחבה. השופט עובדיה צבי הורה על הנקודה הלבנה. דוד סלמן בעט לפינה הימנית כדור בחצי גובה אולם בוני גינצבורג בזינוק יפה הדף את הכדור לעברו של חזי שירזי, וזה משלושה מטרים לא יכל להכניע את גינצבורג שזינק לעברו והדף את הכדור.

חלפו רק שלוש דקות ובית"ר ירושלים מימשה את יתרונה. גרי ונדרמולן קלט כדור עומק, חדר לרחבה מימין ומזוית חדה הכניע את השוער הצעיר אייל שמעון שיצא משערו.

הזדמנות נוספת ניתנה לונדר־מולן בדקה ה־63 לאחר מבצע הכנה של סמי מלכה אולם הוא נגח לרשת החיצונית.

רבע שעה לסיום חזו, רק 300 הצופים, בשער היפה של המשחק שרק עבורו כדאי היה לבוא לאיצטדיון ברמת־גן. שלמה שירזי התקדם עם הכדור ממרכז המגרש ומ־20 מטרים שיגר "טיל" אל בין החיבורים.

● בית"ר ירושלים: גינצבורג, שירזי, אזולאי, קדוש, נחמני, שמואלי, בן־אליהו, דידו (דודשוילי), מלכה, ונדרמולן (שוויג), סויסה.

● בני יהודה: א. שמעון, סלמן, מליחי, פרי, עלו, ר. מאיר, א. חיים, ר. לוי, קוסטיקה, שירזי, אייזנברג (צעירי), חוקיה.

בשבת יקיימו שתי הקבוצות משחק גומלין גם באיצטדיון ברמת גן.

שוייצר ושפיגלר לא מרוצים

למרות הנצחון של בית"ר ירושלים 0:2 לא היה אתמול מאמנה החדש של הקבוצה, מרדכי שפיגלר, שבע רצון: "נכון שאנו נמצאים בתקופת הפגרה אבל היו במשחק הרבה דקות מתות כשהשחקנים לא נעים עם הכדור. יחד עם זאת שני השערים שכבשנו ראויים לציון מיוחד".

גם מאמן בני יהודה, דוד שוייצר, היה מאוכזב מרמת המשחק ובייחוד מקבוצתו. "שי־חקנו בהרכב חסר והמחליפים היו חלשים. יש הרבה מה לשפר אצל השחקנים אותם ראיתי היום".

באיירן סיימה בנצחון

● הליגה הגרמנית

האלופה באיירן מינכן סיימה את משחקי הליגה (מחזור 34) במערב גרמניה בנצחון על שאלקה 0:1, לעיני קהל שיא — 59 אלף איש.

לפני המשחק העניק נשיא ההתאחדות הרמן נויברגר את פרס האליפות לקפטן באיירן.

את שער הנצחון הבקיע נורברט נאחטוואי בדקה ה־88.

ב־34 משחקיה נוצחה באיירן פעם אחת בלבד וזה היה על מגרשה.

באיירן סיימה עם שש נקודות יתרון על המבורג שגברה על קייזרסלאוטרן 0:4 ותופיע בגביע אופ"א, יחד עם מינשנגלאדבאך, דורטמונד וברמן.

מינשנגלאדבאך הכניעה את פרנקפורט 0:4, כשאובה ראהן כבש פעם נוספת צמד שערים וזכה בתואר "מלך השערים" עם 24 שערים העונה. זה היה נצחונה ה־20 הרצוף של הגלאדבאך.

תוצאות נוספות: ברמן — קלן 1:2. לברקוזן — שטוטגרט 1:4. דיסלדורף — בוכום 2:2. דיסלדורף נשרה לליגה השניה ואת מקומה של בלאו־וייס יתפסו האנובר וקרלסרוהה.

בשבת גמר הגביע בין שטוטגרט ושטוטגרט קיקרס מהליגה השניה.

הומבורג, השלישית מן הסוף תשחק עם סנט פאולי, השלישית בליגה השנייה, על המקום השלישי בבונדסליגה.

אליפות הלייקרס — לא רק של השחקנים

מאת שלמה גלזר

"אותה שנית אותו מקום" — אמר די.ג'י. הלא הוא דניס ג'ונסון "הג'ינג'י" השחור של בוסטון סל־טיקס. בהכנסו לחדר ההלבשה, השמפניה ושיכור הנצחון של הלייקרס כדי לברך את האלופים הטריים. הדבר מעיד אולי יותר מכל את גאוות היחידה והבטחון המאפיינים את הסלטיקס. אמת, עם עובדות אין להתווכח ואין הצלחה כמו ההצלחה. הלוס־אנג'לס לייקרס היא אלופת האן.בי.איי. (או העולם כפי שקוראים לזה האמריקנים) לשנת 1987.

אוהדי הלייקרס שיכורי הנצחון ידעו השנה עונה גדולה מכל בחינה אפשרית. קבוצתם האהודה "קרעה" את הליגה וסיימה אותה עם 65 נצחונות (80 אחוזי הצלחה). כמובן שאת הזרקורים משכו הכוכבים על המגרש, ועוד נחזור אליהם בהמשך. אולם השנה הזו יכולה להחשב בצדק שנת ההנהלה והמאמן של הקבוצה. לדעתי נעשה עוול גדול למאמן הלייקרס פט ריילי שלא נבחר להיות מאמן השנה באן.בי.איי. לא היה איש ראוי יותר ממנו לתואר זה. בגלי השמחה והשמפניה שוכחים רבים כי רק בעונה שעברה, לאחר ההפסד הצורב ליוסטון בגמר המע־רבי, צפו הכל עתיד קודר לקבוצה כאשר הכוכבים המזדקנים לא ישפ־רו את מצב הרוח של כל מי שסובב את המועדון הגדול והיוקרתי.

אפשרויות הבחירה בקולג'ים לא היו מבטיחות והמצב נראה קשה. אולם פאט ריילי הוכיח כי ניתן במוח כדורסל אמיתי ובמספר מהלכים מבריקים להשאיר את כוכבי הקבוצה ואליהם לצרף "חצי קבוצה חדשה", כך במטה קסם כמעט יצר ריילי קבוצה צעירה, תוססת, דינאמית ואטרקטיבית.

הרכישה של תומפסון

אבל שועל כדורסל ותיק לא התרשם ריילי יתר על המידה מהנצחונות הקלים של קבוצתו במערב והיה ברור לו כי כדי לנצח את הקבוצות הגבוהות והחזקות הנמצאות במזרח יש לחזק בצורה משמעותית את שחקני הציר בקבוצה.

התוצאה של החלטה זו הביאה ללייקרס רכישה בלתי רגילה ברמותו של מייצ'ל תומפסון (2.08) כוכבה לשעבר של פורטלנד שנתקע בתחילת העונה בעל כורחו בקבוצת סאן־אנטוניו. מרגע שהובא תומפסון ללייקרס ידע ריילי כי יש לו קבוצה ההולכת לקראת תואר אליפות.

אסור כמובן לשכוח כי בכל מהלכיו זכה ריילי לגיבוי ממנהל הקבוצה ג'רי ווסט שהוכיח כי הוא לא רק כוכב על לשעבר בליגה אלא גם מנהל צמרת. אבל אם כל הסופרלטיבים והתשבוחות שנקשרו לכתר האליפות של הלייקרס ולהצטיינותו של "השחקן הטוב ביותר בליגה" מג'יק ג'ונסון, כמו גם ג'יימס וורת'י וקארים הנצחי שבגיל 40 חתם על שנתיים נוספות בליגה, כדאי לזכור כי לקבוצה שיחק השנה גם המזל ולמזל הזה קוראים מול הביש של בוסטון סלטיקס, אלופת אשתקד והפיינאליסטית של העונה.

ראו איך שהגלגל מסתובב. כאשר זכתה הבוסטון באליפות אשתקד נראה מצבה טוב מתמיד. הקבוצה שיחקה נפלא, ביל וולטון הפתעת השנה, נראה בריא מתמיד. לקבוצה המתין בדראפט לן ביאס ממרילנד שאמרו כי יהיה כוכב הקבוצה לשנים הבאות. אבל כאשר באות הצרות הן באות בצרורות. לן ביאס נפטר מעודף סמים. ביל וולטון נפצע ולא שיחק כמעט כל העונה, כמוהו גם סקוט וודמן. הבוסטון, האלופה הגאה, מצאה עצמה ללא ספסל מחליפים ועם חמישיה נפלאה אבל מבוגרת. גם בחמישיה היו לבוסטון בעיות. קווין מקהייל שיחק עם סדק ברגלו, רוברט פאריש שיחק פצוע וכן הלאה.

המסורת מ־1969 נשמרת

איש מהמומחים לא נתן לבוסטון סיכוי להגיע לגמר. אבל בוסטון עשתה זאת בחירוק שיניים. היא עשתה זאת לאחר קרבות מתישים מול מילווקי ודטרויט. האלופה יצאה מותשת ומוכה לקרב האחרון, החשוב מכולם. נגד לוס־אנג'לס לייקרס. שני ההפסדים בפורום של לוס אנג'לס היו צפויים ולא שברו את רוחם של הכוכבים "הירוקים" ורק "מזל" נתן ללייקרס נצחון בנקודה בגארדן על בוסטון, נצחון שהבטיח להם את הסידרה כולה.

עכשיו הלייקרס אלופה. המסורת שקבוצה לא זוכה באליפות רצופה שנתיים, מאז 1969, נשמרה.

התואר עבר מערבה ללייקרס, אולם הכבוד נותר במזרח אצל הסלטיקס. המוחות בהנהלה שם עובדים על השנה הבאה. כמו בכל יתר מועדוני היוקרה של הליגה הזו יתקנו מהר את נקודות התורפה כדי להבטיח שהקבוצות יפגשו באותו מקום ובאותה שעה גם בעונה הבאה.

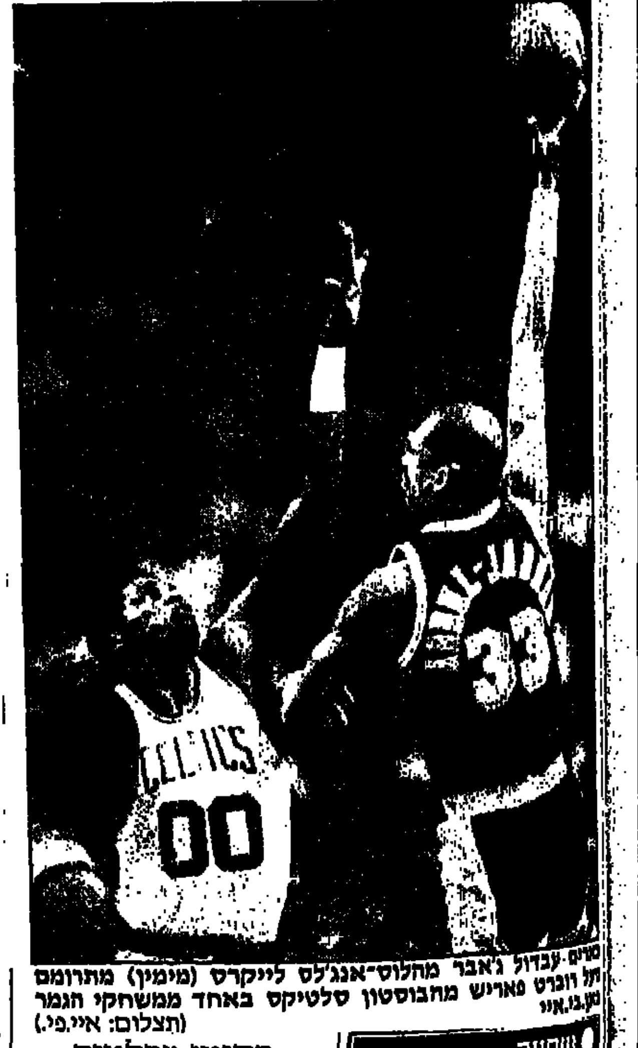

עבדול ג'אבר מהלוס־אנג'לס לייקרס (מימין) מתרומם מול רוברט פאריש מהבוסטון סלטיקס באחד ממשחקי הגמר של הנ.בי.איי. (תצלום: איי.פי.)

סקוטי מסלטיק למינשנגלדבאך

קשרה הסקוטי הבין לאומי של סלטיק גלאזגו, מורדו מקלאוד בן ה־28, חתם חוזה בן שנתיים עם מנשנגלאדבאך תמורת העברה השווה 390 אלף דולר.

מקלאוד חזה בנצחון קבוצתו לעתיד על איינטרכט פרנקפורט 0:4 בליגה וכתוצאה מכך הבטיחה השתתפותה בגביע אופ"א.

● טניס

ג'ורדן נוצחה באיסטבורן

הטניסאית האמריקנית קיתי ג'ורדן נוצחה בסיבוב הראשון באיסטבורן על ידי האוסטרלית אליזבת מינטר 6:4, 6:2.

וונדי ווייט מארה"ב גברה על ראפאלה רג'י מאיטליה 6:4, 3:6, 4:6.

בטורניר הגברים גבר האוסטרי הורסט סקוף על האיטלקי קלאודיו פאנטה 6:7, 6:0 והגרמני פאבל וויטישק, שככל הנראה יהיה יריבו של בלום בוימבלדון בסיבוב השני, ניצח את רונאלד אגנור מהאיטי 6:7, 6:4, 6:7.

● שחיה

התואר העשירי של אוטו

שיאנית העולם בשחיה ובעלת ארבעה תארים באליפות העולם המזרח גרמניה קריסטין אוטו בת ה־22, זכתה במאדריד ב־100 מטר חופשי בתואר הלאומי העשירי שלה, כשגמאה את המרחק בארבעים, בזמן של 55.89 שניות.

... שהעניק לארצו את הבכורה העולמי ב־4×200 מטר, זכה פעם נוספת את התואר הלאומי ... 1983, כשקבע זמן של 1:49.27 דקה.

המנצחים באליפות ששת הימים יעפילו אוטומטית באליפות אירופה בשטרסבורג בחודש אוגוסט, ולאליפות הנוער האירופית ביולי ...

שוויץ — שבדיה 0:0

נבחרות הכדורגל של שווייץ ושבדיה עד גיל 21 נפרדו בתיקו במוקדמות אליפות אירופה. שוויץ צועדת בראש עם חמש נקודות לפני איטליה 4.

הירשום בקר זכיה שלישית?

ביום שני תפתח הגדולה בהצגות הטניס העולמי – אליפות וימבלדון ★ המערב גרמני, בוריס בקר, רשם שתי זכיות רצופות ★ בין המשתתפים גם עמוס מנסדורף (מול יריב קל בפתיחה) וגלעד בלום בהופעת בכורה ★ 128 טניסאים ועוד 128 טניסאיות חולמים על ריקוד הנצחון המשותף ★ וימבלדון – שם דבר בעולם הטניס

מאת שבה סלברט

ביום שני יורם המסך על הגדולה בהצגות הטניס העולמי, כאשר בוריס בקר בן ה־19 מגרמניה, מחזיק התואר בוימבלדון בשנתיים האחרונות, יתן את האות לפתיחת המשחקים. כשיתייצב במגרש המרכזי מול יריבו הצ'כי, קארל נובאצק.

128 טניסאים ו־128 טניסאיות ייאבקו על הבכורה היוקרתית ובתוכם הישראלים עמוס מנסדורף וגלעד בלום, שלא נזקקו למשחקים מוקדמים כדי להופיע בסיבוב הראשון, כפי שנאלץ שלמה גליקשטיין.

גליקשטיין גמר את ה"סוס" שלו, אבל בעקבותיו קמו לנו צעירים חרוצים, כמו מנסדורף, בלום ואחרים, שהרימו את קרנה של ישראל בקרב העמים.

לבלום זוהי הופעת בכורה בוימבלדון, בעוד שלמנסדורף זוהי הופעה שלישית. הבחור הזה הצעיד את ישראל מעל ומעבר לכל הציפיות. שמו התנשא מעל הכותרות, בעיקר לאחר נצחונותיו על טניסאי צ'כוסלובקיה בגביע דייויס.

אנו תקווה, שעמוס יעבור את המשוכה הראשונה, שאינה קשה במיוחד. יריבו ניק פולוור מבריטניה מדורג 251 בעולם, בעוד שהישראלי מדורג 32 בעולם. לעומת זאת, יריבו של בלום, הגרמני פטריק קונן, מדורג מעליו בכמה מקומות — 116 מול 148 של גלעד בלום.

שני הישראלים מוצבים בבית אחר ועשויים אפילו להיפגש בסיבוב השלישי, אם כמובן ינצחו את יריביהם. בעיקר מנסדורף, שבסיבוב השני יתייצב מולו לא אחר מאשר הצרפתי הנרי לקונט, המדורג חמישי ואותו ניצח מנסדורף אשתקד בתחרויות שהיו באולם ומבלי כלונדון.

לפני כן יהיה על הצרפתי לנצח יריב לא קל, כוכב עולה מארה"ב, העונה על השם אנדרה אגאסי.

הצעידה של גליקשטיין

את ההישג המרשים של טניסאי ישראל בוימבלדון, העניק לנו עד כה, שלמה גליקשטיין, לפני כמה שנים חלף על שתי משוכות (אחד מהם המקסיקני ראול רמירז) אבל בסיבוב השלישי לא יכול היה מול אלוף וימבלדון הניצחי, השבדי ביורן בורג, לו הפסיד בשלוש מערכות, אחת מהן בשיעור 7:5. מאז ירד "טומר" אט־אט, מן המקום ה־27 בעולם עד למקום ה־300 והלאה, וגם לבורג היתה זו "שירת הברבור".

ככל שנה גם הפעם, צופים להפתעות, או ליתר דיוק, מי שטוב על מגרשי חימר או על משטח פלאסטיק, או על משטח מתוח באולמות, אינו טוב על מגרשי דשא. מעטים הטניסאים שהצליחו בעבר לזכות בכל התארים ועל כל המשטחים עליהם שיחקו. הם היו יחידי סגולה, והכוונה לשניים בלבד שנטלו את ה"גראנד־סלאם" בשנה אחת. האמריקני דונאלד באדג' ב־1938 והאוסטרלי רוד לייבר ב־1962 וב־1969. מאז לא קמו להם יורשים.

אס־כי השבדי ביורן בורג קבע שיא זכיות בוימבלדון (חמש זכיות רצופות מ־1976 עד 1980 כוללו) ושיא זכיות ברולאן־גארוס — שש במספר (1974, 1975, 1978, 1979, 1980 ו־1981), אבל לא זכה מעולם בשני התארים הנוספים ב"גראנד־סלאם", ארה"ב (משטח פלאסטי) ואוסטרליה (משטח דשא). כך גם ג'ון מקנרו. שלוש זכיות בוימבלדון (1981, 1983 ו־1984) וארבע זכיות בארה"ב (1979, 1980, 1981 ו־1984), גם הוא לא זכה בשני תארים יוקרתיים — רולאן־גארוס (משטח חימר) ואוסטרליה. לעומת שני הגדולים, הצליח ג'ימי קונורס לזכות בשלושת התארים מתוך הארבעה. בוימבלדון (1974 ו־1982) ארה"ב (1974, 1976, 1978, 1982 ו־1983), ובאוסטרליה (1974, 1975).

ג'ון מקנרו פרש

רק שני טניסאים שזכו בעבר בוימבלדון, יטלו הפעם חלק, לאחר שג'ון מקנרו פרש שוב מן התחרויות זו השנה השניה ברציפות בגלל מיחושי גב ורופאו יעץ לו לנוח לפחות ארבעה שבועות.

המאבק על הבכורה שוב יתנהל בין בוריס בקר ואיוואן לנדל שהופיעו אשתקד בגמר. היריבים האחרים, מאטס וילאנדר ושטפן ארברג משבדיה, עדיין לא התרגלו למשטח הדשא בוימבלדון, אבל הדשא במלבורן היה לטעמם. השניים זכו בתואר האוסטרלי בשנים האחרונות, בעוד שבוימ־בלדון הודחו בשלבים של עד רבע הגמר.

המומחים הגדולים על מגרשי הדשא בעבר, האוסטרלים והאמריקנים נעלמו. את מקומם תפסו האירופאים — השבדים והצ'כוסלובקים (בעקבות לנדל, מדורג מילוסלאב מאצ'יר חמישי). האם ההגמוניה האירופית בשנתיים האחרונות בוימבלדון, עשויה להיקטע על־ידי הטניסאים מעבר לים, כמו האוסטרלי פאט קאש (הופיע בחצי הגמר), הותיק ג'ימי קונורס, המדורג שביעי ואשר נתן "פייט" רציני לבקר בגמר ה"קווינס־קלאב" בלונדון, ואולי בני־ארצו טים מאיוט (גם הוא היווה יריב שקול לבקר), פול אנאקון, דייב פייט וברד גילברט, ואולי קווין קארן יליד דרום־אפריקה, שהופיע ב־1985 בגמר וימבלדון?

ב־101 אליפויות וימבלדון מאז 1877, שבו נטל הבריטי גור את התואר הראשון, זכו בכתר 52 טניסאים מכל רחבי תבל. בראש צועדת ארה"ב עם 18 תארים: אוסטרליה עם 10, בריטניה 12, צרפת 4, צ'כוסלובקיה שניים, שבדיה, ספרד, גרמניה, פרו ניו־זילנד — 1 כ"א.

רוב התארים בידי הבריטים

ברוב התארים זכה הבריטי רנשאו עם שמונה כתרים, אבל אז וימבלדון היתה פתוחה לטניסאי בריטניה בלבד, כך שגם הבא אחריו היו בריטים, האחים דוהרטי — תשעה.

המפורסם בטניסאי בריטניה שהיה משכמו ומעלה גם בעולם בתקופה ההיא, היה פרד פרי, שזכה שלוש פעמים רצופות בוימבלדון — 1934, 1935 ו־1936. מאז ועד בורג לא קם טניסאי שישבור את שיא זכיותיו במאה הנוכחית, כאשר וימבלדון הפכה לפתוחה לכל מאן דהוא. אמנם רוד לייבר זכה ארבע פעמים בוימבלדון אבל לא ברציפות. הוא עשה זאת פעמיים ברציפות (1961 ו־1962, 1968 ו־1969).

גם האוסטרלי ג'ון ניוקומב זכה שלוש פעמים — 1967, 1970 ו־1971 ואחרי טניסאי יבשת החמישית, ג'ון מקנרו, שירש את ביורן בורג, הגדול מכולם.

בוריס בקר מקווה לזכות בפעם השלישית ברציפות. הוא עדיין צעיר ועמו גם שיא — הטניסאי הצעיר שזכה בתואר וימבלדון, בהיותו בן 17.

מרטינה או שטפי גראף?

תשומת הלב בקרב הנשים, תכוון בעיקר לשתי הגדולות, מרטינה נאווראטילובה, בעלת שיא הזכיות בוימבלדון (7) והצעירה שטפי גראף בת ה־18 ממערב־גרמניה, אשר לא נוצחה ב־39 משחקיה האחרונים. לפני כשבועיים ניצחה הגרמניה בגמר צרפת את נאווראטילובה בפעם השנייה ברציפות, ומעניין לציין, שהצ'כית הגולה לא זכתה בתואר כלשהו מאז חודש נובמבר.

אשתקד בגמר בוימבלדון ניצחה מרטינה את הנה מנדליקובה מצ'כוסלובקיה ולפני שנתיים היתה זו כריס אווארט, שדורגה שלישית, לפני מנדליקובה, ובת־ארצה הלנה סוקובה. בעוד שהארגנטינית הצעירה, גבריאלה סאבאטיני דורגה שביעית ואשתקד נוצחה בחצי הגמר על־ידי מרטינה המיליונרית.

אם שטפי גראף תצליח לזכות בבכורה, היא תעשה היסטוריה, כשתהיה הטניסאית הגרמניה הראשונה שנטלה את התואר המכובד בעולם הטניס ואם צמד הגרמנים הצעיר יזכה הן בין הגברים והן בין הנשים, הרי שהשניים יעשו איפוא "היסטוריה כפולה".

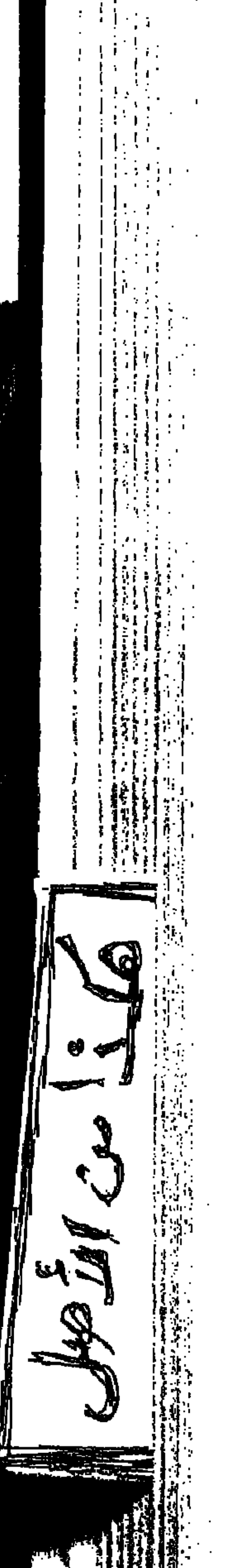

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה להעברת אחוזים מקומה לקומה ולקו בנין צדדי 10% ברחוב המלך ג'ורג' מס' 76 גוש 6951 חלקה 7.

תיק בנין 076־3/406
בקשה מס' 870301

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

עירית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן החוק) בנ/87/251

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר יוסף לוי הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת ההקלה בנכס גוש 30 חלקה 1 ברחוב עלי הכהן בירושלים דהיינו: הקלה במספר הקומות 5 קומות ו־8 קומות מדרגות במקום 3 קומות המותרות.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להכניס תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים. ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00־14.00.

אבירם פחולה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי

טבריה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה להיתר בניה לתוספת קומת מגורים מעל גגריה קיימת בגוש 16652 חלקה 44 בטורעאן.

מהות הבקשה — 2 בנינים במגרש אחד וקיים במגרש מבנה אחר בנוסף לנ"ל.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

סעיד ע. חק
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

עירית אשקלון

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה — 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי שטיינברג יהודה מהות הבקשה הקלה באחוזי בניה של 3.54% מבקשים 36.54% במקום 33% המותרים ע"פ 46/147/03/4 בכתובת רח' הדרור 24 בגוש 1958 מגרש 58 אפרידר אשקלון.

המעונין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפירסום זה.

בני וקנין — מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה אשקלון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי

שמעונים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 7 לתכנית מפורטת 149/03/7 — מושב זמרה, ביחד עם התשריט המצורף אליה. עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח ציבורי פתוח לאזור מגורים ושטח חקלאי. שינוי יעוד מאזור מגורים ושטח חקלאי לאזור מגורים לבעלי מקצוע לשטח חקלאי ולשצ"פ. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית — 30.750 מ"ר מושב זמרה.

על המעונין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פירסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית והאמורה.

(***)
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

מרחב תכנון מקומי

רחובות

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה בקשה לשימוש חורג

בהתאם לסעיפים 146־150 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית בקשה לאישור שימוש חורג לגבי חלקה 211 בגוש 3704. השימוש החורג מתבטא בכך שהועדה המקומית תתיר את השימוש למבנה הנ"ל למעבדה רפואית לתקופה של 3 שנים.

כל המעונין יוכל לעיין בתוכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית קומה ד' כל יום בשעות העבודה הרגילות פרט ליום ששי ולהגיש התנגדות לתוכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל חרמלך, יו"ר
הועדה המקומית
לתכנון ולבניה רחובות

הועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6580 חלקה 860, רח' בר אילן. מבוקשת הקלה בצורת הבינוי והקלה באחוזי בניה 8.2% משטח המגרש דהיינו 116.9% במקום 108.7% המותרים לפי תכנית רע/1/248א'.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מההקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ,
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6580 חלקה 858, רח' בר אילן. מבוקשת הקלה בצורת הבינוי והקלה באחוזי בניה 11% משטח המגרש דהיינו 119.7% במקום 108.7% המותרים לפי תכנית רע/1/248א'.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מההקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ,
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

מרחב תכנון מקומי

כפר־סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 6,(3) בגוש 6439 רחוב שרת הקלות כלהלן: 1. תוספת 6% למותר — 38 מ"ר. 2. הקלה בקו בניין צדדי ואחורי.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתוכניות המצורפות אליה במשרדי הוועדה המקומית, כפר־סבא, רח' ויצמן 137 בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום, וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש. התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה כפר־סבא

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 150 בגוש 8267 רח' גורדון פינת גבעת חיים בהריגות: הקלה מבוקשת עד 21% בניה 0.58 מ' בקוי בנין צדדיים תוכנית מס' 209/87 ות.ב. 927. את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי

רעננה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה באישור שר הפנים שינוי תכנית מתאר מקומית והנקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רע/1/229ב'.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6580, חלקות 112, רחוב אבבי.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד מאזור מגורים ב' לאזור מגורים ג'.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3065 התשמ"ד, עמ' 2710 ובעתון בוקר על המוסף מתאריך: 21.5.84, ובעיתון ערב מעריב מתאריך: 21.5.84 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף השבוע מתאריך 22.5.84 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. זהבי, מ"מ יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז
תאריך: 7.6.1987

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 08.03 שעת כושר. 08.15 מושגים ביהדות — משא ומתן באמונה. 08.40 כלי סודות 'שרוק 1. 09.00 ארץ מולדת — בין תורכיה לבריטניה (כ). 09.20 מדעי הטבע (חטה"ב) — סודות מעולם החושים. 09.35 מאחיים ענינו למשרד התחבורה — דפי מידע — טלטקסט. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מרוכזת (ו"ח) — אלבת (אל) עתיק. 11.30 אנגלית ח'. 12.00 מדעי הטבע (ע"י) — פיסיקה רדיואקטיבית. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 הסטוריה (ע"י) — העשרה האיסלם. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.03 שעת כושר. 14.15 קשר משפחתי — בשידור חוזר. 15.00 סאו טאו. 15.25 רחוב סומסום. 16.00 מוגדור עיר יהודית — מוגדור היא עיר נמל מרוקאית דרומית־מערבית לקזבלנקה. 17.00 ערב חדש — מנחה: רן מרגלית. 17.30 באותו ענין — הנושא הפעם: איברי הגוף מנחה: אלירז אליעז. 18.00 התלתרגליים — הפרק השביעי. 18.25 פסוקו של מקום — מבט אל בית שאן. 18.30 מבזק החדשות (ערבית). 18.32 מגזין לאמנות (ערבית). 19.00 מבט — תכנית דיון שבועית בענייני השעה (ערבית). 19.00 סיפורים בראש (ערוץ 2). 19.30 חדשות (ערבית). 19.30 תצפית (ערוץ 2). 20.00 כותרות מבט. 20.00 פסטיבל חסידי (ערוץ 2). 20.02 מבט ספורט. 20.50 נקודת חן — סרטת כיוולים עם אורי רביה. 21.00 מבט לחדשות. 21.00 ויראשיפ (ערוץ 2). 21.35 אף פעם לא מאוחר — הפרק השני: פחדי גיל העמידה. 22.00 על נהרות תבל — מסע אל קהילות יהודיות — אחרי שאינם היהודים — סרט ראשון מתוך שני סרטים על פולין. 22.45 דמפסי ומייקפיס — הפרק העשירי: עוף דורס — המשימה העומדת לפני דמפסי ומייקפיס היא ללכוד קבוצה של טרוריסטים, המצאים במקום מסתור, ולהם מצבורי נשק גדולים. 23.35 הגיע זמן לשון — פינה לענייני לשון. בהגשת אבשלום קור. הפעם: הצועני והליפסי שלוש ציפורים במלה אחת. חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

05.00 צלילי בוקר. 07.00 בהאזנה נינוחה. 08.00 קונצרט בוקר. 11.57 פינת השיר — בשירי שאול טשרניחובסקי. 12.00 כי הסריטה באה: סוויטה מס 4 בדו מינור לצ'לו סולו פרוקופייב; קטעים לנבל ועוגב. סונטה לוויולה ופסנתר. 13.05 בהאזנה נינוחה. 15.00 מפגשים. 16.00 אתנחתא — בשידור חוזר יאיר קלס — כנור/ויקטור דרביאניקו — פסנתר שוסטקוביץ: סונטה אנסקה: סונטה מס 1 הסינגון העממי היהודי מארטינה: סונטה מס 1. 17.35 קשת של צלילים — לאו וינר: דיברטימנטו מס 1 ברה מג'ור והן וויליאמס: קונצ'רטו גרוסו לתזמורת מיתרים. 18.05 אנתלוגיה בצליל — מן הדרמה הכנסייתית לראשית האורטוריה. 19.00 מוסיקה קלאסית קלה. 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי. 20.27 פינת השיר. 20.30 מהקלטות התזמורת הסימפונית רשות השידור: הונגר: יהודית: מנדלסון: סימפוניה מס' 1 הסקוטית: פולנק: קונצ'רטו ל־2 פסנתרים ותזמורת: שוברט: סונטה בסול מג'ור לפסנתר 4 ידיים. 22.30 מג'ו והלאה. 23.00 דור הזהב — אמנים גדולים בהקלטות הסטוריות כנרים נשכחים — תכנית רביעית יאשה משהייפץ ושי"ח.

רשת א'

07.30 רדיו קל. 08.05 הסוגה מחונה. 08.55 ספרות על הגל. 09.05 טלרדיו — שירות מידע למאזינים. 10.05 עניני בוקר. 10.55 ספרות על הגל. 11.10 השידור היומי לבתי הספר — מסע בתולעת ספרים. מאת יעקב שביט. 11.30 שירי עמים. 12.05 מעורב יס תיכוני — עם ניסים גרמה. 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 בראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.25 השכלה ודעת לכל. 15.55 ספרות על הגל. 16.05 ארץ לא נודעת. 17.10 שירים עבריים. 17.20 האוניברסיטה המשודרת. 17.55 ספרות על הגל. 18.05 מנחות ערב. 19.05 שער כתניא. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 יש לי חלום — עורך ומנחה: יובב כץ והפעם: עם הפסיכולוגים דבורה מילר ואמנון ברזני.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 07.55 ספרות על הגל. 08.05 סופרים על הגל. 13.05 כחצי היום — חדשות ופזמונים. 13.55 ספרות על הגל. 14.05 לראות או לא לראות — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 סופרים על הגל — המשך. 17.07 ספרות על הגל — מופע רדיו לשבוע הספר העברי שיודר חי מ"צוותא" בתל־אביב הפקה משותפת של המדור לספרות של קול־ישראל ומועדון "צוותא" בתל־אביב משתתפים: ארז ביטון, יאיר הורביץ, נתן יונתן, יהודה עמיחי, דוד גרוסמן, סביון ליברכט, יורם קניוק, גלילה רון־פדר, עדנה שבתאי, אהוד זמורה, אבנר הולצמן, עדי צמח והזמרת אורה זיטנר. מנחה: גבי ינון. 19.35 השבוע בכנסת. 19.55 ספרות על הגל. 20.05 שורשים — שבועון לענייני פולקלור ועדות. 22.05 סופרים על הגל.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — מבוא לתורת המוסר — נגד עמדת היחסית המוסרית. מרצה הגב' נעמי כשר. 06.30 פוקחים עין — החדשות הראשונות של היום. עם מירב אוסיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 אילה בוקר — עם אבי ישראלי. 10.05 הפסקה 10 — עם מיכי נבו. 10.55 שירותרום. 11.05 נבון לעבציר — עם יוסי עבאדי. 13.05 מיקוב טוב באבצ'י — עם יצחק נוינר ואורלי יניב. 14.05 דו רה יוסי — עם רוני לנץ ורני קרפל. 15.05 נוסע הקסם הביסתורי — רבולנה — חלק א'. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן יילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל — עם דן שילון, יעל דן ונוני סביר. 18.00 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן. 18.45 משולש — עיונים יומי בענייני השעה. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 שירים מכאן, שירים עבריים — עם שירא גרא. 19.50 תיק פלילי 371/87 — מדינת ישראל נגד ג'ון איואן דמיאניוק — יומן מיוחד לסיקור ארועי המשפט. 20.05 יער מיצר — מגזין לענייני צבא וביטחון. 20.40 שירי להקות צבאיות. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — מבוא לתורת המוסר (ש"ח). 22.05 על הרבע ועל הכיפאק — בתכנית ישולבו תודות לתורמי ה"שירותרום" שבשמותיהם עדיין לא הוקראו. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה עם ירון וילנסקי. 23.58 שיחת חצות — עם הסופר יוסל בורשטיין. 00.05 ציפורי לילה — עם אלי ישראלי. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 סבבבבוסים — אינפורמציה, ד"ג'ים, משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 על הרבע ועל הכיפאק — שירים שהתחברו אוהבים. 23.05 קול הג'אז הזה.

רשת ג'

06.11 בחורה לאושר — להיטים וותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה כבר תשעי' עם אבי אתגר. 10.05 שבעים כי יודע. 11.05 אהבה יומיומית — עם יוסי סיאם. 12.05 ריח מוסיקה. 13.05 רק ביחד חול — עם מנחם פרי. 14.05 פזמון חוזר. 15.05 חדש, חדיש ומחודש — עם שיש עטרי. 16.05 הצגה יומית — עם יהודה אביב. 18.05 קוליבר — שבועון פופ. 20.05 ניצל חי — חגיגת סיום שנת הביבוריים — שידור חי מ"צאסטיאטרון "והו"' בתל־אביב. עם טוש עטרי, יקיר אביב ויגאל רביה. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב:

[illegible] 9.30 .7.15 .4.30
אסתר: מיידון גן העדן 9.40 .7.15 .5
אלנבי: ילדים חורגים לאלוהים
9.10 .7.15 .1
בן־יהודה: טיפוח נבריה 9.30 .7.15 .5
גת: סיפור מהחיים 9.15 .6.15 .3.15
גורדון: נישואיה של מריה בראון 9.10 .7.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.10 .7.15 .5
דרייב אין: מעבר לשיא 7.30
הוד: קווטרמן 9.30 .7.15 .5
לימור חדש: רה בתן זהב 9.30 .7.10
ביזואון ת"א: מותו של סוכן 9.10 .7.30
סינמה 1: כנקו 9.10 .7.15 .5
סינמה 2: חנה ואחיותיה 9.30 .7.15 .5
פאר: תלויות מהוקים 9.30 .7.30 .5
פאריס: בטי בלו 9.30 .7.15 .2 .12, 23.00
רונן: לילי
רביחן:
חן 1: בי"ס למשמר אורחי 9.50 .7.30 .5
חן 2: חנות קטנה ומטריפה 9.45 .7.25 .5
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45 .7.40 .5
חן 4: חנות הקטנה ומטריפה 9.45 .7.40 .5 .2 .11
חן 5: אני והחברה 9.45 .7.40 .5 .2 .11
שחף: פלאטון 9.30 .7.00 .4.10
תל־אביבי: מעבר לשיא 9.30 .7.15 .5
תכלת: החנות מעבר לפינה 9.35 .7.00 .4.30

רמת־גן
אואזיס: מועדון גן עדן 9.30 .6.40 .4
לילי: הבוקר שאחרי 9.30 .7.15
אימון: בי"ס למשמר אורחי 9.45 .7.30 .5
רביגן:
גן 1: קרוקודיל דנדי 9.40 .7.20 .5
גן 2: אני והחברה 9.40 .7.20 .5
גן 3: מישהו פראי 9.40 .7.30 .5
גן 4: חנות קטנה ומטריפה 9.15 .6.15

ירושלים
אדיסון: מעבר לשיא 9.30 .7.15 .4.10
אורגע: בי"ס למשמר אורחי 9.15 .4.30
בית אגרון:
בחורה לנעורים 17.00
כולם נפלו על הראש 19.30
שובו של ברטין גר 21.45
וודי אלן – מלחמה ואהבה 24.00
כפירי: שם הורד 9.30 .7.00 .4.00
אורגיל: פשעים שבלב 9.15 .7 .4.30
מיטשל: ילדים חורגים לאלוהים 9.00 .7.00 .4.30
סמדר: שנת הדרקון 9.30 .7.00
הבירה: סיפורים שסיפרתי לאבי 9.15 .7.15 .4.30
אורין
אור 1: ללא רחמים 9 .6.30 .4
אור 2: בטי בלו 9.00 .7.00 .4.10
אור 3: חנות קטנה ומטריפה 9.00 .6.30 .4.30
אור 4: קרוקודיל דנדי 9.00 .7.00 .4.10
עדן: פושע מוכשל וילדה קטנה 9.00 .7.00 .4.10
תיאטרון ירושלים: בילי 21.45 .18.45

חיפה
אורה: ימים של תהילה 9.15 .7.00 .4.30
חן: קרוקודיל דנדי 9.00 .6.45 .4.30
עצמון 1: ילדים חורגים לאלוהים 9.15 .7.00 .4.10
עצמון 2: שיחות בלובלבה 9.30 .7.15 .4.15
עצמון 3: מעבר לשיא 9.15 .7.00 .4.10
פאר: בי"ס למשמר אורחי 9.15 .7.00 .4.10
רון: קווטרמן 9.00 .6.30 .4
אמפי: הבוקר שאחרי 9.15 .7.00 .4.10
אורלי: שם הורד 9.15 .6.45
קרן אור המחודש: שבעוע עדין 9.15 .7.00

נתניה
שרון: בי"ס למשמר אורחי 9.15 .7 .5
כטוריה: פושע מוכשל וילדה קטנה 9.15 .7 .5

חולון
סביוי: ילדים חורגים לאלוהים 9.10 .7.15 .5
מגדל: בי"ס למשמר אורחי 9.00 .6.00
ארמון: נערה לילי 9.10 .7.30 .5

בת־ים
עצמאות: מעבר לשיא 9.10 .7.15 .5

הרצליה
היכל: מעבר לשיא 9.10 .7.15 .5.00
מלון דניאל – האודיטוריום: חליפת ערב 21.30 .19.15

באר־שבע
חן: מעבר לשיא 9.10 .7.30 .4.30

פתח־תקוה
היכל 1: קווטרמן 9.10 .7.15 .5
היכל 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.10 .7.15 .5
היכל 3: מעבר לשיא 9.10 .7.15 .5

עפולה
מופתרון: פלאטון 8.10

רעננה
אורות: ללא רחמים 9.00 .7 .4.30

גבעתיים
הדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.10 .7.15 .4.30

ראשון־לציון
רון 1: קווטרמן 9.10 .7.15 .4.30
רון 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.10 .7.15 .4.30

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ה' 18.6
בדרך לברודווי: 20.30
הדוד וניה: 20.30
מירלה אפרת־ בתיאטרון חיפה: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה' 18.6 בשעה 16.30
ספרות על הגל – מופע רדיו בשידור ישיר לרגל שבוע הספר העברי
בשעה 20.30:
החילוני האחרון
בשעה 24.00
פגע וברח – מעבדה תרבותית – מופע חד־פעמי קבוע בהשתתפות צעירים מכל תחומי האמנויות

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בתיים — גני בתיים — הנביאים 1
חולון — אהרון — הוסיין 52, קופ"ח — עין יהב
ירושלים — ארמון הנציב — רב גרונר 21
נתניה — תרופה — הרצל 2
פתח־תקוה — פינסקר — פינסקר 2
רמת־גן — גרמוה — ביאליק 50
תל־אביב — נצח ישראל — נצח ישראל 11; קופ"ח כללי — אמסטרדם 7
חיפה — הדס — הורב 35
רחובות — כללית — בני משה
רעננה־כ"ס — קופ"ח כפ"ס — בן־גוריון 45

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק ודימונה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 14.30, 18.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 14.35, 16.40, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום א' חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניארדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק – נשים, כירורגיה, אורטופדית. הדסה ע"ב — ילדים, עיניים. בקור חולים — פנימית, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'–ה' 08.00–20.00, בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03־433300, 03־453500.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון
לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02־243338
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04־229488 (11.00–20.00)
גליל מערבי – 04־922222
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 222732.
"קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנביאים 26, קומה ג', טל' 04־523366. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 ליד המשביר קומה א' טל': 394869, 03־285822

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־52432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־327121
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיטורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, חולון, רמלה — 101, טל' 08־221022, עפולה, טלפון 065־93334, טבעון 101, טלפון 04־931401, נהריה — טל' 04־923333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767.

צפויות התייקרויות במחירי הדלק

מאת דויד מרגליות, כתב "על המשמר" ומאת כתב עתי"ם

מחירי הבנזין בישראל נמוכים כיום בכ־30 אחוז מאשר באירופה ומחירי הדלק לתעשייה נמוכים בכ־15 אחוז מאשר באירופה ולכן יש להתאימם, כך הודיע שר האנרגיה והתשתית משה שחל, בפגישה עם עתונאים כלכליים, שנערכה אתמול בתל־אביב. השר בישר שבזמנים הקרובים יעלו המחירים.

מחירי הבנזין יעלו בלמעלה מ־20 אחוז ומחירי הדלק לתעשייה יוקבעו בתיאום עם משרד האוצר. שחל אמר שאי אפשר לתת לתעשיינים גם תמריצי יצוא וגם לסבסד להם דלק.

הפגישה עם העיתונאים הוקדשה ברובה למרכז הלאומי למידע טכנולוגי ומדעי הפועל במסגרת משרד האנרגיה והתשתית. המרכז פועל מ־1977 כאגף במשרד האנרגיה והתשתית שהוקם באותה שנה. שר האנרגיה והתשתית הראשון יצחק מודעי היה השושבין הראשי בהקמת "המרכז", שנועד לספק מידע רחב ומקיף לכל ענפי המשק.

השר שחל מסר כי להתרחבות המרכז הושקעו 1.5 מיליון דולר. עיקר ההשקעה כוון להקמת מערך ממוחשב, מתוחכם ומודרני.

שחל אמר עוד כי בדעתו להציע לכנסת "חוק המידע הישראלי", שיחייב את מבצעי המחקר והפיתוח הממומן מתקציבי הממשלה להעביר למרכז המידע הלאומי את התוצאות הסופיות. החוק יאפשר לרשויות הממשל מעקב יעיל על תוצאות המחקר והפיתוח ויאפשר הצגתם בפני הציבור.

שר האנרגיה הודיע כי עם כניסת הרפורמה בחברות הדלק ב־1 באוגוסט השנה, יוענק רשיון ליבוא דלק לחברת החשמל, לתעשייה הפטרוכימית, לחברת גשר, למשרד הביטחון, לבתי הזיקוק ולחלק מחברות הכימיקלים לישראל, ולא רק לשלוש חברות הדלק, כנהוג כיום.

באשר לחיפושי נפט, אמר כי תוך 10 ימים יתקבלו תוצאות הבדיקות לגבי מאגר נפט הקידוח אגוך 1, שנראה מבטיח.

להערכת השר, יתחיל ב־1988 פרוייקט לשלוש שנים שהיקפו הכספי ינוע בין 20 ל־30 מיליון דולר ושיתרכז בקידוחי נפט על פני אלפי דונמים בשבעה איזורים שונים ברחבי הארץ.

קליאו ליין
עוברת בין הסגנונות

מאת יוטי ונונה, כתב "על המשמר"

מצעד הכוכבים שפוקדים אותנו בחודשיים האחרונים, נמשך. עכשיו הכוכבת התורנית היא קליאו ליין. אשה יפה וכריזמטית, מלאת צחוק, אשר ביקרה בארץ בפעם האחרונה ב־1971. היא עדיין לא יודעת מה תשיר בהופעה. "לא הכנתי כלום", היא מספרת. "כשבעלי ג'ון, נשוחח על הרפרטואר". האם זה יהיה ג'אז? "המוסיקאים הם אנשי ג'אז, שיכולים לנגן כמעט כל דבר. אבל נראה לי שהמופע יהיה בכיוון הג'אז".

איך היית מגדירה את המוסיקה שלך? "אני עוברת בין הסגנונות. אם מישהו יציע לי לשיר באופרה וזה יתאים לי, אני אקח את זה. כנ"ל לגבי הג'אז". האם יש עוד משהו שאת רוצה להוכיח? נדמה שניסית הכל — "אולי משחק בסרט טוב. אבל גם שירה זה עדיין אתגר. אתה לא יכול לדעת מה יקרה על הבמה. אפשר לפתוח את הפה ושום דבר לא יצא. תודה לאל שזה לא קורה לי לעתים קרובות".

מי הזמרות שהשפיעו עלייך? — "בעיקר בילי הולידיי עם הדרמטיות בשירה שלה. אלה פיצג'רלד בטכניקה ושרה ווהן בצליל המיוחד שלה. וכמובן, בסי סמית השפיעה על כולנו".

צור: "יתכן שכוונת הסובייטים "להיפטר" מפעילי העליה – ולא לאשר יציאה המונית"

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

שר הקליטה יעקב צור חווה דעתו, כי שלטונות בריה"מ יאשרו יציאתם של פעילי עלייה בהיקף מצומצם ואין בכוונתם להמשיך בתהליך העלייה מעבר ל־10 אלפים או 12 אלף יהודים. ראש מחלקת העלייה והקליטה בסוכנות חיים אהרון גילה אתמול כי 1000 יהודים יעלו השנה מדרום אפריקה.

השר דיבר בכינוס הוועד הפועל הציוני בירושלים, שהוקדש לעליית יהודי בריה"מ ולקליטתם בארץ. הוא הביע דאגה מכך שבשל מחלוקות פוליטיות פנימיות בישראל, נוצר מצב בו "אין מדברים עם בריה"מ". לדבריו, אנו עלולים בכך לאבד את הסיכוי היחיד לעלייה גדולה לישראל.

השר אמר עוד, כי יש אומנם שינוי במימדי יציאת היהודים מבריה"מ ומתחילת השנה יצאו 879 יהודים. עם זאת הביע חשש, כי הסובייטים מבקשים "להיפטר" ממסורבי העלייה ופעיליה נושאי המאבק למען העלייה, ואין בכוונתם להמשיך בתהליך יציאה המוני.

השר צור גם הביע דאגה מהנשירה בווינה, העומדת היום על 75 אחוז והמסכנת את המשך היציאה ומעוותת את דמותה של התנועה הלאומית בבריה"מ.

שר החוץ ההולנדי הנסון דנכרוק, המבקר בישראל, כאורחו של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס נפגש אתמול עם נציגי ועד "אמהות למען חופש" ו"בנים למען הורים" במלון "לרום" בירושלים. אלו ביקשו מן השר לתמוך במאבקם למען יקיריהם, מסורבי העלייה מזה 10 עד 16 שנה. הם הודו לו על פעולותיו ועל פעולות מדינתו למען יהודי בריה"מ.

המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ הקרינה אתמול בישיבת הוועד הפועל הציוני, שהוקדשה לעליית יהודי בריה"מ וקליטתם בישראל, סרט וידאו שהוברח לאחרונה מבריה"מ. הסרט, שהוקרן בבנייני האומה בירושלים, הפתיע את נציגי "אמהות למען חופש" ו"בנים למען הורים", שראו על המרקע את בני משפחותיהם שנותרו בבריה"מ.

יממה לאחר עלייתם ארצה הגיעו אסיר ציון לשעבר שמעון שנירמן ורעייתו ובוריס קייבסקי, אף הוא עולה חדש ואסיר ציון לשעבר לישיבת הוועד הפועל הציוני בבנייני האומה בירושלים.

"אני מבקש סליחה. אני בישראל 24 שעות. אני מבטיח לכם שאדבר בקרוב בעברית", אמר שנירמן ברוסית. בהמשך, ביקש לזכור את אלה שנשארו בבריה"מ.

הוקם מרכז לתקשורת

מרכז לתקשורת עם יהדות בריה"מ, בראשותו של פרופסור מיכאל אגורסקי, הוקם בירושלים במרכז על־שם משה שרת. על כך הודיע יושב ראש תנועת העבודה הציונית יחיאל ליקט, שיזם את הקמתו. בישיבה משותפת של המערך ומפ"ם בוועד הפועל הציוני בירושלים.

מצב קרן "מקפת" – איתן

מצב קרן הפנסיה "מקפת" איתן, כך מנכ"ל הקרן עו"ד יצחק שילון, בהציגו אתמול מאזן ודו"ח פעולות הקרן ב־1986, במסיבת עיתונאים במלון סוקולוב בתל אביב.

עו"ד שילון אמר, כי מועצת הקרן אישרה ביום ג' את המאזן בסך [illegible] מיליון ש"ח לעומת 1,456 מיליון ש"ח ב־1985. הוא הטעים, כי שיעור עליית המדד היה כ־19.4 אחוז, ושיעור עלייה של 192.07 אחוז ב־1986. כלומר הגידול בשנה שחלפה היה למעשה כ־7.4 אחוזים.

הון הפנסיה המקיפה גדל ב־1986 מכ־1.4 מיליארד ש"ח לכ־1.8 מיליארד ש"ח — עלייה של 28.6 אחוז.

הכנסות גמל ואחרות הסתכמו ב־1986 בכ־63 מיליון ש"ח, לעומת כ־47 מיליון ש"ח ב־1985 — עלייה של כ־34 אחוז. המדובר הוא בקרנות תגמולים, קרן השתלמות לעיתונאים, קרן פיצויים, ביטוח הדדי, מחלה, תאונה וקרן חופשה.

מנכ"ל הקרן ציין, כי גביית דמי התגמולים היתה יעילה ולקרן כמעט שאין חובות מעסיקים.

עוד צויין, כי בין הגורמים שהשפיעו על המאזן הם אינפלציה נמוכה יחסית ב־1986 לעומת 1985, וירידת השכר הריאלית ב־1986 לעומת 1985.

(עתי"ם)

● תחרויות "שח קייט" בינלאומיות יערכו החל מסוף השבוע ובמשך 10 ימים בבתי מלון בנתניה. המשחקים מאורגנים על ידי מרכז הפועל, האיגוד הישראלי לשחמט ובשיתוף אגף התיירות וקשרי החוץ של עיריית נתניה.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה להעברת שטחים מקומה לקומה ברחוב דיזנגוף מס' 131 גוש 7078 חלקה 86.

תיק בנין 187־138
בקשה מס' 84385

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדויקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

המועצה האזורית הגליל העליון
מכרז מס' 9/87

1. המועצה האזורית מעמידה למכירה את המכוניות כדלקמן:
א) פיאט דיקטו, מספר רשוי 54־651־24, שנת יצור 1984.
ב) אוטובוס מרצדס 1617 מס' רשוי 134־871 שנת יצור 1979, 50 מקומות.
2. פרטים נוספים אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה.
3. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בחדר המזכיר עד יום ו' 3.7.87.
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מגובה הצעתו. תוקף הערבות יהיה עד 30 יום לאחר תאריך סגירת המכרז.
5. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. על הקונה להעביר בעלות ביום הרכישה ולשלם את האגרה.

זלמן גסטר, ראש המועצה

הקרן למען בטחון ישראל

השבוע

☆ התרומה הגבוהה
מר ראובן גרוס, תל־אביב
3,000 ש"ח

☆ התרומה המרגשת
מר דן לוי ממושב אודים תרם את הסכום שקיבל על העזרה שהושיט לנהג שנתקע
50 ש"ח

☆ התרומה הצעירה
תלמידי בי"ס אורט קרית ביאליק
130 ש"ח

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

מחר ב"על המשמר"
ובמוספו השבועי חותם

במוסף לשבת

בוטיק המטוסים הגדול מכולם – ארנון יפה, פאריס

★ אש"ף מאותת מבודפשט – פנחס ענברי
★ ילד טוב כיבוש – אילן שיינפלד
★ האפיפיור: ביקור מולדת – יוסף שמי
★ יומן כלכלי: – פ. סבר
★ "יש דיבור": גם להיפרד צריך לדעת
★ פוקוס אישי: גיורא מנור, נועם שפנצר, גדעון ספירו, יהודה להב, צבי טימור

טפטופי כנסת – מוטי בסוק ● מסביב לעולם – דוד ארן ● קולנוע – דני ורט ● תערוכות – דורית קדר

בחותם

מבחן סנוורה
ערבים ישראלים על נכונותו "לרוץ"
מאת אהוד דור

★ התאווה להרוס – דו"ח מרקוביץ והשלכותיו בשטח – כתבה אחרונה מאת עודד ליפשיץ וקאסם זייד
★ עיר ובליבה חומה – דרך הייסורים למזרח ברלין – מאת עלי כהן

מות כלבים
ניסויים בבעלי חיים וסבל מיותר
מאת עמירם כהן

★ חידת הגוף: ווקמן – הגוף כיצירה מושלמת – מאת יוסי קאנץ
★ פעם נבל – תמיד נבל – קלאוס בארבי. קורותיו. סיום המשפט בקרוב – מאת יהודה צור
★ על נשים, ספרים וחסידים – גיאורג לוקאץ', המבקר המרקסיסטי – קורותיו – מאת א.ב. יפה
★ מדורים וטורים – הלו חותם
★ חותם אישי – מאת כתריאל בן אריה
★ שלום בית – מאת חוה יוסף
★ טורים מאת: עודד ליפשיץ, ישראל זמיר, ג'גו, זאב צחור, מיכאל הרסגור, אלי הכהן, שלמה גלזר, חיים מאור, יעקב רבי, שמואל בונים

בדפים לספרות

★ על שבוע הספר העברי תשמ"ז
★ יעל לוטן – עשות ספרים הרבה – על ירידי ספרים כטראומה
★ חנה עמית כוכבי – על שני טרובאדורים
★ לקט שירה צעירה

אילן שיינפלד – מדור מורחב על שירה עברית ובו על ספריהם של פרץ דרור בנאי, עודד ספרדליג ואשר רייך

★ מדור מורחב של ספרות על ארץ־ישראל – מאת דני יהב

סוף שבוע עם
הארץ
עיתון לאנשים חושבים

כבש בעל כורחו
מונולוג של איש מג"ב המשרת בגדה/אייל אוליק

כל עסקי פלאטו־שרון
תחקיר/צבי הראל

מפגש בבודפשט
דווח מהפגישה עם נציגי אש"ף/חנה קלדרון

עולים בכיפה/רומן פריסטר

החתמון ציצולינה
בוועידה בינלאומית/ יואל מרקוס

א. שוויצר על הלביא כמשל ● נחמיה שטרסלר על החזרת עקורי ברעם ואיקרית ● מרדכי ארציאלי עם עסקני רמת־ישי.

מקורות מדיניים/עקיבא אלדר עם ראש הממשלה באפריקה ● מסדרונות ממלכתיים/אילן שחורי ● שויקה באפלה/גדעון סאמט ● כוסות רוח/ב. מיכאל ● הטלוויזיה של השבוע/הדה בושס

נתפסו 7.25 ק"ג הרואין – הכמות הגדולה ביותר שנתפסה אי פעם

הסם בשווי 7.25 מיליון דולר נתפס במכונית שהגיעה לנמל אשדוד מבלגיה ● נעצרו 5 חשודים כחברי הרשת

מאת זהבה מרום, כתבת "על המשמר"

כמות ההרואין הגדולה ביותר שנתפסה אי פעם — 7.25 ק"ג בשווי 7.25 מיליון דולר — נתפסה ביום ב' על-ידי היחידה המרכזית של משטרת מחוז תל-אביב. חמישה חשודים כחברי הרשת נעצרו אתמול.

הסם, שהיה ארוז ב-20 שקיות ניילון, התגלה במושב האחורי של מכונית פג'ו 205 שהגיעה ביום ב' לנמל אשדוד מאנטוורפן שבבלגיה.

קודמה לתפיסת המכונית עם הסם עבודה מודיעינית מסועפת בת מספר שבועות של מבלשי המודיעין והסמים ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל-אביב.

הסם התגלה, כאמור, ביום ב', אך המשטרה נמנעה מלהוציא את המכונית מהנמל והמתינה לבואו של בעל הרכב.

אתמול בבוקר הגיע לנמל תושב כפר-סבא לשעבר בן 24, בעל דרכון צרפתי החי בצרפת, כדי לשחרר את הרכב ונעצר לחקירה. כן נעצר תושב אשדוד בן 48 כחשוד בתיווך העיסקה ושלושה חשודים נוספים כחברי הכנופיה — תושב כפר-סבא בן 25, אסיר ברשיון ששוחרר לפני חצי שנה מהכלא, ושני תושבי פתח-תקווה בני 31 ו-34.

מהסם שנתפס ניתן להפיק 145 אלף מנות.

גיתית איזראלוב: דיברתי עם בעלי בטלפון אחרי שנפרדנו

גיתית איזראלוב, המואשמת ברצח בעלה יוסף, ע"י דירדור מכוניתו לאגם, טענה אתמול בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, כי היא התקשרה אליו בטלפון מנמל התעופה בן-גוריון ודיברה אתו בשעה 2.40 לפנות בוקר.

גירסה זו נוגדת את טענת התביעה, לפיה רצחה הנאשמת את בעלה בין השעה 1 לשעה 2 באותו לילה.

הנאשמת, שמסרה את גירסתה מעל דוכן העדים, סיפרה, כי לאחר שנפרדה מבעלה ליד מכוניתו בשעה 1 בלילה בת"א, היא נסעה לשדה התעופה כדי לטוס לפאריס. "באתי לישראל בלי שאיש יידע על כך, חששתי כי הוא (יוסף איזראלוב) יתקשר אל אמי ויספר לה שנפגשנו באותו ערב", סיפרה. "התקשרתי אליו והוא ענה לי. בקשתי אותו שלא יצלצל לאמא", טענה.

העדה אמרה בתשובה לשאלות סניגוריה עו"ד מאיר זיו, כי לא סיפרה על השיחה הזאת עד עכשיו לאיש.

ש: ומדוע מצאת לנכון לגלות זאת עכשיו?

ת: אני מעידה על השיחה מפני שלדעתי תפקידם של הפתולוגים הוא להוכיח את שעת המוות.

חברים חסויים

על האירועים בלילה בו נרצח בעלה, בין ה-25 ל-26 בינואר 1986 סיפרה גיתית איזראלוב, כי הגיעה לארץ באותו יום מפאריס בשעה 7 בערב. כאשר הופיעה באותו ערב בבית החברים שלה, סיפרה הנאשמת, הם נדהמו לראות אותה והודעזעו לשמוע, כי היא באה עם דרכונים מזוייפים.

לאחר שהרגישה שהיא אינה רצוייה, היא התקשרה בטלפון לחברים אחרים, אבל לא היה מענה. לפיכך, החליטה להתקשר אל בעלה. הוא השיב והיא קבעה להיפגש עמו באותו ערב בשעה 10.30, מאחורי קולנוע "פאר". משם הלכו ברגל לבאר של מלון "הילטון" ולאחר שנפרדה ממנו היא נסעה במונית לחברים שלה כדי לקחת חלק מכספה שהפקידה אצלם בסך 19 אלף דולר. לאחר מכן, בשעה 1.30, היא נסעה, לפי גירסתה, במונית לנמל התעופה כדי לחזור לפאריס.

הנאשמת לא היתה מוכנה בשום פנים ואופן לזהות את "החברים" שלה בטענה שהם רוצים להישאר חסויים.

בקשר לצוואה, אמרה הנאשמת, כי היה זה הרעיון של בעלה להכין צוואה, אבל אחר כך הוא התחרט. בעקבות זאת היא באה עם מישהו אחר לעורכת דין ועשתה צוואה בשם בעלה. (עתים)

הרופא שפגע ברכבו בילד ולא דיווח – לדין

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

לשכת התביעה במשטרת מרחב חיפה החליטה להעמיד לדין את פרופ' שמואל ארגוב שפגע במכוניתו בילד בן 6 ולא הודיע על כך למשטרה. החלטה זו התקבלה לפני שהתקיימה החקירה בפרשה והמשטרה תמשיך לחקור אם היה נסיון מצד הרופא להעלים ראיות.

פרשה זו נחשפה על-ידי "על המשמר".

פרופ'. שמואל ארגוב, המשמש רופא כירורג בכיר בבית החולים רמב"ם בחיפה, פגע ב-12 במאי במכוניתו בילד בן 6, תלמיד בית הספר "הרצל" בחיפה, שעה שהילד ניסה לחצות את הכביש במעבר חציה בצומת הרחובות קלר וקרימה על הר הכרמל.

עד ראייה לתאונה, שביקש לפנות את הילד לבית-החולים, סיפר לכתבנו, כי הרופא אמר לו שהוא יעבירו לביה"ח, אולם בשעות הצהריים, כשהגיע לבית-הספר בו לומד הילד, התברר לו להפתעתו כי הילד הובא לבית-הספר וסיפר כי החליק על כתם שמן.

אחות בית-הספר סיפרה, כי חבשה את הילד והודתה לרופא על עזרתו, אך לא ידעה כי מדובר בפגיעה על-ידי מכוניתו של הרופא.

פרופ' ארגוב הודה כי פגע בילד במכוניתו, אולם אמר, כי הגיש לו את הטיפול הרפואי הדרוש ולא ידע כי הוא חייב להשאיר את מכוניתו במקום התאונה ולהודיע למשטרה. אמו של הילד היא שהתלוננה במשטרה על המקרה.

כאמור, החליטה המשטרה כי יש מקום להעמיד לדין את פרופ' ארגוב על כך שלא דיווח למשטרה על תאונת דרכים עם נפגעים כפי שמחייבו החוק לעשות. כמו כן תמשיך המשטרה בחקירת הנושא ותבדוק אם לא היה נסיון להעלמת ראיות.

הנאשמים בהתפרעויות בדהיישה שוחררו בערבות

בית-המשפט המחוזי בירושלים הורה לשחרר את 8 הנאשמים בהתפרעויות בדהיישה בערבות. בכך אימץ בית המשפט המחוזי הסדר שנקבע בין נציגי המדינה לבאי-כוחם של הנאשמים.

תנאי השיחרור בערובה הם: כל אחד מבין הנאשמים שהמדינה ביקשה את מעצרם עד תום החליכים המשפטיים נגדו יפקיד 5000 ש"ח במזומן עד ליום א' הקרוב ויחתום על ערבות אישית וערבות צד ג' בסכום של 50 אלף ש"ח. עוד נקבע בתנאי השיחרור, כי הנאשמים לא ייצאו מבתיהם בין השעות 9 בערב עד 6 בבוקר, נאסרה עליהם הגישה או הכניסה או כל התעכבות ליד מחנה הפליטים דהיישה וליד מחנה הפליטים אל-ערוב, אך עם זאת הם רשאים לנסוע על הכביש הראשי שבסמוך למחנות פליטים אלה.

הסדר זה הושג בהמלצת שופט בית-המשפט המחוזי בירושלים, השופט עזרא חדיה, לאחר שבמשך כשעתיים שמע את טיעוניו של בא כוח הנאשמים עו"ד אליקים העצני.

השופט ביקש מבאי כוח הצדדים להיכנס ללשכתו, שם הציע להם להגיע להסדר. במשך שעה ארוכה, לאחר צאתם מלשכת השופט, הסתגרו עורכי הדין אליקים העצני ודוד רותם באולם בית-המשפט עם הנאשמים ושכנעו אותם להסכים לתנאי השחרור בערובה, שסוכמו בהסדר בינם לבין באי-כוח המדינה.

מזכירות בית המשפט המחוזי בירושלים תקבע מועד קרוב לדיון המשפטי נגד כל 13 הנאשמים בפרשה זו. (עתים)

מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז
לוח פעילות שבועית מה-18.6—24.6.87

יום חמישי — 18.6

סמינר לעובדי ת.א.ת
גבעת חביבה 18-19—20.6.87
בהשתתפות: חנן ארז, נחום שור, בנגילה, פיני גביש

רמת אליהו — 18.30 — דוד שעוקפיש — מועדון יידיש
כפר טייבה — 20.00 — אידריס מואסי — דור צעיר
סניף אילת — 20.00 — אילן גילאון, אבי שיין — אסיפת חברים

יום שישי — 19.6

סמינר ועדי עובדים ופעילים במקומות עבודה
סניף תל-אביב — בגבעת חביבה — 19-20.6.87
בהשתתפות: בנגילה, אלישע שפירא, צבי נתנזון
אברהם מזרחי, זמירה בן-נחום

כפר באקה — 18.00 — אידריס מואסי — אסיפת הסניף בנושא: 20 שנות כיבוש

שבת — 20.6

באר-שבע — 11.00 — ח"כ יאיר צבן — שבת תרבות — מראיין ארציאלי
עמר — 13.30 — ח"כ יאיר צבן — חוג בית — משם. אנטונובסקי
קיבוץ בית זרע — דניאל בן נחום — אירות והרצאה לסניף פתח-תקווה
סניף תל-אביב — 19.30 — דוד שעוקפיש, חמדה שמחוני — מועדון יידיש

יום ראשון — 21.6

מרכז מפ"ם 14.00 — צוות חזוני פוליטי של המגזר הערבי

סניף יבנה — 21.00 — חנן ארז — מסיבה עם פועלי ארגמן לרגל פרישת יהושע רוטנברג
סניף רמת-גן — 19.00 — פגישת פעילים 1/1 במועדון ברמת-יצחק הרואה 179
סניף תל-אביב — 17.00 — שלמה בן זקן, רבקה יעקובוביץ — העובדת השכירה

יום שני — 22.6

כפר תמרה — 18.00 — חנן ארז — אסיפת חברים
אום אל פחם — 18.00 — אידריס מואסי — דור צעיר
ירושלים בכנסת — 18.00 — ח"כ ויקטור שם-טוב — מפגש עם תלמידי מוסד "צפית"

יום שלישי — 23.6

במרכז — 9.30 — מזכירות מצומצמת של ותיקי התנועה
סניף תל-אביב — 10.00 — פיני גביש — פגישה עם חברינו במועצת פועלי תל-אביב-יפו
סניף רמת-גן — 10.00 — פרופ' ורדי — הרקע והפתרון להתנהגות התילונים והחרדים — במועדון ותיקי התנועה, ביאליק 54
במרכז — 11.30 — צוות שכונות ועיירות פיתוח
במרכז הגליל — 14.30 — ולדי מורג, מנחם רז — סיור ביישובים
סניף רמת-גן — 18.30 — מתתיהו בר-דגון — הרצאה — ברמת יצחק הרואה 179
בית-ג'אן — 19.30 — ולדי מורג — חוג בית

יום רביעי — 24.6

במרכז 13.00 — מליאת מחלקת ארגון

במרכז — 15.30 — פגישה בנושא פעילות בבתי אבות "משען"
סניף רמלה — 19.30 — חנן ארז, ולדי מורג — אסיפת חברים
סניף חולון — 20.00 — ח"כ אלעזר גרנות — אסיפת חברים
סניף תל-אביב — 18.00 — חיים שהורי, אברהם מזרחי — פגישת פעילים ורכזי שכונות — ברנר 2

יום רביעי 24.6
במרכז 16.00 — מרכז הדור הצעיר
★ 20 שנה לכיבוש
★ ח"כ אלעזר גרנות — הרצאה ודיון
★ בחירות לריכוז הדור הצעיר
★ בחירת רכז לקשרים בין לאומיים

שבוע הספר העברי

17-24.6.87 בירושלים, תל-אביב, חיפה, באר-שבע יוקמו ע"י הסניפים דוכנים בהם יימכר הספר "כבשים עצמם לדעת" 1967—1987 לציון הסיכוי שהוחמץ — 20 שנה למלחמת ששת הימים בהוצאת "על המשמר" ומפ"ם.

מועצת ועדי עובדים שליד מפ"ם

26-27.6.87 שישי, שבת בגבעת חביבה
על סדר היום:
– אישור סדר היום
– קביעת תקנון מועצת ועדי העובדים
– ארגון וחלוקה למועצות ועדי עובדים אזוריות ובחירת מזכירות
– תקשורת – הקמת צוות תגובות ופרסום

ההרואין שנתפס על-ידי היחידה המרכזית של ת"א (צילום: רשף/מחוז ת"א)

היכו בתם בצינור גומי משום שחיללה שבת

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

זוג הורים ממושב תדהר בנגב נעצרו כחשודים בהכאת בתם משום שחיללה שבת.

הנערה התלוננה במשטרה וסיפרה כי הוריה הענישוה בשל חילול השבת בשיחת טלפון.

שופט בית-משפט השלום בבאר-שבע שמואל מינצר הורה לשחרר את האם בערבות כספית של 25 אלף ש"ח. האב נעצר לחקירה במשטרת אופקים ושוחרר. על השניים נאסר ליצור קשר עם הבת, הנמצאת בטיפול אגף הרווחה.

נציג המשטרה אמר בבית-המשפט, כי בשבת האחרונה גילו בני הזוג כי בתם שוחחה בטלפון. בתגובה היכו אותה בצינור גומי ובחגורה צבאית וגרמו לה חבלות בגופה.

חשוד באונס בת אחותו בת ה-13

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

תושב באר-שבע בן 26 נעצר כחשוד באונס בת אחותו בת ה-13. הילדה נאנסה לפני חודשיים במרכז הקהילתי בשכונה ג' בבאר-שבע אולם לא סיפרה על הדבר להוריה משום שחששה מהדוד המתגורר בשכונות.

אמה הבחינה בהתנהגותה המוזרה והחלה לחקור אותה. הילדה נשברה וסיפרה לאמה על כל פרטי האונס. האם התלוננה במשטרה והדוד נעצר לחקירה.

נדחה ערעורם של שותפיו של נקש לשוד

בית-המשפט העליון דחה אתמול את ערעורם של שניים משותפיו של ויליאם נקש לנסיון השוד המזויין בכביש יריחו ירושלים. השניים שנדונו ל-5 שנות מאסר בבית-המשפט המחוזי בירושלים ערערו בפני בית-המשפט העליון על חומרת העונש.

הנאשמים, רניאל זכריה ונחמיה חרירי, ארבו לטענת התביעה ליד מעלה אדומים על כביש יריחו ירושלים לאיש כמורה שהגיע במכוניתו מירדן. במכונית ציפו למצוא זהב ודולרים. בנסיון השוד היו מעורבים לבד מהשניים גם מאיר כהן וויליאם נקש. הארבעה לבשו מדי צה"ל, השיגו כלי נשק וברשותם היתה מכונית גנובה. בדרכם למקום להשוד נעצרו הארבעה ע"י המשטרה, מאחר ונסעו במכונית גנובה. באותו אירוע נחשפה גם זהותו של וויליאם נקש, שכינה עצמו רודי אטלן, כמי שמבוקש ע"י שלטונות צרפת.

השניים טענו בבית-המשפט העליון, כי יש להקל בעונש מאחר ושני שותפיהם האחרים למעשה לא הובאו כלל לדין, בשל העובדה שאחד מהם, מאיר כהן, שימש כעד מדינה והיתנה את עדותו בכך שגם נגד ויליאם נקש לא יוגש כתב אישום. פנייה שלה הסכימה המדינה.

השופטים מאיר שמגר, אהרון ברק ואברהם חלימה קבעו, כי אין הם רואים בנימוק שהעלו השניים עילה להתערבות במידת העונש. (עתים)

לרפיק ולמוחמד זועבי

משתתפים בצערכם במות

האב

קיבוץ מרחביה

אנו משתתפים באבלה של חברתנו
רחל אילון
על מות אימה

אליזבט סלומון ז"ל

קיבוץ משמר-העמק

פורת מזהיר מהשבתת מגן אם יימשכו עיצומי הטכנאים

הטכנאים שומרים על "ערפל קרב" ומודיעים על הפעלת עיצומים ברגע האחרון כדי למנוע פנייה לבית-הדין לעבודה

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

עיצומי הטכנאים ברדיו ובטלוויזיה יימשכו גם היום וצפוי שיוחרפו. אתמול הושבתו שידורי הרדיו, כולל מהדורות החדשות, עד שמונה בערב. בעוד שבטלוויזיה נפגעה מהדורת "מבט", תוכניות הילדים וחלק מתתוכניות בערבית לא שודרו והתוכנית "אלגרו" לא הוקלטה.

סיבת העיצומים: דרישת הטכנאים לתוספת שכר של 6 אחוזים שניתנה כבר לעובדים האחרים ברשות השידור ואשר אושרה עקרונית על-ידי הוועד המנהל של הרשות.

מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, טוען, כי הטכנאים זכאים לתוספת בת שש האחוזים בגלל השחיקה בשכרם, אבל תובע מהם להפעיל את ניידות השידור ללא תשלום שעות נוספות כתנאי לקבלתה. ואילו הטכנאים טוענים, כי בראש ובראשונה יש לשלם את התוספת המגיעה להם, ורק אז יכנסו למו"מ על התביעות הנוספות של הנהלת הרשות.

אתמול הזהיר מנכ"ל רשות השידור, כי אם יימשכו העיצומים יאלץ לנקוט בהשבתת מגן ולהשבית את השידורים כליל.

בינתיים שומרים הטכנאים על "ערפל קרב", כשהם מודיעים להנהלה על הפעלת העיצומים ברגע האחרון ובשעות בלתי צפויות מראש, על מנת למנוע ממנה לפנות לבית-הדין לעבודה ולהוציא נגדם צווי מניעה.

מאשימים את ההנהלה

הסתדרות המהנדסים והטכנאים האשימה אתמול את הנהלת רשות השידור ואת נציגי האוצר בכך שאין הם מנהלים מו"מ בתום-לב עם טכנאי רשות השידור ולכן הם אחראים להתערערות יחסי העבודה ברדיו ובטלוויזיה.

בהסתדרות המהנדסים והטכנאים טוענים, כי בעוד שהנהלת רשות השידור מצהירה כי תביעת הטכנאים לתוספת השכר, שאושרה לעיתונאים ולעובדי המינהל, מוצדקת, נוקט נציג ההנהלה במדיניות המעידה על היעדר תום לב ונסוג מהבנות ומסיכומים שהתגבשו סביב שולחן המו"מ.

הסתדרות המהנדסים והטכנאים קראה להנהלת רשות השידור לבצע את החלטתה היא ולהיכנס למו"מ לפתרון מכלול הבעיות ברשות השידור.

לנציגי האוצר קראה הסתדרות המהנדסים והטכנאים לחדול מהנחת מכשולים על דרך סיומו החיובי של המו"מ הישיר בין ההנהלה לבין העובדים.

פקד במשטרת חיפה נעצר כחשוד בהפעלת בית-בושת

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

קצין המתקנים של משטרת מרחב חיפה, פקד לב מינץ בן 46, נעצר אתמול לשבעה ימים בבית-משפט השלום בחיפה כחשוד בניהול בית בושת במסווה של מכון עיסוי. מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס פיטר את הקצין שעה קלה לאחר מעצרו. הקצין עמד לסיים אתמול קורס קצינים בכירים של המשטרה.

הפרשה התפוצצה לאחר שצעירה שהועסקה בבית הבושת ופוטרה מעבודתה ביקשה להיפרע מבעלי המקום.

מפקד יחידת הבילוש במרחב חיפה, רב-פקד יצחק טיילר, אמר אתמול בבית-המשפט, כי למשטרה נודע לפני מספר חודשים על קיומו של מכון העיסוי ועלו חשדות כי מתנהלת בו פעילות בלתי כשרה. בשבועיים האחרונים התנהלו מעקבים צמודים והוצבו תצפיות על המקום ועל האנשים שבאו ויצאו בשעריו.

נציג המשטרה סיפר, כי לפני יומיים עצרה המשטרה ארבע צעירות שהועסקו במקום על-פי החשד כפרוצות במסווה של מעסות. כמו-כן נעצרו אשה וגבר החשודים בשותפות במקום ובניהולו. אחד השותפים, בוריס בסלמן, טען, כי קצין המשטרה לב מינץ היה שותף וקיבל כ-50 אחוז מרווחי העסק. רפ"ק טיילר אמר, כי בתצפיות שהוצבו במקום נראה הקצין כשהוא מסיע במכונית משטרתית את העובדות למקומות שונים. לדבריו, שכר בית-הבושת חדרים למתן שירותים גם בבתי-מלון בעיר. כמו כן סיפק המקום שירותים לבתי הלקוחות. לדברי המשטרה פעל בית הבושת כשנה תחת השם מכון לעיסוי "רוקי". בפני שופט השלום מרדכי תס הוצגו ארבע תמונות חסויות.

במהלך הארכת מעצרם של החשודים האחרים בפרשה הוברר עוד, כי שוטרים ממשטרת מרחב חיפה ביקרו בבית הבושת במסווה של אורחים שביקשו שירותי מין.

לאחר מעצרו של לב מינץ הורה מפכ"ל המשטרה, רב-ניצב דוד קראוס, למפקדי מרחב חיפה להודיע לקצין על פיטוריו משורות המשטרה עוד לפני שנשפט והורשע. נוכח העדויות המוצקות לכאורה שיש בידי המשטרה.

פרקליטו של הקצין, עו"ד טומי נדשי, טען, כי מרשו אמנם ביקר במקום, אך הוצתה לו סיבה לכך והוא לא היה שותף במקום. כמו-כן לא ידע כי במקום מתנהלת פעילות בלתי שגרתית.

העובדים הסוציאליים: נחריף את המאבק אם תביעותינו לא ייענו

העובדים הסוציאליים ברשויות המקומיות, אשר חזרו אתמול לעבודתם בלשכותיהם על-פי צו של בית-הדין הארצי לעבודה, הודיעו, כי יחריפו את מאבקם בתום 20 הימים שהוקצו להם לדיונים עם משרד העבודה והרווחה, אם עד אז לא יימצא פתרון.

מזכ"ל איגוד העובדים הסוציאליים, שרה זילברשטיין, אמרה במסיבת עתונאים בבית סוקולוב, כי יש להם 4 דרישות, אשר כרוכות זו בזו להבטחת עבודתם התקינה: אמצעי מיגון הולמים, הפחתת העומס, מתן תקציבים נאותים ומתן תנאים נלווים לשכר, כמו תשלום שעות נוספות, החזקת רכב וכו'.

במיוחד קובלים העובדים על היעדר תנאי בטחון מינימלים לעובדים, החשופים לאלימות שהגיעה לפני שנה עד כדי רצח.

לפיכך, הם דורשים אמצעי מיגון שיכללו שמירה על ידי שומר, אמצעי מילוט על ידי קיומה של דלת יציאת חירום, מנגנון אזעקה ותרסיס גז מרמיע. כיום רק 30 לשכות מתוך 160 מנטפחות באותם אמצעי מיגון. שרה זיבלרשטיין ציינה, כי בכל העולם כולו אירעו 4 מקרים של רצח עובדים סוציאליים, אמי לוין בתוכם.

זילברשטיין אמרה, כי גם אם ישופרו תנאי השכר, לא ישובו העובדים הסוציאליים לעבודה סדירה עד שלא יוכנסו שאר תביעותיהם, שנועדו להבטיח שמירה על רמה נאותה של עבודה, ואי בריחת אנשים מהמקצוע.

ביום ראשון הקרוב תתקיים בבית החייל בתל-אביב, במעמד נשיא המדינה, אזכרה במלאות שנה להרצחה של העובדת הסוציאלית אמי לוין גבעולי על-ידי אחד ממקבלי שירותיה. שר-העבודה והרווחה, משה קצב, שהוזמן להשתתף השיב בשלילה בנימוק שהוא עסוק, נמסר לעתונאים.

צבי גבעולי, אביה של אמי ז"ל, שהוא כעצמו עובד סוציאלי, אמר במסיבת העתונאים, כי אם השר לא יבוא, יתפרש הדבר בעיניו כאי-הזדהות עם הכאב והצער, ויעניק לו את התחושה שהקרבן של אמי היה לשווא. כמו כן יתן העדרו, בעקיפין, לגיטימציה לתופעות האלימות כלפי העובדים הסוציאליים בישראל, טען.

שרה וילברשטיין הודיעה, ששלחה פניות תזורות ונישנות לשר לבוא ביום א'. ביום האזכרה יוסב שמו של רחוב וייצמן, ליום אחד, בקטע שבו ממוקם בית החייל על שמה של אמי לוין ז"ל. (עתים)

קיסר: לחצי האיגודים להקצין את המאבק על השכר – לגיטימיים

מאת כתבנו לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר אמר אתמול כי הוא מודע לכך שאיגודים מקצועיים והסתדרויות מקצועיות במיגזר השרות הציבורי לוחצים על האגף לאיגוד מקצועי להקצין את המאבק נגד המעסיקים בשרות הציבורי כדי להשיג יותר במו"מ עם האוצר לחתימת הסכמי העבודה החדשים.

קיסר, שדיבר במיפגש עם העובדים והעתונאים של קול-ישראל לרגל העברת מערכת החדשות של הרדיו לבניין חדש ברוממה בירושלים, ציין כי "לחצי האיגודים המקצועיים הם לחצים לגיטימיים ואין בהם כל חשש שמא תפגע שלמותה וכלליותה של ההסתדרות". המזכ"ל הוסיף כי: "אם הממשלה תלך לקראת העובדים ותגמיש עמדותיה נוכח התביעות שהועלו בפני שר-האוצר ע"י ראשי ההסתדרות וקיבלו אישור מאסיבי במליאת הוועד הפועל של ההסתדרות, הרי שלא יהא כל צורך בנקיטת אמצעים ארגוניים אף שהאגף לאיגוד מקצועי הוסמך ע"י הועה"פ והוועדה המרכזת לנקוט בצעדים כדי לממש את התביעות". — דברי המזכ"ל קיסר.

עירפול מכוון

קיסר נמנע בשלב הנוכחי מלפרט את אחוזי התביעות של ההסתדרות במו"מ, אלא דיבר במונחים עקרוניים של מדיניות כוללת להעלאת שכר ריאלית, ביחוד למעוטי הכנסה, שיפור הגימלאות לקיצבאים, רפורמה במיסוי, קיצור שבוע עבודה וכיו"ב. המזכ"ל הבהיר את עמדתו ואמר: "התביעות נראות מעורפלות במתכוון, שהרי זהו רקע נוח יותר לניהולו של המו"מ עם הממשלה ועם המעסיקים האחרים".

המו"מ בין נציגי ההסתדרות והאוצר בנושא השכר יתחדש היום.

● מליאת המועצה המקומית בעמנואל תתכנס בימים הקרובים כדי לאשר את מינויו של ר' דוד כנרה לתפקיד מזכיר העיר.

● החל מהיום הוסף הרצל בתל-אביב לדו-סיטרי בקטע בין דוד סלמה ועד קיבוץ גלויות.

מזג אוויר

הטמפרטורות: ירושלים: 19 עד 30, תל-אביב 20 עד 28, רמת-הגולן 17 עד 32, נהריה 20 עד 28, צפת 19 עד 30, טבריה 22 עד 37, נצרת 19 עד 31, עפולה 19 עד 33, השומרון 20 עד 31, נמל התעופה לוד 19 עד 32, יריחו 22 עד 39, עזה 22 עד 28, באר שבע 18 עד 35, אילת 24 עד 39 מעלות. (עתים)

נק דיסקונט הצטרף להפחתת ריבית החובה

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

נק דיסקונט הצטרף להפחתת ריבית החובה והודיע כי החל מיום א' הבא יפחית את הריבית על משיכות היתר ללקוחות פרטיים ועל הלוואות בריבית משתנה.

לבעלי משכורת ולקוחות פרטיים הנהנים מקו אשראי בין 500 ל-2,000 תופחת הריבית ב-3 אחוזים לשנה ותהיה 2.5 — 3.25 אחוזים לחודש. לבעלי עסקים וללקוחות אחרים בהלוואות בריבית קבועה עד 6 חודש תופחת ב-6 אחוזים לשנה ותהיה 2.75 — 3.5 אחוזים לחודש. הלוואות לכל מטרה הניתנות בריבית משתנה לתקופה של עד 36 חודש תהיה הריבית לשיעור חודשי של החל מ"פריים" + 1.25 אחוזים (כיום 2.75 אחוזים לחודש), בהתאם לסוג הבטחונות ולתקופת החזר האשראי.

רצ'לו מסטרויאני יגיע לפסטיבל הסרטים בי"ם

מאת יעל ישראל, כתבת "על המשמר"

השחקן הקולנוע האיטלקי מרצ'לו מסטרויאני יהיה אורח פסטיבל הסרטים של ירושלים שיתקיים כעוד שבוע. מסטרויאני משתתף בסרט שיוצג בפסטיבל והגיע זה עתה מפסטיבל קאן, והוא "עיניים שחורות" של הבמאי ניקיטה מיכאלוב.

אורחים נודעים נוספים שיגיעו לפסטיבל הם הבמאי היפני נגיסה אושימה, שיציג את הסרט השני במחלוקת "מקס אהובי", המספר סיפור אהבה של אשה לשימפנזה שיוקרן בפסטיבל, הבמאית ההונגריה מרתה אזרוש ("יומן לילדים") והבמאי הפולני כזישתוף זאנוסי ("שנת השמש השקטה"). מסיבות אישיות הבטיחו גם הם את השתתפותם.

בטקס הפתיחה במוצאי שבת יגיע השחקן היהודי האמריקני אלן ארקין המשתתף בסרטו של הבמאי ז'ק גולד "הבריחה מסוביבור". כוכבים אחרים שיגיעו יהיו סר ג'ון גילגולד, לורן באקל ודויד סול, שמשתתפים עתה בצילומי הסרט "פגישה עם המוות" בהפקת גולן גלובוס.

5000 מחכים לטסט בדרום בגלל עיצומי מורי הנהיגה

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

מורי הנהיגה במחוז הדרום, מקריית-גת עד אילת, לא מקיימים מבחני נהיגה מאז ראשית החודש.

המורים מוחים על המצב שנוצר בבתי הספר לנהיגה מאז פיטורי מרכית הבוחנים באזור. בראשית החודש פוטרו 5 מתוך 7 בוחנים.

כיום ממתינים 5000 תלמידים לטסט, לאחר שכבר עברו את מבחני התיאוריה.

במכתב שנישלח אתמול ע"י האירגון הארצי של בתי הספר לנהיגה לשר התחבורה הודיעו המורים, כי מה"ן ביולי הם מעבירים למשרד הרישוי את כל תעודות חלוקת המועדים לתלמידים הממתינים לטסטים. בכך הם מסירים מעליהם את האחריות כלפי התלמידים.

יו"ר אירגון בתי-הספר לנהיגה במחוז הדרום, יצחק בל, אמר, כי כעת עשוי זמן ההמתנה לטסט להיות שנה וחצי. במקרה של כשלון יצטרך התלמיד להמתין שנה נוספת.

התלמידים הזועמים, מאיימים על המורים, גורמים נזק למשרד, ולעיתים מציעים הצעות שוחד כדי לעבור לראש התור.

השבוע הותקפה פקידה בבית ספר לנהיגה בקריית-גת ע"י תלמיד שאמרה לו כי יאלץ להמתין מספר חודשים למבחן.

דניאלה וייס מבקשת לזמן את המפכ"ל כעד הגנה

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

מזכ"ל גוש אמונים, דניאלה וייס, הגישה למזכירות בית משפט השלום בכפר-סבא באמצעות עורך דינה אליקים העצני, בקשה לזמן למשפטה כעדי הגנה את מפכ"ל המשטרה, רב-ניצב דוד קראוס, ואת העוזרת ליועץ המשפטי לממשלה, יהודית צבר.

העצני ביקש לזמן למשפטה של דניאלה וייס שאמור להימשך מחר בבוקר, גם את העדים הבאים: צוער מתחנת משטרת טול כרם, ראש מועצת אלפי מנשה שלמה קטן, ראש המועצה האזורית שומרון, מפקד משמר הגבול בקלקיליה או מישהו מטעמו.

כן ביקש לזמן את המושל הצבאי של טול כרם ואת ראש ענף ייעוץ וחקיקה בפרקליטות הצבאית, שיעידו על הוראות פתיחת אש של צה"ל, ואת בנימין קלוורי, נציג מרכז ההסברה, שיציג את שבועון אש"ף.

השופט יהודה פרגו פסק, כי עדותם של ששת העדים מתוך הרשימה של עו"ד העצני אינה רלבנטית לעניין שנדון בפניו והם לא יוזמנו למשפט.

המינהל האזרחי: אין פרוצות במדי צה"ל בעזה

ראש המינהל האזרחי בעזה תת-אלוף שייקה ארז, מסר אתמול, כי בחקירה שנערכה לא נתגלה ביסוס כדבר ידיעות אודות פרוצות במדי צה"ל שפעלו בעזה.

גם ראש עיריית עזה הכחיש את הידיעות שפורסמו. ראש העיריה, חמוה טורקמני, טוען, כי לא ימחל על הפגיעה בכבוד העיר, שכל תושביה מוסלמים מאמינים ולא יסלח על הנזק והפגיעה שנשקפת לידיעות שעלולה לחשוש להגיע לגן המרכזי החדש בעזה. (עתים)

שינוי לטובה ביחס הנוער לדמוקרטיה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

אלוף הראבן, מנהל מכון ודליר, מסר אתמול לוועדת החינוך והתרבות, כי מחקר של מכון "רחף" מורה שיש שינוי לטובה ביחס הנוער לעקרונות הדמוקרטיה, אולם אין שינוי משמעותי ביחס לדו-קיום בין יהודים וערבים. המחקר יתפרסם במלואו בסתיו.

יו"ר ועדת החינוך והתרבות, נחמן רז, ביקש מנציגי משרד-החינוך לא לנוח על זרי הדפנה ולשלב את הנושא באורח שיטתי למערכת החינוך על כל שלביה.

ראש היחידה להוראת ערבית, סגן-אלוף (מיל.) נסים עצמון, מסר לוועדה, כי בעוד חמש שנים ילמדו ערבית כמקצוע חובה בכל בתי-הספר היהודים. כן תשולב הלשון זו כבחינת בגרות בהיקפים נרחבים.